

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

stran 8

stran 2

Temeljna banka Gorenjske

Ljubljanska banka

GORENJC IN BANKA
FORMULA PRIHRANKA

**POLITIKA JE ZAVZEMANJE ZA MLEKA JE (TRENUTNO)
PRAVIČNOST, POLITIKANTSTVO PREVEČ
PA JE BOJ ZA OBLAST
JANŠA V ZAPORU, ZBOROVANJE PREPOVEDANO**

KDO ŠČUVA?

Jugoslovanski posvet

Direktor v reformiranem socializmu

Kranj, maja - Marksistični center CK ZKS in Gospodarska zbornica Slovenije sta pripravila jugoslovanski posvet "Direktor in podjetništvo v reformiranem socializmu", ki se danes odvija na Brdu pri Kranju.

Ponovno smo priznali podjetje, poudarjamo njegovo avtonomnost in pluralizem lastnin, padle so torej številne (ideološko-politične-normativne) blokade razcvetu podjetniške pobude, direktorskega odločanja, vpliva, moči, oblasti in doseglji točko: hic Rhodus, hic salta! Koliko so naši direktorji pripravljeni in predvsem sposobni "vzeti vajeti v svoje roke", se izpostavi in sprejeti izziv odgovornosti pred kolektivom?

Na posvetu bodo skušali odgovoriti na vprašanja, kaj bi morali storiti v pogledu izobraževanja direktorjev, drugače povedano, dorekli naj bi ali je to poklic. Vznemirljivo je vprašanje, kako naj bo direktor (ne)nagradjen, spregovorili bodo tudi o metodah vodenja in statusu direktorja v podjetju in v širšem okolju.

M. V.

V Škofji Loki zmaga Zagrebčank - V Škofji Loki je bil konec preteklega tedna eden od polfinalnih turnirjev mladink za državno prvenstvo. Po pričakovanju je zmagala Montmontaža iz Zagreba, ki je pokazala najboljšo igro in premagale vse nasprotnice. Montmontaža bo tako igrala na finalnem turnirju za prvenstvo države. Igrale so tudi mladinke Odeje, ki so premagale le sarajevskega Železničarja. Košarkarski klub Odeja je vzorno organiziral turnir. Zmagala je Montmontaža, drugi je bil Partizan iz Beograda, tretja je bila Odeja, četrti Železničar, peti pa Šentvid iz Ljubljane. Na sliki trenutek s tekme med Šentvidom in Železničarjem. J. K., slika F. Perdan

Lesnogalanterijski obrat na licitaciji

Jesenice, 8. maja - Izvršni svet jeseniške občine proučuje možnosti za prodajo ali najemniško oddajo likvidiranega Lesnogalanterijskega obrata na Zgornjem plavžu

Jeseniška občinska skupščina je bila z odločbo sodišča določena kot pravni naslednik likvidiranega Lesnogalanterijskega obrata na Zgornjem plavžu, nekdanje Čufarjeve žage. Doslej so že dvakrat hoteli prodati obrat na licitaciji, vendar brez uspeha. Zato je jeseniški izvršni svet sprejel več ukrepov, po katerih naj bi nadaljevali s prizadevanji, da za obrat poiščejo novega lastnika ali pa, da obrat ustrezno zavarujejo in rešijo pred nadaljnjim propadanjem.

Pred ponovno licitacijo naj bi popravili streho, skozi katero zdaj zamaka ter izdelali arhitektonski posnetek celotnega objekta, da bi tako lažje določili

namembnost objekta. V nekdanjem lesnogalanterijskem obratu naj bi bila predelovalna dejavnost, kovinska ali lesna. Če z licitacijo ne bodo uspeli, bodo obrat ponudili v najem z obveznimi olajšavami pri plačilu najemnine. V primeru, da pa nikakor ne bodo našli kupca ali najemnika, bo občina objekt »konzervirala«. V obratu je tudi hidroelektrarna z lastnim zajetjem, turbino in generatorjem, a elektrarna že več let ni obratovala. Z Elektro Žirovnica so se dogovorili, da pregledajo naprave, ocenijo njihovo vrednost in pripravijo predračun stroškov za ponovno oživitev dela hidroelektrarne.

D. Sedej

Predsedstvo SZDL

Slovenci in vojska

Ljubljana, 9. maja - Jutrišnja seja predsedstva republiške konference SZDL bo večinoma namenjena aktualni temi, ki je že nekaj časa v središču zanimanja slovenske in tudi jugoslovanske politike ter javnosti: sodelovanju in odnosu Slovenije z jugoslovansko ljudsko armado. Problematika je še bolj aktualna in ta čas središčna tudi zato, ker se ni jasno, kakšna bo usoda poročila bivše zvezne vlade o protiarmaadnem razpoloženju v Sloveniji, ki je že v zvezni skupščini. Predsedstvo bo razpravljalo tudi o težah za odpravo nenakosti slovensčine v jugoslovanski ljudski armadi.

J. K.

Drago Demšar:

Ni ovire za javni shod

Ljubljana, 8. maja - Drago Demšar, pooblaščenec univerzitetne konference ZSMS Ljubljana, ki je na Mestnem sekretariatu za notranje zadeve zaprosila za dovoljenje za javni shod 8. maja v Ljubljani, ugotavlja, da ni ovire za javni shod. Sklicatelj, univerzitetni konferenci ZSMS Ljubljana oz. njemu pooblaščenec odločba sekretariata ni bila vročena na pravnomojaven način dva dni pred shodom, kot določa Zakon o javnih shodih in prireditvah. C. Z.

SE PRIPOROČA
MLIN
V PREDOSLJAH
JOZE DOLHAR

Nekatere "sovražne" pobude so se uresničile

Ali je vzdušje, ustvarjeno z ocenami o napadih na JLA in še posebej z analizo dvestotih člankov, ki jo je v začetku minulega leta pripravil zvezni sekretariat za ljudsko obrambo, vplivalo na začetek (političnega) procesa proti Janezu Janši, Franciji Zavrlu in Davidu Tasiču - je pravzaprav osrednje vprašanje, na katerega bo morala v kratkem odgovoriti skupščinska komisija za proučitev okoliščin in posledic sodnega procesa proti četverici. In drugo vprašanje, ki se v teh dneh zastavlja v Sloveniji: ali je dokument zveznega izvršnega sveta o napadih na koncepcijo in zasnovi JLA, ki ga predlagatelj noče spremeniti in dopolniti s slovensko oceno (in ga bo v kratkem obravnavala zvezna skupščina), le sredstvo za doseg cilja - za morebitno uvedbo izrednega stanja v naši republiki.

Ocene o napadih na JLA, ki se večinoma pod oznako zaupno ali strogo zaupno pojavljajo v naši državi zadnja tri leta in s katerimi se ustvarja vtis, da smo v Sloveniji proti JLA, imajo očitno svoj namen. (Slavko Soršak, denimo, je dejal, da gre v zadnji analizi zveznega izvršnega sveta le za iskanje sovražnika.) Kako naj si namreč razlagamo, da je v analizi

dvestotih člankov tudi pisanje o skrajšanju vojaškega roka, o civilnem služenju, o financiranju JLA, o uporabi jezika v JLA, o napisih na vojašnicah in o drugih povsem legitimnih vprašanjih ocenjeno za sovražno in kot napad na JLA in da je JLA od tedaj do danes nekatere od teh vprašanj rešila prav tako, kot so predlagali pisci? Nihče v Sloveniji ne zanika, da so med članki o JLA tudi takšni, ki so pisani cinično in žaljivo, vendar pa ni mogoče zmetati v isti koš prav vsega, kar je različno od "uradnega". Janševi članki, denimo, v Sloveniji niso ocenjeni kot sovražna dejanja, temveč predvsem kot strokovne razprave, ki so različne od običajnih, sicer pa je v zadnji oceni zveznega izvršnega sveta tudi ustanovitev skupščinske komisije za proučitev okoliščin in posledic procesa ocenjena kot napad na JLA. Analizi dvestotih člankov (in tudi nekateri kasnejši) je mogoče očitati predvsem troje: sploh ni meril, kaj je napad na JLA, vse ocene o napadih na JLA so enako vrednotene, tudi tiste, ki so izražene obrobno, ocene pa se v številnih primerih nanašajo na "iztrgane dele teksta", ne pa na celotno besedilo.

C. Zaplotnik

Pesem išče nove vezi

Primskovo pri Kranju, 6. maja - Že dopoldansko srečanje s predstavniki vodstva in organizacij v krajevni skupnosti Primskovo ter člani mešanega zbora DPD Svoboda Primskovo in moškim pevskim zborom in njihovimi svojci iz mesta St. Joseph na Nizozemskem je bilo svojevrstna potrditev, da je želja po sodelovanju skorajda že stala novo vez.

Moški pevski zbor St. Joseph z Nizozemske, ki letos praznuje že kar častljivo 65-letnico, je v želji po turneji na Primskovem našel gostitelja. Njihovi nastopi v teh dneh na Primskovem, v Ljubljani in drevi (danes - torek ob 20. uri) v kulturnem domu v Predvoru, so tokrat že drugo srečanje z Jugoslavijo. Pred leti je zbor, ki ga zdaj že poldrugo leto vodi Hans Luisink, nastopil že v Ljubljani in na Bledu. Njihov tokratni nastop v soboto zvečer v dvorani združnega do-

ma na Primskovem je kljub dolgi in nedvomno utrujajoči vožnji z avtobusom, potrdil visoko izvedbeno kakovost in tudi oceno, s katero se ta zbor že dolga leta ponaša. Že od 1965. leta je namreč uvrščen v najvišji kakovostni razred zborovskega petja na Nizozemskem.

Skoraj do zadnjega kotička napolnjena dvorana združnega doma na Primskovem nad koncertom nizozemskega in domačega zbora res ni bila razočarana. Bogato in lepo dveurno kul-

turno doživetje se je nazadnje po skupnem nastupu in s Presernovo Zdravljico potrdilo v prepričanje, da je pesem tudi tokrat našla novo vez. Goste z Nizozemske je po večerajšnjem (ponedeljek) ogledu delovne organizacije IBI sprejel, opoldne tudi predsednik kranjske občinske skupščine Ivan Torkar. Med obiskom pri nas in v želji, da prihodnje leto mešani pevski zbor DPD Svoboda Primskovo nastopi na Nizozemskem, so si gostje danes ogledali tudi Kranj in Postojno.

A. Žalar

Na Kališče

Planinska sekcija pri Društvu upokojencev Kranj vabi vse ljubitelje narave in planin na lep planinski izlet na Kališče, ki bo v četrtek, 11. maja. Pohodniki se bodo zbrali ob 8. uri na kranjski avtobusni postaji. S S seboj naj izletniki vzamejo hrano in pijačo, ker je planinska kočica med tednom zaprta. Hoje je za štiri ure, priporočajo pa planinsko obutev.

Česnov prvenec v Himalaji

Premagan je tudi Jannu

Kranj, 8. maja - Tiho, brez običajnega velikega pompa pred načrtovanimi velikimi podvigi, je 5. aprila odšel v himalajsko pogorje kranjski alpinist Tomo Česen v spremstvu kranjskogorskega zdravnika in gorskega reševalca dr. Janka Kokalja. Njegov cilj je bil velik: sam, v samostojnem vzponu, na "dušek" bi dejali, po doslej še nepreplezani severni steni doseči 7710 metrov visoki vrh Kumbakurne ali kot mu pravijo Nepalci Jannu. Marsikdo, predvsem Francozi, se je že poskušal v tej steni in nikomur doslej vzpon po severni steni še ni uspel. Jannuja se je že prijel vzdevek: največji, nemogoči stenski problem Himalaje. Tomo je skušal v tem cilju združiti veliko teoretično znanje ter praktične izkušnje velikega alpinista.

V soboto je iz Nepala prišla skopa vest: Tomo Česen je 28. aprila preplezal severno steno, domov pa se bo vrnil konec maja.

Alpinisti in poznavalci alpinizma ocenjujejo Česnov vzpon kot največji letošnji dosežek v Himalaji in nedvomno največji uspeh jugoslovanskega alpinizma v himalajskem pogorju. Nedvomno imajo prav tisti, da ta skromni kranjski alpinist sodi med 30 najboljših svetovnih alpinistov vseh časov, in da mu je bila lani, ko se je ta spisek alpinistov delal v svetovni alpinistični organizaciji, storjena krivica. Tomo je nanjo s svojim zadnjim vzponom najučinkoviteje opozoril, verjetno pa v alpinizmu, za katerega živi z dušo in telesom, še ni rekel zadnje besede.

J. Košnjek

Pri človeku tako čislana trideseta leta so v življenju obrata LTH Elektrostroji v Poljanah prelomnica, obračun s starim načinom razmišljanja in dela, v katerem ima ceno le "umazano, težaško" delo, ne pa znanje, strokovnost, kot je na sobotni jubilejni svečanosti dejal direktor LTH Tone Ljubič. Zapis ob 30. obletnici Elektrostrojev objavljamo na 9 strani. - Foto: G. Šinik

S petkove seje RK ZSMS

Ogorčenje ob aretaciji J. Janše

Četrta točka petkove seje predsedstva republiške konference ZSMS, na kateri so želeli narediti rekapitulacijo akcij, ki jih je v primeru JBTZ vodila ZSMS in se dogovoriti o nadaljnjih aktivnostih okrog četverice, je zaradi dogodkov, ki so nastali tik pred sejo, dobila novo vsebino. V petek zjutraj so namreč pred kliničnim centrom aretirali Janeza Janšo, mestni sekretariat za notranje zadeve pa je prepeval zborovanje na Trgu osvoboditve napovedano za včeraj. V razpravi, ki se je razvila, je bilo čutiti vsesplošno ogorčenje zaradi skrajno neracionalnih in nemodrih odločitev naše politike, kot je dogodek označil eden od razpravljalcev in hkrati dodal, da se je tokrat spet pokazala nesposobnost slovenskega vrha. Menili so, da sta aretacija in prepoved shoda za ZSMS navadna provokacija in poudarili, da je potrebno v kratkem sprejeti politično oceno dogodkov v Sloveniji ter preprečiti izvajanje logike izrednih razmer v Sloveniji, ki je v petek nedvomno doživela svojo premiero.

Odlučili so se za sklic javne seje predsedstva, ki naj bi bila včeraj ob istem času in na istem mestu, kot bi naj bilo prepovedano zborovanje. Predsednik Jože Školč je strnil vročo razpravo s sklepi, da je potrebno čimprej predlagati pristojnim organom, da bi bilo Janezu Janši omogočeno prestopanje kazni na lgu v odprtem oddelku, predvsem pa se truditi, da Janez čimprej pride na svobodo, od slovenske Skupščine zahtevati čimprejšnjo oceno ustavnosti in zakonitosti sonjenja in hkrati uporabiti vsa še razpoložljiva pravna sredstva za zanihanje sramotne sodbe proti četverici. »Najmanj, kar lahko storimo, je, da ostro protestiramo proti priznavanju legitimnosti logike izrednih razmer in podpiramo Odbor za zaščito človekovih pravic, ki je sedaj bolj potreben kot kdajkoli prej,« je zaključil predsednik Slovenske mladine.

Pred tem je predstavnik italijanske manjšine Franco Juri prisotnim predstavil probleme, s katerimi se srečuje njegova narodnost na slovenskih in hrvaških tleh. Dvojezičnost v krajih, kjer živi italijanska manjšina in pa enakovredna zastopnost v delegatskem sistemu ter širši politični prostor, kjer naj bi upoštevali njihove zahteve o jeziku in kulturi, so želje Italijanov, ki živijo na naših tleh. Na seji so podprli ustanovitev ekološkega inštituta v Sloveniji ter sprejeli pobudo za ustanovitev skupščinske komisije za vprašanja odlaganja radioaktivnih odpadkov, hkrati pa so podali tudi zahtevo po izdelavi strategije izstopa Slovenije iz jedrskega programa.

Letošnji dan mladosti bodo na festivalski način praznovali v Beogradu, od koder bodo omogočeni TV in radijski prenosi, v katerih bodo sodelovali tudi mladi iz Slovenije. V Sloveniji bo dan mladosti potekal v znamenju posameznih prireditev po različnih krajih dežele, nekakšen zaključek teh dogajanj pa bo Mladinski festival v Murski Soboti v začetku junija.

Igor Kavčič

Zasedanje kranjske skupščine

Kranj, maj - V sredo, 17. maja, ob 15. uri se bodo sestali vsi trije zbori kranjske občinske skupščine. Na dnevnem redu je poročilo o spoštovanju družbenega dogovora pri delitvi osebnih dohodkov v lanskem letu, delegati bodo sprejemali odlok o prenehanju lastnih pravic na območju zazidalnega načrta Planina-jug in odlok o zazidalnem načrtu Cerkljanske Dobrave ter odločali o potrditvi lanskega davčnega zaključnega računa. Krajevne skupnosti pa za deva kar nekaj točk dnevnega reda in sicer poročili o porabi sredstev za osnovno dejavnost krajevnih skupnosti in investicijsko vzdrževanje prostorov krajevnih skupnosti v lanskem letu in predlog razdelitve sredstev občinskega proračuna za investicijsko vzdrževanje prostorov krajevnih skupnosti v letošnjem letu.

Za kmete nerazveseljiva novica

Mleka je (trenutno) preveč

Kranj, 5. maja - Če so se v kmetijstvu in mlekarinah še pred nekaj leti hvalili, za koliko so povečali prirejo in odkup mleka, in jih je k temu spodbujala tudi splošna kmetijska politika (z besedami in premijami), so zdaj slovenski (gorenjski) kmetje in mlekarji zelo zaskrbljeni, kako in kam ga prodati - še posebej zato, ker so uvoženo mleko in mlečni izdelki cenejši od domačih in ker je Jugoslavija samo v letošnjem prvem četrtletju kupila na tujem 10 milijonov litrov svežega mleka in po nekaterih ocenah še 20 milijonov litrov mleka, predelanega v izdelke in v mleko v prahu.

Mlečni izdelki iz slovenskih mlekarin so za 30 do 35 odstotkov dražji od ostalih in tudi po slovenskem mleku ni več tolikšnega povpraševanja kot nekdaj, tudi v obmorskih krajih ne, ker je predrago. Kam torej s presežki mleka, ki predstavljajo v naši republiki 40 do 45 odstotkov odkupljenih količin? Kam z zaloga, ki se vse bolj kopičijo? Samo masla je v skladiščih slovenskih mlekarin več kot 250 ton, ustavlja se prodaja sira ementalca, na Vrhnikih so že na začetku me-

seca začasno ustavili proizvodnjo sirov...

Kranjsko mlekarstvo pestijo za zdaj le zaloge masla. Kot je na petkovem sestanku gorenjske reproskupnosti za mlekarstvo povedala direktorica Mija Pavlin, so mleko raje prodajali naprej (samo v prvem četrtletju poldrug milijon litrov), kot da bi delali sire na zalogo in si še slabšali gnotni položaj. Na srečo (mlekarne) se vsaj poraba svežega mleka na Gorenjskem ni zmanjšala kot, denimo, v ostalih regijah; skokovito, za 30 odstotkov, pa je upadla prodaja jogurta in smetane. Očitno je, da je mleka že tudi na Gorenjskem preveč; samo v kranjski mlekarini je ob dnevnem odkupu problematičnih 20 tisoč litrov. Polovico, 10 tisoč litrov, ga za zdaj prek Celjskih mlekarin izvozijo v Avstrijo, ostale količine pa predelujejo v izdelke (sire) in si povečujejo zaloge. Resnica, da je mleka (trenutno) preveč, je boleča in jo bodo, kot vse kaže, najprej občutili tisti, ki oddajo na mesec le nekaj sto litrov mleka,

V kranjski Mlekarini zatrjujejo, da kmetom ne morejo plačevati mleka pred petnajstim v mesecu, izplačilo akontacij pa bi bilo možno le v mesecih, ko se mlekarne ne bi ubadala z likvidnostnimi problemi. Kot smo slišali na sestanku, mlekarne dobi od trgovine plačilo za mleko v 15 do 20 dneh, za izdelke pa v 45 do 60 dneh. Kmetje menijo, da ima trgovina monopol, ki bi ga bilo treba razbiti.

Največ turistične takse se zbere v Kranjski gori

Vsa turistična taksa za razvoj krajev

Jesenice, 8. maja - Jeseniški izvršni svet je obravnaval poročilo o porabi turistične takse in o dejavnostih turističnih društev v jeseniški občini. Turistično takso bodo vsake tri mesece revalorizirali. Če bo turistični obisk vsaj takšen kot lani, bodo zbrali 2 milijardi dinarjev turistične takse.

Komite za gospodarstvo in urejanje prostora v jeseniški občini je za obravnavo na minuli seji izvršnega sveta skupščine občine pripravilo temeljito poročilo o turistični taksi in programih posameznih turističnih društev.

V občini ugotavljajo, da so se turistična društva ukvarjala predvsem s turistično propagando in informativno dejavnostjo, veliko pozornost pa so namenili tudi urejanju okolice ter vzgoji mladih. Najbolj delavni sta bili turistični društvi v Kranjski gori in v Ratečah. Ratečani so uredili okolico Zelencev, odprli nov turistični objekt, sodelovala pri organizaciji pokala Vitranc in smučarskih skokov v Planici. Pemembni pridobitvi za Kranjsko goro pa sta nov trgovski center in pokrita tenis dvorana ter novi prostori turističnega društva. Turistično društvo Kranjska gora je nudilo pomoč tudi drugim v kraju in pomembno prispevalo k poživitvi turistične ponudbe. Tudi v Mojstrani so bogatejši za nov avtočamp v Kamnah, medtem ko v Žirovnici turistična dejavnost upada.

Najpomembnejši vir dohodka vseh turističnih društev je seveda turistična taksa, ki se je, razumljivo, največ zbere v Kranjski gori in kjer so jo porabili za propagando, ureditev kraja, prireditve, prispevke drugim delovnim organizacijam. Letos bodo zaradi inflacije turistično takso vsake tri mesece revalorizirali, razen tega pa bo posebna taksa, ki se pobira v višini 50 odstotkov od redne turistične takse, odlej ostala v kraju, kjer se je zbrala. Tako bodo turistična društva po predvidevanjih letos zbrala okoli 2 milijardi dinarjev turistične takse. Denar bodo porabili za posodobitev žičnice in ureditev prog, za umetno zasnežitev smučišč, za ureditev planiškega centra, za ureditev tekaških prog. Turistično društvo Kranjska gora bo prispevalo denar tudi za drugo infrastrukturo v kraju in za akcije, ki so v skladu s kandidaturom Kranjske gore za zimske olimpijske igre. Ostala turistična društva imajo manj denarja, zbranega iz turistične takse, vendar kljub temu ne bodo sedela križem rok: v Ratečah predvsem želijo urediti Ledine, planiški center in pričakujejo pomoč pri urejanju turističnih sob, v Mojstrani bodo sodelovali pri postavitvi Aljaževega spomenika in pri prostorski ureditvi rekreacijskih površin, v Žirovnici pa bodo med drugim uredili dostop do Turške jame pod Stolom.

D. Sedej

Krajevni uradi le še v Naklem, Šenčurju in Cerkljah ter na Jezerskem

Krajevne urade nameravajo ukiniti

Kranj, maj - Kranjski izvršni svet je že obravnaval analizo organiziranosti dela krajevnih uradov, ki predlaga ukinitve sedmih, ostali naj bi le v največjih naseljih (Naklo, Šenčur, Cerklje) ter zaradi oddaljenosti na Jezerskem. Zaradi posodobitve uradovanja in dobrih prometnih zvez krajevni uradi izgubljajo na pomenu, za ljudi bi bilo verjetno bolje, če bi na občini imeli večkrat na teden uradne ure popoldne. Sicer pa bodo izvedli široko javno razpravo, da bodo povedali svoje mnenje.

Kranjska občina ima enajst krajevnih uradov (Besnica, Cerklje, Goriče, Jezersko, Mavčiče, Naklo, Predvor, Predoslje, Šenčur, Trboje, Zabnica), ki so nasledek leta 1955 ukinjenih občin. Obdržali so prijavno odjavno službo, register stalnega prebivalstva, družinsko kartoteko z volilnimi imeniki in ostale evidence, vsi pa so opustili matično službo, zadnji leta 1975 krajevni urad v Cerkljah.

Krajevni uradi so izgubili na pomenu tudi zaradi vse boljših prometnih zvez, vsepovsod so avtobusne zveze dobre, vse več prebivalcev pa se vozi na delo v Kranj. Občin-

ski sekretariat za notranje zadeve bo letos oziroma prihodnje leto register prebivalstva prenesel na računalnike, odpadle bodo ročne evidence in krajevnih uradom se bo delo zmanjšalo za 34,7 odstotka. Če ne bodo opremljeni z računalniki, bo njihovo delo praktično onemogočeno, saj ne bodo imeli dostopa do podatkov.

Posebna občinska komisija je zato napravila analizo, ki je pokazala štiri možne rešitve: po prvi naj bi ukiniteli vse krajevne urade, po drugi bi ostali povezani s krajevnimi skupnostmi (brez računalnikov), po tretji bi vse opremlili s terminali, po četrti

Ker se v javnosti širijo govorice, da so kmetje navili cene mleka, so kmetje iz Gorenjske kmetijske zadruge na zborih zahtevali, da se javno prikaže prava slika. Od cene, ki jo mora kupec plačati za liter (že delno posnetega) mleka v trgovini, dobi kmet le 33 odstotkov (v ZRN 53 odstotkov), vse ostalo pa si razdelijo zadruga (7 odstotkov od osnovne cene), trgovina (pri mleku je marža 10-odstotna, pri izdelkih tudi do 28-odstotna) in mlekarne. Zanimivo: papirnata embalaža za liter mleka stane zdaj že 1080 dinarjev, kar je skoraj polovico osnovne majske odkupne cene za liter mleka. In koliko pravzaprav dobi kmet? Za mleko (s 3,68 odstotka tolsče), oddano v kranjsko mlekarno marčo, je konec aprila prejel povprečno (brez premije) 1355 dinarjev za liter, v teh dneh pa bo še nekaj manj kot 186 dinarjev doplačila. Mleko (s 3,6 odstotka tolsče), oddano aprila, bo plačano po osnovni ceni 2000 dinarjev za liter, h kateri pa je treba prišteti še dodatke: premijo (57 dinarjev za ravniški in 100 dinarjev za hribovski svet), doplačilo 2 odstotka na osnovno ceno, če gre za mleko prvih treh kakovostnih razredov in vsebuje več kot 3,2 odstotka beljakovin, ter doplačilo za kakovost - osem odstotkov na osnovno ceno za prvi razred (do 400 tisoč bakterij v mililitru mleka) in tri odstotke za drugi razred (400 do 800 tisoč bakterij). Za mleko s 3,6 odstotka tolsče, oddano maja, je osnovna cena 2207 dinarjev.

pa tudi tisti, ki že doslej kakovosti mleka niso posvečali posebne pozornosti. Novi pravilnik, ki velja za mleko, oddano v kranjsko mlekarno od 1. aprila dalje, je še zaostril kriterije kakovosti. Kmetje, ki bodo z mililitrom mleka "oddali" tudi tri milijone bakterij, bodo dobili mleko plačano po ceni, ki bo kar za 40 odstotkov nižja od osnovne. Tak ukrep je sprejel po eni strani zaradi prizadevanj za izboljšanje kakovosti mleka, po drugi pa tu-

di (in predvsem) zaradi presežkov. Franc Sajovic, direktor tržiške kmetijske zadruge, je ob tem pripomnil, da je treba še prej, preden bi zaprli prvo zbirnico in prvemu kmetu rekli, naj preneha oddajati mleko, poskusiti vse, da bi mleko prodali. Če ga ne more mlekarne, je bilo tudi slišati na sestanku, potem ga bodo poskusili kmetje in zadruge same.

C. Zaplotnik

Po drugem prijavnem roku v srednjih šolah še več gneče

Kam z "odpadniki" s sprejemnih izpitov?

Kranj, 8. maja - Seštevek oddanih prijav učencev za vpis v prve letnike srednjih šol na Gorenjskem je po drugem prijavnem roku, 28. aprilu, po enomesečnem "prostem sprehajanju od šole do šole" oziroma preusmerjanju še obilnejši od prvega. Druga "trgatev" je namreč dala še 92 prijav več; skupaj jih je torej 2955 ali samo še 45 manj, kot dovoljuje gorenjska srednješolska mreža za prihodnje šolsko leto.

V drugem krogu se je povečalo število prijaviteljev predvsem v programih gostinstva (45), administrativne dejavnosti (14), zaključnih gradbenih del (11), elektrotehnike (6), lesarstva (6), usnjarsko predelovalne tehnologije (5), računalništva (5) ter v skrajšanem programu kovinarstva v Kranju (7), zmanjšalo pa v naravoslovno-matematičnem programu v Kranju (za 7). Drugje so spremembe malenkostne oziroma gre za razlike, ki so manjše od petih učencev.

Programi z najbolj kritičnim številom presežkov prijav so tudi po drugem prijavnem roku še vedno poslovno-financijska in trgovinska dejavnost v vseh treh šolah v Kranju in Radovljici (skupaj 96), družboslovni in kulturni program v Škofji Loki (23), naravoslovno-matematični program v Kranju z visokim odzivom za splošno smer (77), program zdravstvenega varstva na Jesenicah (19) in tekstilno-konfekcijska tehnologija v Kranju (44).

Precejšnje število prostih mest pa je v kmetijstvu in živilstvu, usnjarsko-predelovalni tehnologiji, tekstilno-mehanski in tekstilno-kemijski tehnologiji, lesarstvu, gradnji, elektrotehniki, metalurgiji, strojništvu na Jesenicah in v Kranju.

In kakšna usoda čaka kandidate v prepolnih, praviloma zahtevnejših srednješolskih programih? Vsekakor prav nič rožnata. Neskladja bodo poskušali delno zglajevati s preusmerjanjem v še proste programe oziroma smeri, s povečanjem števila oddelkov (v kranjski "gimnaziji", škofjeljski strojni, morda tudi ekonomski šoli v Kranju), največja izbira pa bo prav gotovo prepuščena sprejemnim izpitom. Skrb, kam z "odpadniki" s sprejemnih izpitov, ki jih bo očitno kar za četrtico razredov, so spričlo letošnje zelo zelo tesne srednješolske mreže upravičene. Se bodo nesojeni gimnazijci, na primer, lahko sprijaznili z nadomestkom v usnjarstvu, tekstilu, kmetijstvu? Najbrž ne.

H. Jelovčan

ELEKTROTEHNIŠKO PODJETJE KRANJ
64000 KRANJ

Objavlja prosta dela in naloge

1. PRODAJALCA ELEKTROTEHNIŠKEGA MATERIALA za nedoločen čas

Pogoji: IV. stopnja trgovske smeri
6 mesecev delovnih izkušenj
poskusno delo 2 meseca.

in

2. FAKTURISTA za določen čas za čas porodniškega dopusta

Pogoji: V. stopnja administrativno - upravne smeri
6 mesecev delovnih izkušenj
poskusno delo 3 mesece

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v roku 8 dni po objavi oglasa na naslov: Elektrotehniško podjetje Kranj, Koroška c. 53/c.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Trzin

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo, Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Štefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Jože Košnjek (notranja politika, šport), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Zalar (gorenjski kraj in ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Mencinger (kultura), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Danica Dolenc (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), Stojan Saje (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), Danica Zavrl-Zlebir (socialna politika), Dušan Humer (šport), Vilma Stanovnik (Trzin, turizem), Vine Bešter (mladina, kultura), Franc Perdan in Gorazd Šinik (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Nada Preve in Uroš Bizjak (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje).

Naročnina za II. trimesečje 52.500 din

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 - Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 - Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

uredništvo tel. 21860

M. V.

Žirovski Kladivar ustanovil novo podjetje Vibro

Z vibratorji odšli na svoje

Žiri, 5. maja - V novem žirovskem podjetju Vibro proizvodnja že teče, te dni bodo odprli še žiro račun in najkasneje konec maja tudi uradno začeli na svoje. Podjetje Vibro je namreč ustanovil žirovski Kladivar, iz enega podjetja sta torej nastali dve, kar je za naše razmere nenavaden, če ne kar edinstven primer. V pogovoru z Janezom Kosmačem, lahko rečemo kar direktorjem Vibra, smo želeli izvedeti, kako je do zamisli prišlo in kako so jo uresnili.

"Vodili ste priprave, kmalu boste tudi uradno postali direktor novega podjetja Vibro, kako je do zamisli prišlo?"

"V Kladivarju sem najprej delal kot tehnolog, zadnja leta pa v investicijskem oddelku, zadnja investicija je bila ustanovitev novega podjetja. Do zamisli se prišlo pred nekaj, ko se je Kladivar specializiral za hidravliko in hidravlično opremo, avtomatizacije strege pa je tako prišla na stranski tir. Program je perspektiven, tudi izvozno, zato samo ga najprej nameravali prodati, celo izven kraja, ker pa je prenos takšne tehnologije v drugo okolje težaven, ker so delavci nekako zahtevali, naj ga ne prodamo, se je porodila zamisel, pomagala je tudi nova zakonodaja, da bi v Žireh novo podjetje."

"Koliko delavcev bi ostalo brez dela, če bi program prodali?"

"Direktno petnajst. Rekli so, naj ga ne prodamo, da je to njihov program, da živijo z njim in da so zanj usposobljeni."

"Je potrebne dosti strokovnosti?"

"V proizvodnji je potrebna najmanj kvalifikacija. Zdej, ko bomo začeli na svoje, je med dvaindvajsetimi delavci le eden nekvalificiran. Vsekakor je to specifično delo, kjer so zelo dragocene izkušnje."

"Pravite, da je avtomatizacija strege v Kladivarju prišla na stranski tir, je motila hidravliko?"

"Programa sta tehnološko nekompatibilna, praktično nimata nič skupnega. Hidravlika zahteva natančnost, govorimo o mikronih, tisočinkah milimetra, avtomatizacija strege pa temelji predvsem na oblikovanju pločevine z velikim poudarkom oziroma potrebi po mobilnosti, osnovni izdelek je vibrator oziroma vibracijski dodajalnik, pri obdelavi vsakega kosa je potrebne veliko inovativnosti, njena osnova pa so predvsem izkušnje."

"Kladivarju torej ni hudo, ker odhajate, ločitev bo sporazumna?"

"Vodila nas je misel, da bo imela hidravlika večjo možnost specializacije, dobila pa jo bo tudi avtomatizacija strege."

"Kako ste razrešili prostore in druga premoženjska vprašanja?"

"Proizvodnjo smo preselili v Račevo, kjer je pred leti šel v stečaj Remont gradnje, Kladivar je takrat kupil zemljišče in obstoječe prostore. Sprva smo nameravali zgraditi nove prostore in imeti vse na eni lokaciji, toda, inflacija je naredila svoje, uspeli smo le usposobiti obstoječe prostore, upravo in del montaže pa bomo imeli v Novi vasi, kjer se bo izselil Kladivarjem raziskovalni oddelek. Predračunska vrednost investicije je septembra lani znašala 3,5 milijarde dolarjev, 70 odstotkov sredstev, predvsem v opremi, programu in obratnih sredstvih, predstavlja lastna sredstva Kladivarja kot ustanovitelja, 20 odstotkov finančna sredstva, ki smo jih pridobili iz slovenskega razvojnega dinarja, 10 odstotkov pa bančni krediti."

"Je bilo razvojni dinar težko dobiti?"

"Kandidirali smo in za program Vibro dobili 70 milijonov dinarjev, polovico decembra, drugo januarja, ko smo z investicijo lahko začeli, adaptirali prostore in nabavili potrebne prostore. Vsak postopek zahteva seveda svoj čas, angažirali so se tudi tovaršiški s komiteja za industrijo in gradbeništvo, predvsem predsednik Uroš Slavinec, da smo sredstva lahko uspešno plasirali, konec maja bo proizvodnja potekala že pod novo firmo, torej štiri mesece po začetku investicije."

"Kako ste si razdelili kadre, je bilo v Kladivarju kaj strahu, kdo jim bo ušel?"

"Odšli so delavci, ki delajo na tem programu, da smo lahko začeli na svoje, tudi nekaj iz ostalih služb. Nekaj strahu je bilo, saj vsakdo misli tudi na socialo, vendar pa večjih problemov ni bilo, saj nam je dal Kladivar proste roke pri izbiri, naj gre, kogar boste prepričali, so nam rekli. Vibro vseh služb ne bo imel, ker se nam to ne splača, zato bomo pomoč iskali v matični firmi, mislim pa, da bodo storitve tudi obratne, stike bomo torej ohranili."

"Kakšno prihodnost ima Vibro?"

"Program je perspektiven, odpira se širok krog opravil na področju avtomatizacije strege, tja do robota. Razvoj bo seveda odvisen od uspešnosti poslovanja, prav tako zaposlovanje. Računamo na izvoz, zanj obstajajo objektivne možnosti, kar je z nekaj primeri Kladivar že dokazal, saj je uspešno plasiral nekaj naprav v Avstriji."

"Koliko je program razvojno zaostal, ker je bil nekaj let na stranskem tiru?"

"V zadnjih letih so se v Sloveniji pojavile firme, ki so nam konkurenčne, pred deseti leti ni bilo nobene. Konkurenca nas bo silila h kvaliteti, razvoju, za nas pa je v tem trenutku najbolj pomembno, da bomo prišli na trg s kvalitetnimi izdelki in da si bomo tako ustvarili ime. Zaradi majhnosti razmišljamo tudi o povezavah, kooperacijah, nova zakonodaja zdej omogoča tudi več oblik angažiranja sredstev, če bomo dobro poslovali, se bomo odločili za sovlaganja posameznikov, družbenih in privatnih podjetij."

M. Volčjak

Vzponi in padci kranjskega puškarstva

Puškarji se obetajo boljši časi

Kranj, 5. maja - Predvidoma konec maja bodo v kranjski Puškarni, ki zdaj sodi h Gorenjski delovni organizaciji Procesna oprema, začeli obnavljati poslopja. Uresnili bodo razvojni elaborat, ki poleg proizvodnje lovskega orožja predvideva tudi namensko proizvodnjo, brez katere je po besedah Valentina Jenka, vodje kranjske Puškarne, proizvodnja lovskega orožja težka rentabilna. Kranjskemu puškarstvu, ki ima 60-letno tradicijo, doživljalo pa je vzpone in padce, se torej obetajo boljši časi.

Kranjska Puškarna, danes delovna enota Gorenjske delovne organizacije Procesna oprema, izdeluje lovsko orožje, približno tisoč pušk letno, znana je po svoji karabinki. Lovcem montirajo strelne daljnogledke, zamenjajo kopito, cev in popravijo druge stvari, skratka tam dobe vse, kar potrebujejo. Vse puške prodajo doma, s pomočjo petih veletrgovcev. Vse so seveda izdelane ročno, celo lesena kopita so donedavna v celoti izdelovali ročno, zdaj pa jim jih kooperant napravi strojno, seveda pa jim morajo še lično dodelati. Kupujejo tudi cevi, saj se jim pri tako specifičnem, majhnem obsegu proizvodnje ne splača kupiti stroj za izdelovanje cevi, ki velja 2,5 milijona nemških mark. Dodati velja še to, da letos pripravljajo dva nova modela karabink, izdelovati ju bodo začeli prihodnje leto.

V kranjski Puškarni je danes zaposlenih 27 delavcev, kolektiv pa je resnično mlad, saj je povhodnje leto.

prečno star komaj dvajset let. V zadnjih letih se je torej puškarstva izučilo kar nekaj mladih fantov, vsako leto zaposlijo po dva nova, ki končata Iskrično šolo in se nato dodatno usposobita za specifično puškarsko delo.

Puškarške šole v Kranju že dolgo ni več, bila pa je davnega leta 1922, ko je imel Kranj kar nekaj puškarjev, celo puškarsko zadrugo. Švicar Poschinger je imel celo sestavljalnico, delo je potekalo povsem strojno. Po letu 1928 (plebiscit) se je večina puškarjev preselila v Borovlje, ki so še dandanes znane po puškarjih, v Kranju je ostal le Mišič, ki je delal vse do leta 1948. Kot zanimivost velja povedati, da njegova delavnica ni bila nacionalizirana, poklonil jo je Invalidskemu puškarskemu podjetju Kranj in si pri tem do smrti izgovoril zase, za ženo in za služkinjo brezplačno kosilo v hotelu Evropa.

Poschinger pa je bil leta 1929 z dekretom kraljevine Jugoslavije (menda ga je ponaredil neki general, kot razlog pa navedel bližino meje) preseljen v Užice, danes Titovo Užice, kjer je bila kasneje izdelana prva partizanska puška. Z njim so šli tudi znani kranjski puškarji, ki so se po vojni vrnili: Koselj, Vraničar, Triller, Oman in drugi.

Tudi po vojni je kranjsko puškarstvo doživljalo vzpone in padce. Leta 1951 so ustanovili celo štiriletno puškarsko šolo, v celoti pa jo je končala le ena ge-

neracija, vendar pa so le dobili 40 novih puškarjev. Puškarna, ki je tedaj imela 200 delavcev, se je leta 1954 preselila v Planiko, ki pa jo je deset let kasneje zaradi širitve proizvodnje že metala ven in preselila se je v prostore propadle Zimopreje, kjer je še danes. Da so prostori stari in neustrežni ni potrebno pripovedovati, primerna pa je lokacija, sredi gozda, v bližini Strazišča.

V Puškarni pa je izdelava pušk po letu 1960 usihala, petkrat cenejšo so bile uvožene lovske puške. Pozabljena je bila celo lastna zračna puška, ki jo je leta 1954 razvil Peter Mihelič, saj ni zdržala "konkurence". Vse več so se ukvarjali z orodjarstvom, leta 1975 so ostali le še trije puškarji. Tedaj je bilo v modi združevanje, zanimivi pa so bili za kranjsko Savo, ki orodjarne tedaj ni imela. Tako je puškarna prišla v okvir Save, kjer je bila do konca leta 1987, ko je prestopila h Gorenjski. Sava je orodjarno "odpeljala", ko jo je vključila v svoje Vzdrževanje, v zadnjem desetletju pa je puškarstvo vendarle spet bolj zaživel, vključili so se novi mladi puškarji, danes imajo 20 mladih kvalificiranih puškarjev. Lani pa so opustili izdelavo lovske embalaže, ostala je le ročna izdelava lovskega orožja, ki pa se ji bo, kot vse kaže, kmalu pridružil namenski proizvodnja, kar seveda pomeni, da kranjsko puškarstvo ne bo več životnilo.

M. Volčjak

Sredi noči

Vsi vprek delamo na dva šihata, sistem pa nam preskoka v kakovost ne omogoči.

Vsi dosedanja poskusi, da bi se približali evropskemu delovnemu času, so propadli, kolikor so bili sploh resni. Ostala nam je le premaknjena ura, pravi cinik, ki se spomni napovedi, kaj vse se bo zgodilo z delovnim časom, odkar poleti ure naravnano na evropski čas. Zgodilo se ni nič, poleti le uro prej vstanemo, kar pa nam seveda ni težko, saj smo tako ali tako navajeni vstajati sredi noči.

Trdovratno se oklepamo delovnega časa, ki ga je razvila Evropa poznala na začetku industrializacije, dandanes pa ni le zanjo, temveč za mnoge druge dežele, tudi vzhodnoevropske, vstajanje sredi noči že davna preteklost. Razviti svet vstopa v postindustrijsko, inovativno družbo, prehod pa označuje tudi skrajševanje delovnega časa, ponekod napovedujejo celo tridnevni delavnik na vstopu v tretje tisočletje.

Kakšno nasprotje, nam pa nenehno dopovedujejo, da delamo premalo, le štiri, namesto osem ur na dan. Sarkastično bi lahko dejali, le čemu bi se trudili, saj že zdaj delamo toliko, kolikor bodo v razvitih deželah čez deset, dvajset let, stvar pa spominja na zgodbo o Indijancu, ki lovi ribe, prišlek pa mu dopoveduje, kaj vse mora storiti in kako se mora razviti, da bo na koncu imel dovolj prostega časa za ribolov.

Žal si s to zgodbo ne moremo pomagati, saj je indijanski način življenja propadel, pojasnjuje pa, kako nam je usojeno, da bomo le s kvantiteto lahko prišli do kvalitete, drugače povedano, naprej bomo morali veliko delati, da bo količina rodila kakovost, ki bo nato zmogla zmanjšati količino.

Sicer pa, vsaj na Slovenskem količino že imamo, saj vsi vprek delamo na dva šihata, dopoldne v službi, popoldne (na črno) doma. Z ljudmi torej ni nič narobe, nekaj je narobe s sistemom, ki nam preskoka v kakovost ne omogoča, konflikt pa se vse bolj zaostreuje in nas peha v vse večjo revščino.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Po vlaganjih v telekomunikacije nas Avstrija prekaša 11-krat

Iskra in nemški koncern Siemens sta pred dnevi podpisala pogodbo o ustanovitvi mešanega podjetja in ob ta dogodek velja narostiti še nekaj zanimivih podatkov. Proizvodnja digitalnih telefonskih central EWSD seveda ne bo pomembna le zaradi zapolnitve programske luknje v Iskri, temveč tudi za razvoj javnega telekomunikacijskega omrežja pri nas. Po številu telefonskih priključkov smo namreč tam, kjer je bila Švedska leta 1936 (!) ali pa recimo Danska in Finska leta 1945. Zakaj se vse bolj oostajamo na obrobju Evrope pove podatke, da denimo v sosednji Avstriji vlagajo v telekomunikacije kar enajstkrat več kot pri nas.

Siemens letno priključi 5 milijonov telefonov

Iskra se je naposled odločila za Siemens, eno od treh največjih telekomunikacijskih firm sveta. V Siemensu je zaposlenih 36 tisoč ljudi, v razvoj letno vlaga 12 odstotkov od prodaje oziroma 6,2 milijarde nemških mark v zadnjem finančnem letu. Kakor je ob podpisu pogodbe povedal Erwin Hart iz neposrednega vodstva muencenskega Siemens delana področju telekomunikacij pri njih 5 tisoč inženirjev in fizikov, vsako leto pa se na Siemensovo tehnologijo priključi 5 milijonov novih telefonskih naročnikov po svetu.

Siemens je povezan s številnimi univerzami in raziskovalnimi inštituti po svetu, aktivno je udeležen v številnih evropskih projektih - Espit, Race, Eureka, Mega, Jessi ipd. Sistem digitalne javne telefonije EWSD, ki ga bodo izdelovali tudi v Iskri, je najdlje do nove generacije integriranih storitev ISDN, ki omogoča prenos glasu, slike, podatkov itd. na enem omrežju.

Sistem EWSD je doslej izbralo že 80 pošt v 30 državah sveta, na ta seznam se bo kmalu uvrstila tudi naša pošta, saj v Domžalah že instalirajo takšen sistem.

Slovenski sejmi

Ponesrečena kulisa

Kranj - Sejmarji pričakujejo, da bo Markovičeva zvezna vlada gledala na sejemске delovne organizacije drugače oziroma jim priznala takšen pomen, kot ga danes imajo evropski sejmi, ki so med najbolj verними barometri razvoja in moči gospodarstva. Zakaj takšno ugotavljanje in poudarjanje na seji sekcije sejemskih delovnih organizacij Slovenije, ki je konec tedna zasedala v Kranju?

Ob izteku mandata dosedanjemu predsedniku sekcije Franciju Ekarju je seja pravzaprav potekala v ocenjevanju triletnega dela tega organa, za katerega bi kljub vsem naporom, da bi bilo drugače, lahko rekli, da je še vedno in zgolj samo neke vrste privesek Centra za turistično in ekonomsko propagando pri Gospodarski zbornici Slovenije. Triletna prizadevanja, da bi sekcija v zbornici po vlogi in pomenu prerasla v odbor, so danes še vedno tam, kot so bila na začetku. Zato na primer ne preseneča ugotovitev, da se na sejemskem redu, eni od osnovnih nalog, ki so si jih zastavili na začetku mandata, ni nič premaknilo. Pa to niti ni najbolj pomembno, kot tudi ne ugotovitev, da se slovenski sejmarji v treh letih niso mogli srečati in temeljiteje pogovoriti s predsednikom Gospodarske zbornice Slovenije, kar pa po svoje spet kaže na dosednji odnos do sejmarjev pri nas. Najpomembnejše je, da osnovni cilj ostaja še naprej v novem mandatu enak dosedanjemu. Ta pa je, da se sejemski dejavnosti treba priznati vlogi in mesto preverjanja gospodarskih rezultatov na osnovi tržnih zakonitosti. To pa je tudi tisto, kar utemeljuje pričakovanja sejmarjev od zvezne vlade in tudi od Gospodarske zbornice Slovenije, da ne bosta še naprej delila delovne organizacije na pomembne in nepomembne; saj konec koncev v sodobnem gospodarskem sistemu ne bi smeli varovati prostora za tako imenovane nepomembne ali manj pomembne delovne organizacije. Med slednje so bili doslej hote ali ne hote namreč razvrščeni tudi sejmi. In zato ni čudno, da so sejmi ta trenutek še vedno nekakšna ponesrečena kulisa sicer poudarjanega, vendar ne priznanega položaja. Morda bo pri prepričevanju in končno vendarle tudi pri prepričanju (najprej v slovenski gospodarski zbornici) pri uresničitvi tega cilja imel »več sreče«
zdej novi predsednik sekcije za sejme v Sloveniji Florijan Regovec.

A. Žalar

ureja MARIJA VOLČJAK

Medugorje, 26. aprila - V zahodnohercegovski občini Čitluk so v promet spustili Iskrično vozliščno digitalno telefonsko centralo SI 2000 in šest žetonstih telefonskih govorilnic Jatena. Občina Čitluk ima tako 25 telefonskih priključkov na sto prebivalcev, kar je daleč nad jugoslovanskim povprečjem, temu pa seveda botruje romarsko Medugorje, kamor se zgrinjajo verniki z vsega sveta.

KRATKE Z GORENJSKE

Praznik v Mošnjah - V krajevni skupnosti Mošnje v radovljiški občini so v soboto praznovali v spomin na začetek maja 1945. leta, ko so se domačini, ki so jih leto prej izselili v taborišča, del Mošenj pa požgali, vrnili spet domov. Praznovanje se je začelo že popoldne, ko je bila najprej skupna mokra gasilska vaja domačih gasilcev in gasilcev iz sosednje krajevske skupnosti Brezje. Po tem pa so se v kulturnem domu zbrali najstarejši domačini, ki so jih krajevna skupnost in organizacije pogostili. Pozdravil pa jih je in jim zaželel še naprej predvsem zdravja, predsednik krajevske konference socialistične zveze Anton Pene. Nazadnje pa je bila proslava s programom, ki so ga pripravili DPD Svoboda Mošnje in učenci podružnice osnovne šole A. T. Linhart v Mošnjah. Ena od značilnosti letošnjega praznovanja je poleg uspehov, ki so jih dosegli v krajevni skupnosti, tudi odločna zahteva, da naj bodo avtomobilska cesta poteka po tako imenovani južni varianti, ki sta jo občinska skupščina in kmetijsko zemljiška skupnost pred leti že opredelili. - A. Ž.

Letošnji program posekov

Bled - Na zadnji seji skupščine SIS za gozdarstvo za gozdnogospodarsko območje Bleda so delegati obeh zborov sprejeli lansko poročilo o uresničevanju planov in letošnji program. Letos na tem območju načrtujejo skupni posek v družbenih in zasebnih gozdovih 194.360 kubičnih metrov lesa. Za obnovo gozdov načrtujejo 13.136 delovnih ur, za nego gozdov 64.133 delovnih ur, za varstvo 30.756 in za urejanje gozdov 5.421 delovnih ur. Prispevne stopnje pri odkupu in lastni porabi lesa bodo letos za iglavce 31,5 odstotka, za listavce 20 odstotkov, za drva 18 odstotkov in za les na negodnih površinah 5 odstotkov. Delegati so imeli največ pripomb na gozdnogospodarski načrt za gospodarsko enoto Kranjska gora do 1996. leta; predvsem zaradi zaprtosti gozdov, škode zaradi divjadi, nerešene gozdne paše in še nekaterih problemov. (cr)

Konferenca v Cerkljah

Cerklje - V soboto, 13. maja, bo imelo Društvo upokojencev Cerklje, ki združuje v sedmih krajevnih skupnostih pod Krvavcem prek 400 članov, redno letno konferenco. Na konferenci, ki bo v kinodvorani združnega doma v Cerkljah, bodo pregledali opravljeno delo v minulem letu in se dogovorili za program za letos. Delo konference bodo poposttrili tudi mladi plesalci folklorne skupine, ki deluje pod pokroviteljstvom Penzionara Jagodic iz Vopovelj in strokovnim vodstvom Franca Frantarja. Konferenca se bo začela ob 16. uri. (kj)

Delo Gorenjskega odreda

Kranj - Pred nedavnim je bila v Kranju redna seja Odbora skupnosti borcev Gorenjskega odreda, na kateri so med drugim pregledali uresničevanje nalog v letošnjih prvih treh mesecih. Precejšnjo pozornost pa so na seji namenili tudi pisanju Kronike Gorenjskega odreda, razvijanju tradicij NOV in pohodnim enotam v Radovljici ter Bistrici pri Trzinu, kjer bodo razvili tudi prapor. Centralna razstava o delovanju Gorenjskega odreda bo v kasarni na Bohinjski Beli, na kateri bodo najprej pripravili slikovni del, potem pa bodo razstavili še posamezne primerke. Razstavi bodo pripravili tudi v Radovljici in Trzinu. V Odboru pa imajo v programu tudi postavitev devetih spominskih obeležij na krajih, kjer je imel odred pomembnejše bitke. Ob 45-letnici preboja 2. in 4. bataljona Gorenjskega odreda v raju Rašica iz sovražnega obročja bodo pripravili več prireditev. (kj)

Prvomajsko praznovanje v Gorjah

Gorje - Vsa leta po vojni so bile v Gorjah v domu TVD Partizan proslave prvega maja z bogatim kulturnim programom. Letos pa takšne proslave ni bilo, le osnovna šola Bratov Žvan je pripravila proslavo v avli šole in sicer 26. aprila ob pol desetih popoldne. Tokrat je proslava izpadla, kot da je namenjena bolj šolarjem kot pa odraslim; čeprav so lepaki vabili tudi starejše krajanje. Na predvečer delavskega praznika pa so kljub slabemu vremenu vendarle po vseh gričkih in vzpetinah zagoreli kresovi. Na 1. maja pa so krajanje tudi letos razveselili domači godbeniki, ki so z budnico obhodili domala vse gorjanske vasi in naselja. Gorjanski godbeniki, ki za delo in redne nastope zaslužijo priznanje, pa so v nedeljo, 30. aprila, gostovali tudi v Trbižu v Italiji. (ja)

Boljša ponudba

Bohinjska Bistrica - Na tržnici oziroma v njeni bližini v Bohinjski Bistrici so postavili tri nove objekte. V eni od brunaric je zasebnik že odprl butik. V bližini frizerskega salona pa bo zasebnik prodajal sadje in zelenjavo. Za izgradnjo trgovskih oziroma pokritih lokalov so se v Bohinjski Bistrici odločili, ker je bila pozimi ponudba na odprti tržnici slaba. (bb)

Kaj bo s kasarno na Stari Savi - Kasarna na Stari Savi na Jesenicah sodi med najstarejše blokovske objekte iz 18. stoletja v srednjeevropskem prostoru. Zgradba sodi v okvir celotnega spominskega parka na Stari Savi in že dalj časa razmišljajo, kako bi jo preuredili in obnovili. Pred dvema letoma jo je dal v svoj program tudi Zavod za spomeniško varstvo v Kranju, zdaj pa se menijo, čemu bi funkcionalno namenili staro nekdanjo kasarno. Objekt je namreč izredno velik, zato bi obnova terjala izredno velika finančna sredstva. - D.S. - Foto: F. Perdan

Krajevna skupnost Bohinjska Bela

Naša delovna organizacija so krajanje

Bohinjska Bela, 8. maja - Nobene delovne organizacije ni na območju krajevske skupnosti Bohinjska Bela v radovljiški občini. In morda prav zato, ker se pri reševanju drobnih in večjih težav in želja ter potreb nimajo na svojem območju na nikogar obrniti za pomoč (razen, kadar gre za večje naloge na širšo-občinsko skupnost), se tudi zdaj, tako kot vseh zadnjih 18 let, odkar delajo in živijo v samostojni krajevni skupnosti, zavedajo, da so za reševanje vsega najprej poklicani sami. Tega pa se ves čas zavedajo tudi v vodstvu krajevske skupnosti, organizacijah in društvih, kjer prevladuje prepričanje, da so edina delovna organizacija, ki pri skupnih nalogah nikdar ne odpove, prav ljudje-domačini.

Ko so minuli mesec že osemnajstič proslavljali krajevni praznik v spomin na sestank predvojnih revolucionarjev v Blaževici domačiji v Slamnkih, je svečan trenutek praznika, tako na proslavi v domu, kot potem tudi 23. aprila na skupnem pohodu v Kapniško jamo pod Babjim zobom, bogatil občutek, da so tudi lani, podobno kot prejšnja leta, veliko naredili, saj so začeli dve veliki in pomembni delovni nalogi. Prazničnega razpoloženja takrat tudi ni skalilo dejstvo, da bodo morali letos začeto dokončati.

Jaka Pretnar

ške skupnosti in vojakov z Bohinjske Bele so večino prispevali in naredili krajanje ozi-

»Končno, lahko bi rekel, da kar 40 let prepozno, se je lani začela rekonstrukcija ceste Bohinjska Bela - Slamniki,« pripoveduje predsednik sveta krajevske skupnosti Jaka Pretnar. »Ob delni pomoči cestno-komunalne skupnosti in sodelovanju Kmetijske zadruge Bled, zemlji-

Letos jih čaka še dokončanje lani začete ceste z Bohinjske Bele v Slamniki...

Krajevna skupnost je v sanacijo na Obrniah, kjer je lansko neurje najbolj prizadelo Janka Srno, že veliko vložila. Zdaj pa upajo, in ne bi se smelo zgoditi, da bi ostalo le pri dogovoru med Območno vodno skupnostjo Gorenjske, Skupnostjo za ceste Slovenije in Železniškim gospodarstvom. Od ureditve tega dela je namreč odvisen tudi vodovod za štiri hiše na Obrniah, ki ga imajo v programu krajevske skupnosti...

roma krajevna skupnost. Tako rekoč na novo smo zgradili kilometer ceste in s tem odprli Slamniki. Letos nas čaka še dokončanje, potem pa upanje, da bo na cesti tudi kmalu asfalt. Cesta pa je v pravem pomenu besede odprla program za ureditev košen in gozdov ter treh domačij v tem delu. Do 25. maja letos bi se o tem programu morali pogovoriti.

Danes, ugotavljajo v krajevni skupnosti, na celotnem območju (razen Slamnkih) ni niti koščka zanemarjene zemlje. Kmetijska zemljiška skupnost in beljska zadruga sta veliko naredili na Taležu, Kupljeniku, na Belski planini, kjer vsa dela še niso končana. Sicer pa jih v krajevni skupnosti letos čaka tudi dokončanje že lani začete akcije. Cevi za izgradnjo vodovoda in vodohrama v

naselju Kupljenik že imajo. Letos bodo skupaj z vojniki z Bohinjske Bele, ki jim vedno pri vseh večjih akcijah radi priskočijo na pomoč, tudi do delo končali. Ureditev vodovoda pa načrtujejo tudi za štiri hiše na Obrniah, kjer zdaj pijejo površinsko vodo, ki izvira v železniškem predoru. Upajo, da se bodo odgovorni vendarle lotili sanacije hudournika oziroma področja na Obrniah, kjer je bil lani avgusta najbolj prizadet Janko Srna. Poleg Območne vodne skupnosti sta zdaj na potezi Skupnost za ceste Slovenije in Železniško gospodarstvo. Čakajo pa tudi že težko delavce Vodnogospodarskega podjetja, da dokončajo lani začeta dela na potoku Suha.

Maksimiljan Špik

»Že lep čas je tega, ko smo v krajevni skupnosti sami zgradili pretvornik za prvi ljubljanski TV program. Zdaj bi radi, da bi dobili v hiše še drugega ljubljanskega,« je povedal predsednik krajevske konference SZDL Maksimiljan Špik. »Vendar pa je največji problem pri nas še vedno telefonija. Gradbeni odbor imamo že dve leti in upamo, da smo stvar pripeljali tako daleč, da so osnovna tehnična vprašanja razčiščena. Zdaj vemo, da bomo do telefona prišli preko blejske vozliščne telefonske centrale skupaj z Mlinom. Interesentov je pri nas precej. Že pred dvema letoma jih je bilo okrog 180.«

Resno nezadovoljstvo pa je med krajanje že nekaj časa, čeprav so v vodstvu krajevske skupnosti nemočni, zaradi neresenih odškodninskih vprašanj na območju nove ceste za Bohinj pod Bohinjsko Belo. Zares nedogovorno od investitorja, da takole v nedogled zavlačuje in izigrava takratno pripravljenost in zaupanje! Pa vendar jim kljub tovrstnim težavam in različnim neizpolnjenim obljubam volje in pripravljenosti za delo ne manjka. Tako na primer že resno razmišljajo, da bi na območju pod Belo uredili športno oziroma rekreacijsko središče, ki bi lahko precej obogatilo tudi turistično ponudbo bližnjega Bleda. Uresničena pa bi bila na ta način tudi velika želja mladih, ki zdaj na celotnem območju krajevske skupnosti nimajo primerne prostora za šport in rekreacijo.

A. Žalar

Kranj ima tudi zasebno živilsko samopostrežno trgovino

Odprta vsak dan

Kranj, maja — »Pripravljen sem na vse novosti, rad jih imam, in prosim vse stranke, da povedo vse svoje želje, kaj bi radi še imeli na policah naše trgovine. V najkrajšem času bo zeleno blago tu,« zavzeto pripoveduje menda najmlajši kranjski zasebni trgovec Janez Janša, ki je 14. aprila letos v prostorih nekdanje Tekstilindusove menze v samskem domu v Stražišču odprl prvo zasebno živilsko samopostrežno trgovino v Kranju.

Hitro je spoznal, da v šolstvu ne bo pravega zasluga in je že po enem letu pouka telesne vzgoje telovadnico zamenjal z zasebno prodajalno. Hitro se je obrnil. 16. februarja je dobil ključke bivše menze, 14. aprila se je v najnovejši zasebni trgovini že trlo kupcev. To je trgovina z mešanim blagom, kjer se dobe vsa živila in galanterija, podobno, kot so založene vse živilske samopostrežne trgovine. Vendar s to razliko, da bo ZAPRAVLJIVČEK odprt vsak dan; tudi ob nedeljah in praznikih. Med prvomajskimi prazniki so imeli odprto tudi na prvega in drugega dopoldne, na predvečer prvega maja celo do polnoči. Tako so se odločili in mladi prodajalci so skupaj z gospodarjem poprijeli z vso vnamo. Delajo deljeno in sicer vsak dan od 6.30 do 11.30 in od 13.30 do 22. ure. Ob sobotah imajo odprto od 7. do 12. in od 13.30 do 20. ure, ob nedeljah pa od 7. do 11.30 in od 14.30 do 18.30. Tako se stanovalcem na tej strani Save res ne more zgoditi, da bi do česa ne mogli, če bi jim po naključju česa zmanjkalo v gospodinjstvu.

Če nisi trgovec po poklicu, ni danes noben problem to postati, če imaš vsaj malo tovrstne žilice, pravita Tadeja in Janez Janša. — Foto: F. Perdan

nih kruhov, ki drže po ves teden. Tudi posebne ponudbe se bodo vrstile. Stražiščani so te dni na primer lahko poceni kupovali vino in pivo. Vedno se bo kaj našlo, je prepričan Janez Janša, ki je pri svojih 28 letih menda najmlajši zasebni trgovec v Kranju.

D. Dolenc

Koristni (za životarjenje)

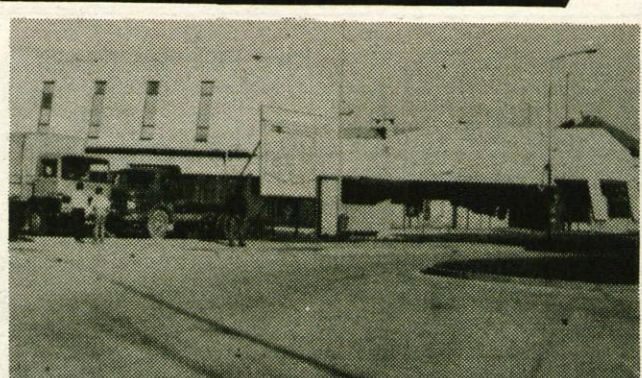
Nad ugotovitvijo zadnjega občnega zbora Gobarke družine Kranj, ki je bil konec minulega meseca, se velja zamisliti. Osemnajst let že obstaja ta gobarska družina. Bila je ena prvih in dolga leta potem tudi med največjimi v Sloveniji. Okrog 300 članov je imela. Danes, čeprav imajo svoje prostore v Tomšičevi ulici 19, se srečujejo z dvema težavama. Število članov je upadlo kar za dve tretjini, s članarino, ki je edini vir za delovanje družine (in vseh gobarskih družin ter Zveze v Sloveniji), pa komaj še životarijo.

Slihi se skorajda neverjetno, vendar je res. Vsa leta, odkar obstajajo gobarske družine, ki so zaradi uresničevanja svojih in skupnih programov ter dejavnosti dobivale najrazličnejša priznanja, kar zadeva širšo, družbeno materialno podporo, kljub ugotovitvam o potrebnosti in nujnosti, niso in še vedno ne dobijo nič. Pa vendar je že nekaj časa v nemajhni meri prav zasluža gobarskih družin v Sloveniji, da se je število zastrupitev s strupenimi gobami zelo zmanjšalo in smo v svetu med redkimi, kjer danes beležimo takšne rezultate. V praksi torej še vedno pristajamo zgolj na ugotovitve, da so gobarske družine nujne, potrebne in zelo koristne in takšne morajo biti tudi v prihodnje; torej obsojene tudi na životarjenje...?

Predsednik Zveze gobarskih družin Slovenije Dušan Vrščaj nad stanjem, kakršno je, niti ni presenečen. Ob takšnem, širšem družbenem odnosu, res ni nenavadno, da danes članstvo v domala vseh gobarskih družinah v Sloveniji upada. Na srečo pa predvsem zaradi ljubitelstva nastajajo vsako leto tudi nove. Koliko časa pa bo takšno životarjenje še koristno, bi se poleg gobarjev moral vprašati še kdo...!

A. Žalar

PRITOŽNO KNJIGO, PROSIM

Prometni (in sploh) nered na Cesti talcev v Kranju - Stanovalci ob Cesti talcev v Kranju se že dlje časa pritožujejo zaradi naravnost čudnega in predvsem neurejenega prometa, parkiranja in reda nasploh v tem delu Kranja. Dolgo časa so opozarjali na nemogoč dostop do pošte, dokler niso (odgovorni?) tako rekoč čez noč kar »na črno« odstranili del robnikov pri pločniku. Nezadovoljstvo in hkrati zmeda v tem delu sta prav zaradi tega zdaj še večja. Na prošnjo J. in F. G. iz Kranja smo si v minulih dneh t del nekajkrat ogledali in se tudi sami prepričali, da zadnja rešitev res ničesar ne rešuje, kvečjemu je že dosedanje zmedo še bolj zapletla... A. Ž.

Srečanje mladih pesnikov in pisateljev

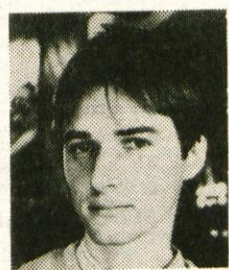
MLADA POEZIJA NA LITERARNEM SITU

Škofja Loka - Tričlanska komisija, v kateri so bili pesnica Neža Maurer, slavist Miha Mohor in Milena Blažič, sodelavka ZKO Slovenije, je imela ob enem prijetno in tudi nič kaj lahko delo, ko je pregledovala literarne prispevke dvaindvajsetih udeležencev letošnjega gorenjskega srečanja mladih pesnikov in pisateljev v Škofji Loki. Toda - kot so ob koncu povedali mladi, je bilo njihovo delo koristno, ocene pa sprejete z razumevanjem.

Morda je mlade, ki imajo sicer za seboj že kar nekaj pesmi, tudi objavljenih, imenovati že kar pesnike, skoraj malce pretirano. Podobno je tudi s pisatelji. Toda spet gotovo ni primerno srečanje označiti kot srečanje začetnikov med pesniki in pisatelji, ko pa je med njimi vendar že nekaj takih, ki se že dlje časa pojavljajo v javnosti. In končno - med takimi, ki pošljejo svoje prispevke v oceno strokovni komisiji pri Zvezi kulturnih organizacij Slovenije, ni malo tudi takšnih, ki morda že leta in leta ustvarjajo, vendar le zase ali za ožji krog znancev in prijateljev, v javnosti pa svojih prispevkov ne preskusijo. Toda pogum vedno velja.

»Pogumnih« pa je bilo na tokratnem gorenjskem srečanju v Škofji Loki kar precej - dvaindvajset. Prireditelj sodi v okvir cele vrste dejavnosti, ki jih ima ZKO že dolgo časa na programu, saj podobna srečanja potekajo že sedemnajst let. Vendar prireditelj imenovat srečanje je vsekakor premalo. Srečanje je vsekakor malce manifestativno, kar seveda zasluzi, toda glavni namen je neke vrste sito, skozi katerega gredo vsi prispevki prijavljenih. Vendar ne takšno sito, ki loči vse dobro in manj dobro preprosto zavrže. Pač pa je za vse prispevke pripravljena podrobna in tudi splošna ocena, iz

katere lahko vsak, ki le hoče spozna, kaj mladi lahko naredijo dobro in kaj manj dobro. No, določena selekcija je vendarle pomembna, pa ne le za zaključni literarni večer, pač pa za republiško srečanje mladih in tudi manj mladih literatov. Letos bo v Novi Gorici, nanj pa ZKO Slovenije povabi najvidnejše ustvarjalce, ki so jih spoznali na regijskih srečanjih. Sito je seveda kar precej gost, saj je letos na teh srečanjih sodelovalo okoli 170 mladih literatov, večina sploh prvič. Vsa njihova dela je bilo treba prebrati in literarno oceniti. Na republiškem srečanju se jih bo zbralo le kakih deset do petnajst.

Matej Demšar, Log nad Škofjo Loko: »Prvič sem poslal svoje pesmi, prvič se udeležujem srečanja mladih pesnikov in pisateljev. Sicer pa pesmi pišem že kar lep čas, nekako od prvega letnika sred-

nje šole naprej. Objavljal sem že v Mladini, v Mentorju, v Sejalcu. Sodelujem tudi v škofoškem klubu literatov, vendar pa se mi zdi, da mladi ustvarjalci razmišljajo drugače od starejših, iščejo svoja pota, drugačne načine uveljavljanja, predstavljanja; to mi je všeč. Vendar pa trenutno vsaj v Škofji Loki pri tem vlada nekakšno zatiskiše.«

In kaj je značilno za gorenjske literate? Tisto, kar so hoteli pokazati, je bilo vsekakor zanimivo, prav gotovo imajo kaj povedati ne le sebi, tudi drugim. Vendar pa večino tare problem - kako to narediti. Preveč skromna metaforika v poeziji, preveč tradicionalna raba simbolov, preprosta kompozicija, ustaljene teme - vse to je sicer glavna značilnost mladih ustvarjalcev, ki šele začnejo sukat perlo nad verzi ali prozo. To prav gotovo ne pomeni posebno velikega očitka, strogi kriteriji tu niso na mestu. To-

Darja Mozetič Kranj: »Koristno srečanje, vsak je lahko slišal kak drobec svojih pomankljivosti, pa tudi dobrih strani. Za solarje je vse lažje, imajo mentorje pri roki, v literarnem krožku.

Ko pa je šola mimo, je vsak, kdor se ukvarja s pisanjem pesmi ali proze, bolj ali manj prepuščen sam sebi. Zato je ta možnost, da literarne izdelke pošljemo v pregled strokovni skupini pri ZKO, vsekakor spodbuda za delo naprej. Sama se s pisanjem pesmi ukvarjam že kakih deset let, sem članica literarne skupine Iskra. Prav zdaj pripravljam izdajo svoje prve pesniške zbirke - ob nemajhnih težavah seveda.«

da skozi vse te težavne začetke in morda malce manj težavna nadaljevanja pa seva hiba, ki bi utegnila kdaj kasneje skopaj popolnoma zaustaviti literarni razvoj: vsi premalo berejo. S skromnim besednim zakladom kakih dva tisoč besed se človek sicer prebija v pogovornem jeziku, pisanje pa ostaja skromno, osiromašeno, dobre zamisli ostanejo izražene na pol pota v slabem izdelku.

Toda dobra stran vsake kritike je vedno, da izpostavi tisto, kar bi bilo treba popraviti, predlagati. Literati brez tistega posebnega »žara« bodo pač čez čas pospravili liste v predal, drugi, ki jasneje občutijo tisto, kar jih žene k pisanju, bodo to počeli naprej. In tako je tudi prav. Vsako pisanje je tudi ustvarjalno dejanje, ki ga spremlja tudi učenje, pa če se tega mladi zavedajo ali ne. Končno so tako negotovo, počasi, z majhnimi začetnimi uspehi enkrat začeli tudi drugi. Med njimi tudi večina sedanje mlade slovenske literarne generacije.

Lea Mencinger
Foto: Franc Perdan

Moški pevski zbor »SAVA«

USPEŠEN PEVSKI NASTOP

Kranj - V soboto, 15. aprila 1989, je bil v kranjski gimnaziji koncert moškega pevskega zbora »Sava«, pod vodstvom zborovodje Jožeta Moharja. Zbor je bil ustanovljen jeseni 1988 iz pevcev bivšega okteta »Sava«, in nekaterih članov moškega zbora »Davorin Jenko« iz Cerklj, ki je tudi prenehal z delovanjem.

Program je bil premišljeno sestavljen iz skladb, ki so bile na repertoarju moškega zbora iz Cerklj. Tako je bil zborovodja postavljen pred kočljivo nalogo, da iz »razvad« pevcev, ki so skladbe že naštudirali, naredi svojo interpretacijo. To mu je v glavnem uspelo.

Najprej smo poslušali tri skladbe iz obdobja renesanse. Prva J. Gallus: Haec est dies - je napisana za dva zbora, ki pa v tej izvedbi nista bila najbolj uglasena med seboj. Premalo je bilo posvečeno pozornosti liniji vsakega glasu posebej, saj je jasno, da je bila v tem obdobju pomembnejša melodija vsakega

glasu, kot pa posamezna sozvočja. Tako pri tej, kot pri naslednjih dveh skladbah - J. Gallus: Quam gallina, J. des Pres: El grillo - se je pojavljal problem pri prehodu iz dvodobnega v trodobni metrum in obratno; doba naj bi ostala ista. Sledila je skladba Otče naš Petra I. Čajkovskega, Vabilo D. Jenka, Jadransko morje A. Hajdriha, Rožmarin F. Gerbiča, kjer je z lepo zvenečim glasom izvedel solo Stane Markun, prvi del pa so pevci sklenili s skladbo Spak A. Foersterja. Pri vseh skladbah so bili tempi malo preveč razveličeni, lahko bi bilo prisotne več lahkotnosti in pevskega žara,

pogrešal pa sem tudi kakšen zveneč, močan forte. Imel sem občutek, kot da se pevci in zborovodja bojijo dati več od sebe, posebno v glasovnem (dinamičnem) smislu; mestoma je zbor deloval malo preveč okorno. Drugače pa je kar lepo zvenel, posebno v srednji dinamiki. Mogoče je bil Rožmarin F. Gerbiča malo pretežak zalogaj, predvsem zaradi dolžine in velikih izraznih zahtev.

V drugemu delu pa so pevci zapeli bolj sproščeno, tudi manj težav z intonacijo je bilo. Poslušali smo slovenske ljudske znanih skladateljev - F. Marolt: Pastirc pa pase ovce tri, V. Odušek: Da hora ta Čaninova, O. Dev: Dečle to ni povej, F. Venturini: Nocoj pa, oh nocoj in L. Kramolc: Tam, kjer teče bistra Zila. Sledili sta dve ruski ljudski pesmi v priredbi S. Žarova: Pesem o atamanu Platonu in Dvanajst razbojnikov. Koncert se je zaključil z dalmatinsko ljudsko

v priredbi R. Simonitija: Ača. Slišali smo, da je v zboru precej solistov, ki so se vsi po vrsti izkazali: prva tenorista - Janez Plevel in Janez Vreček, drugi tenorist - Roman Petercel, baritonista - Stane Vidmar in Stane Markun ter basist Joža Bohinjc. Kar ustvarjalno so odpli svoje parte. Za svoj zelo uspešen nastop (tako zbora kot solistov) so bili nagradi z navdušenim aplavzom polne »dvorane« v kranjski gimnaziji. Pevcem čestitkam k njihovi pevski zavesti in srcu, ki jim ne pusti, da bi prenehali s pevskim udejstvovanjem. Želim še veliko prijetnih uric na vajah in nastopih, svetujem pa, da bolj sproščeno zapojejo tudi intonančno težje pesmi in da stremijo k bolj zlitemu zvoku. Več pozornosti bi morali posvetiti tudi izgovorjavi besedila, saj se moramo zavedati, da je besedilo enakovredno glasbi.

Damjan Močnik

Naše razmišljanje

PREMALO POZNANO BOGASTVO

V tem letu naj bi z več prireditvami počastili obletnico izida Valvazorjeve Slave vojvodine Kranjske, pravega informativnega bogastva o naši deželi, ki pa ga žal premalo poznamo.

Toda vse to naj bi zdaj, ko bomo primerno počastili ne le obletnico izida Slave, pač pa tudi obletnico smrti velikega moža, to bo čez štiri leta, skušali nadoknaditi. Prav gotovo se ravnvo s kakšnim množičnim vedenjem o tem, kaj vse prinašajo Valvazorjeve knjige, ne moremo pohvaliti. Iz povsem preproste razloga - ker v celoti knjige še nismo prevedli iz nemškega jezika. Že res, vse dosedanje generacije so iskale vede, nje o deželi Kranjski kot iz neizčrpnega rudnika informacij, vendar le po delih. Res imamo tudi celo vrsto odličnih poznavalcev Valvazorjevega življenjskega dela, zaradi katerega je valček cel bankrotiral, celote pa je zaradi težavnega arhaičnega jezika niso nikoli prevajali.

Vendar zdaj kaže, da bomo Slovenci prevod vseh 3523 strani Slave vojvodine Kranjske v naslednjih letih le dobili. Poznavalce imamo, bo pa to velik denarni zalogaj. Zato je osrednji odbor za proslavitev 300 - letnice prve izdaje Slave že poklical k sodelovanju tudi slovensko gospodarstvo. Prvi odmevi so sicer spodbudni, toda nikoli se ne ve. Bilo pa bi seveda grdo, če bi »dežela Kranjska« tudi drugič pustila Valvazorda na cedilu. Ko je namreč zaradi knjig v slavo Kranjske prišel na boben, mu v Kranjski nihče ni hotel pomagati, po po-moč se je moral ozreti čez Kolpo.

L. M.

KULTURNI KOLEDAR

PREDDVOR - Danes, v torek, ob 20. uri bo v Domu krajanov koncert, na katerem nastopa nizozemski pevski zbor St. Joseph.

JESENICE - V galeriji Kosove graščine je odprta razstava Jeseni-ce nekdanj in danes.

V razstavnem salonu Dolik razstavlja akvarele na svili Karin Popolari iz Avstrije.

ŠKOFJA LOKA - V galeriji na Loškem gradu razstavlja akad. slikar Ivan Seljak - Čopić.

V galeriji Ivana Groharja razstavlja slikar in grafik Marjan Prevodnik.

ŽIRI - V galeriji DPD Svoboda Žiri je odprta razstava fotografij članov Fotosekcije Planinskega društva Žiri v počastitev 150 - letnice fotografije. Razstava je odprta vsako popoldne, v nedeljo ves dan.

TRŽIČ - V petek, ob 17. uri odpirajo v Paviljonu NOB razstavo Človek in kamen Janeza Lenassija.

Šostanj - Konec aprila so na osnovni šoli Karla Destovnika Kajuhja odprli 21. republiško razstavo Likovni svet otrok, na katero so poslali likovna dela z 89 slovenskih osnovnih šol in šol s slovenskim učnim jezikom iz Italije in Madžarske. Med nagrajenimi risbami na letošnjo temo Turizem smo ljudje so tudi učenci OŠ Simon Jenko pod mentorstvom Jolande Pibernik. - Viktor Kojc

BLAZNIKOV VEČER

V lanskej sezoni smo obnovili nekdanje muzejske večere ter jih poimenovali po dolgoletnem društvenem predsedniku in zaslužnem raziskovalcu loške zgodovinske preteklosti dr. Pavlu Blazniku.

Naslednji pogovor smo načrtovali že spomladi ob sprejemu občinskega odloka o razglasitvi starega mestnega jedra Škofje Loke za kulturni spomenik. Žal sta se natis posebne publikacije, ki smo jo izdali skupaj z občinskim odborom za prenovo in oživitve starih mestnih in vaških jeder kot založnikom in njeno razpošiljanje zavlekla v jesenski čas. Njen naslov: Loški razgledi in Doneski 1 - Prenova starega mestnega jedra Škofje Loke, Škofja Loka 1988.

Zdaj ko ste mogli podrobneje spoznati zaščitni odlok in ustrezno strokovno gradivo, prirejamo skupaj z odborom za prenovo in občinskim zavodom za družbeni razvoj, razgovor na temo

PRENOVA STAREGA MESTNEGA JEDRA OBČINE ŠKOFJE LOKE,

ki bo v četrtek, 11. maja, ob 18. uri v galeriji na loškem gradu.

Strokovna pojasnila in odgovore na vprašanja občinstva bodo dajali vodilni člani odbora za prenovo, z njim sodelujoči strokovnjaki s področja urbanizma, arhitekture, varstva kulturnih in naravnih spomenikov ter izvajalci dosedanjih prenovitvenih aktivnosti. Namen pogovora je, vzpostaviti med načrtovalci in izvajalci prenove ter prebivalci Škofje Loke, čim boljšo informiranost in ustvarjalno medsebojno sodelovanje pri uresničevanju skupnih interesov za ohranitev naše dragocene kulturne dediščine. To je eno temeljnih prizadevanj našega društva od njegove ustanovitve pred petdesetimi leti dalje, ki ga želimo s skupnimi naporji vseh zainteresiranih, čim bolj uresničiti.

Andrej Pavlovec

LEDAVSKO LONČARSTVO IN LIČKARSTVO

Tržič - V četrtek, 11. maja, ob 19. uri bodo v Kurnikovi hiši odprli zanimivo razstavo, na kateri se s svojimi izdelki predstavlja šest prekmurskih lončarjev ter trije izdelovalci predmetov iz ličkanja. Del razstavljenih predmetov je za razstavo prispeval tudi Ledavski muzej. Razstava, ki jo bo ob krajšem kulturnem programu odprl prof. dr. Matjaž Kmecl, bo odprta vsak dan med 17. in 19. uro, ob sobotah in nedeljah pa med 9. in 12. uro.

10 let radovljiške LIPE - Prijeten kulturni dogodek je 21. aprila doživela Radovljica, saj je ta večer ob svoji 10-letnici obstajanja ženski pevski zbor društva upokojencev Radovljica LIPA v avli osnovne šole A. T. Linhart pripravil slavnostni koncert. Za začetek je zapel gostujoči moški pevski zbor Društva upokojencev Kranj, sledila pa je ubrana pesem ženskega pevskega zbora LIPA. Oba zbora vodi znani gorenjski pevovodja Edo Ošabnik. Ženski pevski zbor LIPA, ki danes šteje 26 članic, ima za seboj kar 88 nastopov in preko 400 večerov vaj, ki pa so vsakič tudi prijetno družabno srečanje. Ne le ljubezen do zborovske pesmi, priljubljeni pevovodja, vneta pevke, ki prihajajo iz vseh kotičkov radovljiške občine, družijo tudi vesela narava. Kot ena družina so in le to si žele, da bi jih pesem še dolgo združevala in osrečevala. Pa tudi novih, svežih glasov si žele. Pri njih so vedno za vse, ki pojo, odprta vrata... - Foto: D. Dolenc

Opravičilo: V zadnji številki je zaradi tehnične napake izpadel tekst k sliki pevskega zbora LIPA, zato se opravičujemo.

ureja LEA MENCINGER

PREJELISMO

ODPRTO PISMO
TOV.
PREDSEDNIKU
SLOVENSKE
KMEČKE ZVEZE

Vsakodnevne življenjske situacije v naši žalostni domovini nas silijo, da nas ne sme resnično presenetiti nj kakršni in dnevi ukrepi pa naj pride ta od te ali one strani, stranke, zveze, organa...

Vendar! Odločitev o taki podražitvi mleka nas je moralno tako presenetila in prizadela, da nimamo besed ne predlogov, kako neboleče premestiti ta ukrep brez škode za zdravje otrok. Menimo, da je pri tej odločitvi mnogo vplivala tudi kmečka zveza, zato se obračamo na vas.

Tov. predsednik! Poznamo Vas le iz TV zaslonov, kjer ste vedno nastopali možato, s premislekom in zdravim razumom. Vprašujem Vas: Ali ste pri odločanju o tej podražitvi premišljevali koga boste najbolj prizadeli? Ali je bilo res nujno podražiti osnovno hrano dojenčkom do take mere, da je ogrožena njihova osnovna hrana? Ali je potrebno na njihovi edini prehrani preizkušati parolo o tržnem gospodarstvu? Parolo pravim zato, ker le to še zdaleč ni uveljavljeno na drugih vitalnejših področjih. Ali se zavedate vseh posledic, ki jih je v današnjih časih povzročila ta odločitev?

Odrasli lahko poptimo marsikaj in z marsičem: pri obleki, kurjavi, razsvetljavi in z marsikaterim ukrepom, ki nam ga prinaša današnji in jutrišnji dan. Zavedamo se, da so otroci nemočni, odvisni od odraslih, od našega ravnanja in naših zmognosti. Vprašujem, kje so vse slovenske matere, da bi odločneje reagirale na take ukrepe? Mistim, dane bi bile v nobeni državi tako prikrito tiho kot so pri nas.

Bile so tudi v preteklosti hude situacije. Neizbrisno so se vtisnile vame besede tov. Vide Tomšič, ko sva pred leti skupaj sedeli na seji republiške skupščine in razpravljali, da bo bržčas treba ukiniti šolsko prehrano. Dejalo mi je: »tovarišica, Vi ste mlada mati, ali boste vi in vam opodobne to dopustile, me smo v vaših letih odšle v partizane, da bi priborile kruh svojim otrokom! In našli smo drugačno rešitev! Vodila nas je vedno zavest, da je treba otroke, ki smo jih prilicali na svet med se, za vsako ceno zavarovati.

Ali nas je denar in borba za preživetje tako zaslepila in oropala vsakega moralnega, humanega čustva in razsodnega odločanja.

Oprostite morda sem napisala nekoliko preveč čustveno, vendar menim, da to tudi zasluži in da je to realno dejstvo.

Prosim vas v imenu vseh mater ter delavk, ki delamo z otroki, da poiščete Vse možne vire in poti in ukrenete kar se da proti tako visoki podražitvi osnovne hrane otrok!

S spoštovanjem!

KRPAN DORA
VzgojiteljicaJAVNI ODGOVOR
NA ODPRTO PISMO
TOV. DORE KRPAN
IZ NOVE GORICE

Prav zares, zadnje čase je mleko tisto, ki buri duhove. Ker so nekatera sredstva javnega obveščanja še prilivala olje na ogenj nezadovoljstva potrošnikov, je zadnja podražitev povzročila pravo antikmečko histrijo. Zato bi rad tov. Krpan (in seveda tudi ostalim) zastavil nekaj vprašanj: Ali se vam ne zdi, da ste to pismo naslovili na napačen naslov? Ali mogoče veste, koliko dobi kmet od tistih 5.000 din, ki jih potrošnik plača za mleko v trgovini? Ali ste kdaj pomislili, koliko kmetovalca mleko stane?

Naj vam takoj pojasnim, da bo kmet za mleko oddano v aprilu dobil 2.000 do 2.200 din in sicer po petnajstem maju, ko bo inflacija pobrala že vsaj 20 %. Za pojasnilo o razliki med 2.000 in 5.000 din se boste pač morali obrniti na mlekarne in trgovine. Že v začetku marca je bila polna lastna cena za liter mleka pri kmetovalcu 1.990 din (če je dosegel evropsko produktivnost). Če priračunate vpliv inflacije, potem vam bo jasno, koliko bo to 15. maja. Pred enim letom smo dobili mleko plačano po 400 din, od takrat so se industrijski izdelki, ki jih živinorejec potrebuje podražili 6 - 10 krat, nekateri celo za 30 krat. Ali veste, da so glavni stroški mineralna gnojila in vzdrževanje strojev? Ali veste, da samo ena prikolica gnojila stane eno staro milijardo? Ali veste, da malenkostno popravilo traktorja stane sto starih milijonov? Kaj mislite, da je Kmečka zveza naročila inflacijo in podražitve? Kaj mislite, da je Kmečka zveza kriva, da ima naš delavec 5-krat ali celo 10-krat manjšo plačo, kot na zahodu? Ali kaj primerjate cene industrijskih izdelkov pri nas in na zahodu, recimo pri sosedih? Ali so pri nas 5-krat cenejši? Ali veste, da steklenica piva - 1/2 litra - stane toliko kot liter mleka in, da poraba stalno narašča? Ali veste, da mnogi, ki se hudejejo na drago mleko kupujejo »alpsko mleko«, ki je še dražje? Ali pomislite, da smo se na podražitve bencina že tako navadili, da tega sploh več ne kritiziramo? (Mimogrede: kmetovalci rabimo tudi to drago stvar: bencin in nafto. Pri bencinu, ki ga rabimo za kosilnice, plačamo tudi davek za ceste.)

Najbrž veste, da je za naše plače draga tudi obleka in obutev, tudi kmetje jo rabimo. Ampak nihče ne vpraša ne vas, ne nas, ali kupujemo lahko ali težko.

Tov. Dora Krpan! Sklicujete se na otroke, dojenčke. Tudi kmetje imamo otroke. Tudi mi moramo skrbeti zanje, tako kot delavci, čeprav je način življenja na kmetih drugačen. Nisem rekla, da ni premožnih kmetov. So. Celozelo bogati kmetje so. Velika večina pa s težavo veže začetek meseca s koncem. Tako kot delavci s svojo nizko plačo. Mnogi kmetje ne zmorejo več prispevka za socialno zavarovanje, ali pa so zavarovani v najnižjem razredu, kar je toliko kot nič. (Posebno velja to za kmečke

žene.) Za prenekatere kmete je ravno dohodek od mleka edini redni dohodek.

Ali se vam ne zdi, da je konflikt med delavci in kmeti popoln nesmisel? Ali se vam ne zdi, da je naše medsebojno nasprotovanje po godu tistim, ki se ravna po načelu »divide et impera« (v slov. deli in vladaj)? Ali se vamne zdi, da bo v tej naši družbi marsikaj treba spremeniti, da bomo vsi bolje živeli? Da bomo vsi imeli pred sabo neko gotovost. Da ne bomo v neprestanih skrbih, kaj bo jutri. To pa bomo lahko dosegli le - skupaj. Delavci in kmetje - z roko v roki.

Ivan Oman
Predsednik slovenske
kmečke zveze

ODMEVI

UREDNIŠTVU
GORENJSKEGA
GLASA

Čeprav se upravičeno bojim (to so pokazale zlasti nedavne izkušnje), da tudi tega teksta ne boste objavili, sem si vseeno vzel čas za to pisanje, ki je predvsem v zvezi s poročanjem o javni tribuni, ki je bila v Kranju 18. aprila. Ves ta teden mi je tudi, posredno sicer, odgovoril, zakaj niste objavili mojega prispevka o intervjuju Vineta Beštra z dr. Francetom Bučarjem (poslal sem ga že 20. februarja), ne objavili nekaterih nujnih popravkov iz zgodovine NOB, niti ne več objavili prispevkov o NOB 18. aprila (zadnja je bila 14. 4.), niti se mi ni na večkratna vprašanja vsaj telefonsko oglašila odgovorna urednica ali mi odgovorila na kakršenkoli način. Ne prvič.

Torej, o poročanju z javne tribune, kjer je gostoval tudi predsednik SZDL Slovenije Jože Smole, kar je bilo v GG 21. aprila.

Kot novinar od 1956. leta takoj izražam protest proti poročanju o tej tribuni, kajti zadeve so potekale drugače in iz razprav je novinar Jože Košnjek, ki mu ne morem očitati, da ne bi vedel, kako se takim rečem stře, je po ne vem kakšnem nagibu (ali naročilu) izbral le tisto, kar verjetno ustreza sedanjim usmeritvi uredništva. Prav tako je izpustil večino imen - vsaj to bi moral navesti - razpravljalcev. V razpravah pa je šlo za povsem drugačno konfrontacijo ali konfrontacije, o kakršnih je zapisal poročevalec, ki mora, ne glede na svoja nagnjenja, objektivno in stvarno poročati o dogajanju kakega dogodka. Le tako je lahko vzpostavljena zveza med prisotnimi in med bralci. Rekel bi, kot nekaj fotograf, pa naj bo potem slika kakršnakoli. Vendar pa je novinarju omogočena pravica, da potem zadovo komentira s svojimi pogledi. Z omenjenim poročanjem pa je bilo bralstvo v resnici dezinformirano, kar bom tudi dokazal. Tako poročanje vse preveč kaže privatizacijo uredništva. Udeleženci javne tribune bi - če bi n.p.r. o tem izvedli anketo - po vrsti ugotavljali, da je poročevalec prave konfrontacije pravzaprav kar preskočil, izpustil, kar novinarska etika in stroka ne dovoljuje. Kako se imenuje tako obveščanje?

Naj začnem dokazovati kar s prvo stranjo. Že naslov je šokanten: Kaj je s Kardeljem? V istem okviru so potem naštet le razpravljalci Ivan Franko - Iztok, dr. Dušan Pučnik in Marija Markež. V drugem okvirčku pa je posebej omenjen odvetnik Stanislav Klep, kjer je v čudnem kontekstu pokazan aplavz Jožetu Smoletu, ki naj bi bil še naprej predsednik SZDL, kar da podpira tudi S. Klep. Toda bistvo Klepovega nastopa je bil dolgovezen traktat o marksizmu, ki ga je popolnoma izničil govorec, da je že zdavnaj preživet, nestvarjen itd. Modroval je o tistem, kar je že večkrat govoril na javnih mestih, kjer je žel tudi aplavze. Na javni tribuni jih ni, ker je bil sestav prisotnih malce drugačen, zrelejši. Če v tem okvirčku beremo, kako je S. Klep podprl predsedovanje Jožeta Smoleta - a tudi on je marksist in komunist - se mi je po »izničevanju marksizma« vsilila ugotovitev kot včasih, ko je kak slab govornik na koncu uzklilnik Titu, s čimer je prisotne pripravil k aplavzu! In kako to, da poročevalec ni opazil (ali ni hotel), da so med dolgovazenim Klepovim govorjenjem nekateri poslušalci izgubili potrpljenje tako, da so zapuščali dvorano? Edino med njegovim nastopom! Ali to nič ne pomeni? Tudi o tem in takem bralci morajo biti obveščeni če se o nekom že piše.

Če nato moj nastop izpustim (da ne boste rekli, da sem užaljen zaradi sebe), je vzel besedo Rado Jan. In kaj ste poročali o njegovi razpravi, ki je bila taka, da bi lahko rekli, da je preselil sebe samega. Globoka, povezana, prepričljiva in vsebinsko takak, ki je izničila Klepova modrovanja o marksizmu itd. Sicer

z leseno oblogo, podobno orehovini. Eno steno je popolnoma zapolnila velika knjižna omara z deli Lenina, Marxa, Engelsa in z materiali partijskih kongresov.

V kotu pri oknu je stala velika pisalna miza iz mahagonija z dvema naslanjačema spredaj, prevlečenima z rjavim usnjem. Na mizi so bili štirje telefoni; masivni beli »VC«, aerodinamična »vjertuška« s spiralno vrvico, ki se je pojavila šele nedavno, enostavnejši črni mestni telefon in telefon brez številčnice za zvezo z dežurnim oficijem varnosti. Malo proč je bila na posebni mizici velika fotografija hrabrega kozaškega podoficirja v uniformi izpred revolucije, zavitih črnih brkov in s štirimi Georgiji na prsih - darilo Budjonija.

Anastas Ivanovič nama je predlagal, da sedeva v naslanjače. Sam se je namestnil za mizo. Vzdušje je bilo zelo uradno.

»Imaš pero?« me je vprašal.

»Seveda«, sem rekel, segel z roko v žep in izvlekel nalivno pero.

Mikojan je pokazal na kupček nepopisanih listov, ki so ležali na mizi.

»Tukaj je papir, zapisoval si boš naš pogovor. Potem boš dešifriral zapis in ga izročil meni.«

Zatem se je malo prijazneje obrnil k Goljukovu:

»Povejte še enkrat kar ste povedali Sergeju. Potrudite se biti kar najbolj natančni. Govorite samo tisto, kar zares poznate. Predpostavke in ugi-banja obdržite zase. Ali vam je znana odgovornost, ki si jo s tem poročilom nalagate?«

Vasilij Ivanovič se je medtem že popolnoma zbral. Vsekakor, bil je vznemirjen, a na zunaj tega ni bilo videti.

»Da, Anastas Ivanovič, popolnoma se zavedam odgovornosti in odgovarjam za svoje besede. Dovolite, da vam razkrijem samo dejstva.«

Goljukov je skoraj od besede do besede ponovil, kar je povedal meni v času najinega srečanja v gozdu.

je nekaj njegovih misli tudi v okvirčku, a vsekakor premalo in po svoje.

Tudi Marija Markež si je zasluzila okvirček predvsem zato, da je lahko zapisano, da »ne mešajmo politike in gospodarstva. Ruplu, Bavčarju in ostalim pa je treba priznati, kar so pozitivnega naredili.« O tej doslednosti bi se dalo veliko govoriti, vendar tu le to, da se prav razpravljalka, ki ni kmetica, a kmetijstvo je gospodarska panoga, še kako ob kmetijstvu ukvarja s politiko. Pravzaprav je v poročilu M. Markež omenjena kar dvakrat, a imena drugih ne zasledimo niti enkrat. Pač niso ustrezali ali bili pomembni?

Tako so ob že imenovanih v poročilu omenjena le še imena dr. Dužan Pučnik, Mate Becić, ki je tudi zaslužil okvirček in Franc (Uroš?) Šušteršič. Kje pa so ostali, če jih naštejemo po vrsti: Aleksander Klinar, ki je povedal marsikaj zanimivega, Vili Tomat, Lojze Malovrh, ki je bil

tako jasen in oster, da ga ni bilo mogoče preslišati, Tone Toman ali Ciril Korošec. Če ne drugega, bi njihova imena naštel v okvirčku ali vsaj na koncu poročila tako, kot je za časopisje v takih primerih normalno?

In na koncu: res je (a šele v drugem delu na 8. strani) zapisano, da je tribuno organiziral medobčinski svet SZDL za Gorenjsko, a njegov predsednik, ki je imel uvodno in zaključno besedo in je razpravo tudi vodil, ima ime. Le tega pa v poročilu ni zaslediti. Piše se Marjan Gantar, ki ima za tribuno nedvomno največ zaslug. Naključje?

Za vsak primer dostavljeno tudi predsedniku časopisnega sveta in predsedniku MS SZDL za Gorenjsko.

P. S.: G. glas sem 25. aprila odpovedal! Zaradi ostalega sem poslal prijavo častnemu razsodišču DN!

Ivan Jan

OSNOVNO ZDRAVSTVO GORENJSKE, o.o.
TOZD ZDRAVSTVI DOM ŠKOFJA LOKA

Komisija za delovna razmerja je na svoji 14. redni seji, dne 31. 3. 1989 obravnavala potrebe po delavcih, zato objavljamo prosta dela in naloge

SPREMLJEVALCA - za nedoločen čas

Pogoji: uspešno končana srednja šola za medicinske delavce

Posebni pogoji: delo je fizično zelo zahtevno, zato naj bo kandidat moški

Opomba: stanovanj ni.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite KOMISIJI ZA DELOVNA RAZMERJA TOZD Zdravstveni dom Škofja Loka, Stara cesta 10, v 8 dneh po objavi.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po odločitvi komisije.

ALPETOUR

SOZD ALPETOUR Škofja Loka TOZD Potniški promet Kranj objavlja na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja prosta dela in naloge

SPREVODNIKA AVTOBUSA za DE Škofja Loka

1 delavec za nedoločen čas

1 delavec za določen čas

Pogoji:

Končana osnovna šola ali II. stopnja usmerjenega izobraževanja in 6 mesecev delovnih izkušenj. Poskusno delo 3 mesece. Sposobnost ustnega in pisnega komuniciranja v slovenskem jeziku.

Pisne vloge sprejema 8 dni po objavi kadrovski sektor v Škofji Loki, Titov trg 4/b. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 60 dneh po izteku prijavnega roka.

SDK V SR SLOVENIJI
PODRUŽNICA 51500 KRANJ

Objavlja prosta dela in naloge

ČIŠČENJE POSLOVNIH PROSTOROV V EKSPOZITURI JESENICE

Pogoji: zaključena osnovna šola
poskusno delo 1 mesec

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Delovni čas je deljen.

Kandidate vabimo, da oddajo prošnje v kadrovsko službo SDK Kranj, Trg revolucije 2, v 8 dneh po objavi.

Sergej Nikitič Hruščov

UPOKOJENEC
ZVEZNEGA RAZREDA

Prevedla S. P. in E. T.

»Če ga ne najdeš danes, ga pripelji jutri. Le sporoči mi prej,« je zaključil Anastas Ivanovič.

Pri prihli sem telefoniral Goljukovu. Na mojo srečo je bil doma in je sam dvignil slušalko.

»Vasilij Ivanovič, z vami govori Sergej Nikitič,« sem začel, namerno se izogibajoč imenovanja s priimkom. »Z vami želi govoriti Anastas Ivanovič. Pri njem morava biti ob sedmih zvečer, prišel bom po vas dvajset do sedmih.«

V glasu Goljukova ni bilo veselja zaradi mojeg klica, ko pa sem mu omenil Mikojana, se je naravnost prestrašil.

»Ne bi rad, da me prepoznajo. Dobro me pozna Zaharov, lahko bi bile neprijetnosti,« je zamrmral. (Nikolaj Stjepanovič Zaharov, v oktobru 1964 eden od vodilnih sodelavcev KGB, prej načelnik uprave varnosti.)

»Ne skrbite. Z mojim avtom se bova odpeljala naravnost do stanovanja, sam bom za volanom. Ob sedmih je že mrak. Straža me pozna že po videzu, velikokrat sem pri njih, družim se z Mikojanovim sinom Sergom. Ne bodo preverjali, kdo sedi z menoj v avtu,« sem ga pomiril.

Ne vem, ali so na Vasilija Ivanoviča vplivala moja pojasnila ali je spoznal, da ni drugega izhoda, a ugovarjal ni več.

uredništvo tel. 21860

Pet pred sedmo sva bila pred vhodom Mikojanove vile. Kot sem pričakoval, me je stražar prepoznal in je ne da bi kaj vprašal, odprl vrata. Pripeljala sva se do vhoda in hitro zapeljala skozi odprta vrata. Aleja pred hišo je bila speljana tako, da zdaj nisva bila več na očeh.

Veža je bila prazna. To me ni vznemirilo, saj sem dobro poznal razpored sob v hiši. Odložila sva plašča, se povzpela na drugo nadstropje in potrkala na vrata kabineta.

»Vstopital« se je razlegal glas Anastasa Ivanoviča.

Mikojan naju je pričakal na sredi sobe in naju hladno pozdravil. Bil je oblečen v strogo črno obleko, le na nogah je imel copate.

Predstavil sem mu Goljukova.

Ponavadi me je Anastas Ivanovič sprejemal pristrčno, spraševal me je o poslih, se šalil. Zdaj je bil hladno uraden in se je na vse načine trudil pokazati, kako neprijeten mu je najin obisk. Ta sprejem me je popolnoma zmedel - glej, to je prvi rezultat mojega vmešavanja v tuje zadeve. A kaj bo sledilo naprej?

Vse vile na Leninskih gorah so si bile med seboj podobne kot dvojčki. Še pohištvo v sobi je bilo enako. Prav tako kot v hiši, v kateri smo živeli mi, so bile tudi stene Mikojanovega kabineta obložene

Pisal sem hitro, trudeč se, da ne bi izpustil niti ene same besede.

Ko je Goljukov govoril, mu je Mikojan od časa do časa pokimal z glavo, kot da ga vzpodbuja, kdaj pa kdaj pa se je rahlo namrščil. A postopoma je očitno začel kazati vse večje zanimanje.

Vasilij Ivanovič je zaključil pripoved z menijem znanimi dogodki in sprašujoče pogledal Mikojana. »Ali že dolgo delate z Ignjatovim? Govorite mi o njem, morda je kaj že prej vzbujalo vašo pozornost?« je zanimalo Mikojana.

Goljukov se je začel spominjati nekaterih dogodkov iz večletne preteklosti, ki so se nepričakovano vpletali v nedavne dogodke.

»Nujno je treba reči, da se je odnos Ignjatova nasproti Hruščovu menjal v odvisnosti od pomikanja Nikolaja Grigorjeviča navzgor ali navzdol po službeni lestvici. Pri njem pa so se vzponi stalno menjavali s padci. V teh obdobjih je začel škodljivo grditi Hruščova.

Ko so naju iz Leningraškega obkoma premeštili v Voronež, je bil Ignjatov zelo nezadovoljen - iz drugega mesta v državi so ga vrgli v navadno re-gijo.

»Spomnim se, Nikita Sergejevič je prišel v Voronež na posvetovanje o kmetijstvu. On je tedaj obiskal glavne rajone, preveril je priprave za se-tev, se pogovarjal z aktivom. Izstopil je Hruščov iz vagona, vlak ni bil poseben, pač pa navaden. Okoli tekajo ljudje, vsak ima svoje opravke: eni se poljubljajo, objemajo, drugi že nosijo prtljago k iz-hodu. Nihče ni pozoren na Hruščova. Samo kadar ga kdo začne odrihati, uslužbenec varnosti vljudo-pokaže nanj z nalivnim peresom: »Pojdite okoli.«

To ni dolgo trajalo.

Mestno vodstvo je seveda prišlo pričakati Hruščova: obkom, ispolkom, vojaški poveljniki, kot je bilo običajno. Takoj ko smo prišli, so se ljudje začeli zbirati - radovedno, koga tukaj pričakujejo.

ureja HELENA JELOVČAN

Demokracija se ne gradi s prevrati in nasiljem

Politika je zavzemanje za pravičnost, politikantstvo pa je boj za oblast

Kranj, 8. maja - Predpraznična seja republiške konference SZDL o političnem pluralizmu je podala, predvsem po zaslugi uvodničarja, podpredsednika republiške konference SZDL Viktorja Žaklja, doslej najbolj odprta in konkretna stališča "uradne" politike od demokratične preobrazbe naše družbe. Posebej je vredno poudariti troje: demokracija se ne gradi s prevrati in nasiljem, ampak je sprejemljiva postopna pluralizacija, evolutiven prehod v demokracijo, politični sistem je treba temeljito reformirati in ne pristajati na kozmetične spremembe, v krogu katerih se sedaj še vrtimo, SZDL pa je v sedanjem trenutku nenadomestljiv faktor integracije progresivnih narodovih sil, vendar se mora tudi SZDL za opravljanje teh nalog reformirati.

Soglašam z mislimi, ki jih je pred dnevi zapisal Peter Kovačič - Peršin. Dejal je, da ni mogoče spati na nobenih utvarah, kar velja tako za Zvezo komunistov, katere ugled ni tako trden, kot si kdo misli, prav tako pa se slepi tudi opozicija, če misli, da bo pridobila glas ljudstva z demagoškimi gesli o demokraciji. Slovenski politični prostor se vse bolj pasivizira. Prebuditi ga bo mogoče, in to je nujno, ob konkretnih ciljih in ob nekem zrelem vseslovenskem programu. Predvsem pa ta program ne sme biti zožen na boj za delitve oblasti. Danes gre bolj za uveljavitev in ohranitev slovenske suverenosti in s tem naše nacionalne svobode.

Kaj je laž in kaj resnica

Zasnova takšnega skupnega slovenskega programa, v katerem bi bilo dovolj prostora tudi za različnosti, bi bila lahko skupna izjava iz Cankarjevega doma, ki temelji na pluralizmu podpisnikov, ki pa so se združili v isti misli z istim ciljem.

Ciril Zlobec je tako v primeru Cankarjevega doma kot starotrških rudarjev, ki so dneve vztrajali v jami, javno terjati, da se ugotovi, kaj je laž in kaj je resnica. Na seji republiške konference SZDL je dejal med drugim:

"Cankarjev dom je postal fenomen za izraz najvišje možne stopnje nezvestobe socializmu. Če bi take obtožbe, kot letijo na nas, letele na države sosedice, bi bil najmanj, kar bi bilo spor ali celo mednarodna arbitraža. Nedopustno se mi zdi, da niti v SZDL, niti v Zvezi komunistov ni prišlo do ugotavljanja, kaj je laž in kaj je resnica, kaj je propaganda in kaj so dejstva. Zvezna konferenca SZDL naj na osnovi argumentov ugotovi, ali je bila v starotrškem rudniku drama ali veselica, ali je TV poskrbela za ustrezno šminko, da so rudarji izgledali res izmučeni. Tudi tu naj se reče, kaj je laž in kaj je resnica. Če tega ne bomo storili, bomo tavalili v temi, čeprav je vsem vse jasno. Naši pozivi k miru so bili ocenjeni za slabe, pozivi k orožju pa so bili vrednoteni. Kaj je torej poziv k zločinu in kaj klic k humanosti. Če teh stvari ne bomo razjasnili, če ne bomo prišli do resnice in pomendrali laži, potem bodo stiki med nami pretrgani. Predvsem pa mislim, da Cankarjev dom ni spor dveh narodov, ampak dveh pogledov na isto stvar. Vrnimo stvar na pravo struno. Naš klic k miru ni enak kot klic k orožju. In še primerjava med nami in Sovjetsko zvezo. Ko so imeli tam nacionalne nemire, je vojska posredovala, ko je želela kri, pri nas pa je izredno stanje povzročilo prelivanje krvi."

Izjava iz Cankarjevega doma pa danes ni aktualna samo zaradi odnosov do Kosova, političnega pluralizma in njegove strnitve (izjavo je podpisalo 25 zvez in skupin) v, za narod kritičnih primerih, ampak je aktualna tudi danes, ko se razpleta primer četverice, ko na eni strani letijo očitki slovenskemu političnemu vodstvu, da je premalo odločno, na drugi strani pa vodstvo pravi, da je lahko odločno samo, če je podprto z enotnostjo slovenskega naroda in da je vodstvo storilo vse, kar se je v danih razmerah storiti dalo.

Pluralizem ni izgon komunistov

Ivan Oman se je v bistvu izrekel za pluralizem strankarskega tipa. V strankah ne vidi nič slabega in to ni tako grozoten politični boj, kot ga skušajo nekateri predstaviti. Prepričan je, da smo Slovenci dosegli višjo stopnjo politične kulture in da smo se sposobni kulturno pogovarjati. Predvsem pa nam je uspelo, kot pravi Oman, besedo stranka do konca degradirati in je vsak, tudi ZK, rajši zveza kot pa stranka. Nekaj njegovih razmišljanj ob opredelitvi SZDL do političnega pluralizma:

"Politični pluralizem je rezultat različnih mnenj, nosilci teh mnenj, projektov pa so ljudje, ki pa se morajo in smejo, če želijo uspeti, organizirati. Mislim, da moramo v Sloveniji najti konsenz za narod bistvene odločitve. Če tu ne bo soglasja, ne bo rešitve, bomo prišli v stanje brezhodnosti. Zato nimamo časa, da bi z rešitvami odlašali. Brez demokracije, ki upo-

števa pluralizem, ne bo uspešne gospodarske reforme. Vse dosedanje so propadle zaradi političnega monizma. Prav žalostno je, da veliko naših ljudi odklanja svojo državo, Jugoslavijo. Mi pa bi radi svojo državo hvalili. Kako naj bodo sestavljeni organi SZDL, ne bi delil na odstotke, ampak naj o tem odločajo volitve (Dimitrij Rupel na primer predlaga, naj bi imeli v predsedstvu SZDL 51 odstotkov sedežev zastopniki "uradnih družbenopolitičnih organizacij", 49 odstotkov pa alternativci, zveze in gibanja, vendar njegova ideja ni bila sprejeta z ujemljivostjo, naj odločajo volitve - op. J. K.). Zame, za Slovensko kmečko zvezo ni važno, kdo zmaga. Za nas je važno, kdo bo pripravljen najbolj uresničevati naš program in tistega bomo mi podpirali. S političnim pluralizmom ne izganjamo komunistov. Smo pa za enakopravnost političnih skupin, za popolno demokracijo, medsebojno priznavanje in spoštovanje. Predvsem pa bi Slovenci radi državo, v kateri bomo ponosni, da smo Slovenci in tako bomo ponosni tudi na svojo republiko."

Razlika med politiko in politikantstvom

Za dr. Vekoslava Grmiča je demokracija, če resnično je, že sama od sebe moralna. Politika je zanj zavzemanje za pravičnost, ki mora biti v službi človeka, politikantstvu pa je cilj zgolj oblast, ki jo potem izvajaš, kot je predvsem tebi všeč. Grmič se zavzema za kvaliteto političnega življenja in ne za kvantiteto, vendar se boji, da bomo vse spolitizirali v smislu politikantstva in ne politike.

Nekaj njegovih misli:

"Glede strankarskega ali nestranskega pluralizma bi svetoval, da bi okrog te dileme trošili čim manj moči. Mi enostavno hočemo politični pluralizem, pogojen z demokratičnim vedenjem. Odločilno vlogo mora odigrati razum, ki razlikuje in sintetizira, ki vidi, kaj je skupnega. Čustva so ponavadi slepa. Potrebna je tudi dobra volja, ta pa je tam, kjer smo ljudje odprti za resnico. Kako pa do resnice sploh priti. Samo z dialogom. Dialoška pot vodi do resnice, samo po tej poti jo je mogoče iskati. Bistvena pogoja pa sta poslušanje in enakopravnost v iskanju te resnice. Podpirati je treba dobro, pa naj to dobro zagovarja kdorkoli. Prav tu pa je po moje glavna vloga socialistične zveze."

Ponovno ogroženi kot narod

Naj sklenem z mislijo Viktorja Žaklja, ki po moje strnjeno povzema naloge Slovencev, njihove politike in naših politikov v tem trenutku in nadgrajuje besede govorcev, ki smo jih citirali v tem članku.

Brez dvoma je ta čas eden tistih prelomnih trenutkov, v katerem se za desetletja naprej odloča o vlogi in položaju posameznika, naroda, države. Zato ta čas terja od vodilnih ljudi v politiki, gospodarstvu, znanosti in kulturi pogum, znanje in politično modrost. Simbolika je lahko tudi v tem, da smo spet enkrat ogroženi kot narod, kot nacija zaradi nekaterih lastnih neustreznih makro družbenoekonomskih odločitev v sedemdesetih letih, ogroženi kot nacionalna in državna skupnost, ki je v celoti izčrpala možnosti nadaljnjega ekstenzivnega gospodarskega in družbenega razvoja, ogroženi od državnega hegemonizma in centralizma, ki skuša zbilansirati jugoslovanske disproporcije na nižji ravni kot ustreza Sloveniji in njenim aspiracijam. Simbolika je lahko tudi v tem, da živimo v času nove slovenske političnosti, v kateri se vrši redistribucija politične moči, v času, v katerem se križajo odločitve s kratkoročnimi in dolgoročnimi posledicami, v katerem se veče ve, kaj ne smemo kot pa, kaj je treba..."

J. Košnjek

Proces zoper četverico

Janša v zaporu, zborovanje prepovedano

Janeza Janšo so v petek zjutraj prijeli miličniki in ga odpeljali na prestajanje kazni v KPD Dob. Ker je mestni sekretariat za notranje zadeve prepovedal protestno zborovanje "Svoboda četverice - naša svoboda!" na Trgu osvoboditve v Ljubljani, so predstavniki mladinske organizacije, odbora za varstvo človekovih pravic in "alternativnih zvez" napovedali za večer na istem mestu javne seje, skupščine in občne zbere.

Ljubljana, 5. maja - Ko se je Janez Janša v petek nekaj pred pol osmo zjutraj odpravil v Klinični center, da bi mu iz roke pobrali sive in mu nadeli mavce, so ga prijeli miličniki in ga na podlagi odredbe Temelnjega sodišča Ljubljana odpeljali na prestajanje kazni v KPD Dob, kjer so ga dali v zaprti oddelek. "Očitno je nekomu v Sloveniji zelo pogodu, da se Janeza obravnava tako," je na popoldanski novinarski konferenci dejal Igor Bavčar in poudaril, da bo odbor posegel po vseh legalnih sredstvih, da bi Janša čimprej prišel iz zapora in da preostali trije iz četverice ne bi odšli v zapor. Borštner se mora zglasiti na prestajanje kazni 16. maja, Tasič julija in Zavrl avgusta.

Aretacija, ki je po izjavi Janše potekala "fair", je bila sicer že od 26. aprila dalje pričakovana, vendar je bilo le nekaj upanja, da bodo prizadevanja odbora ter strokovne in demokratične javnosti le rodila sadove in da bodo v Sloveniji prisluhnili predlogu, naj bi z izvršitvijo kazni počakali do konca dela skupščinske (tako imenovane Ravnikarjeve) komisije. Upanje je bilo jalovo, vsa prizadevanja zastoj - Janša je v zaporu, kjer ga bodo, kot je dejal upravniki KPD Dob, obravnavali enako kot vsakega drugega vključili v prevzgojni program.

Mladi: vpeljana je logika izrednih razmer

Še ostrejšo reakcijo kot aretacija Janeza Janše je izzvala odločba, za katero je Mestni sekretariat za notranje zadeve Ljubljana zavrnil vlogo za dovolitev javnega shoda (protestnega zborovanja z naslovom Svoboda četverice - naša svoboda!), ki ga je nameravala univerzitetna konferenca ZSMS Ljubljana pripraviti skupaj s še nekaterimi drugimi organizacijami večer zvečer na Trgu osvoboditve v Ljubljani. V obrazložitvi prepovedi piše, da je mogoče pričakovati, da bi se na shodu razvijala aktivnost, ki bi merila na kazniv dejanja ali bi jih podžigala, da bi se ustvarjalo nerazpolo-

nje do državnih organov, da bi prišlo do neposrednega pozivanja in hujškanja k upiranju ali nepokornosti - in podobno.

Mladi, zbrani na seji predsedstva republiške konference ZSMS, so menili, da so s prepovedjo zborovanja kršene temeljne pravice občana in da vse skupaj ne pomeni nič drugega kot "vpeljavo logike izrednih razmer" - torej vpeljavo tega, proti čemur so se zavzele organizacije na nedavnem zborovanju v Cankarjevem domu. Na seji so bile izrečene zelo ostre besede: scenarij Noč dolgih nožev se uresničuje, v primeru Janša se ni nič zgodilo mimo najvišjih glav slovenske politike, primerjava s Šolevičevim mitingom je nevzdržna, socializem je ena sama katastrofa...

Jože Osterman, predsednik mestne konference SZDL Ljubljana: "Nismo tehtali, kakšen miting je napreden in kakšen ne. Takšna tehtanja so se doslej v Jugoslaviji zgodila že večkrat, vendar mislim, da to ni načelno. Če obstaja načelo, ki smo ga marca letos skoraj vsi v Ljubljani podprli in sprejeli (in odklonili javno zborovanje, ki ga je vsiljeval Šolevič - opp.), potem je treba enostavno stisniti zobe, tudi kadar to načelo udari tebe. In to je bilo mnenje MK SZDL Ljubljana... V tem smislu sem odboru predlagal, da bi razmišljali o kompromisu in bi to opravili drugače. Dejstvo je namreč, da bi se v očeh mnogih zdeli popolni hinavci - z enim načelom za ene, z drugim za druge."

Igor Bavčar je odločitev mestnega sekretariata komentiral takole: "Za upravni organ je odločba škandal in blamaža, obrazložitev pa žaljiva za slovensko demokracijo. Javnost in tudi za vse organizatorje shoda. Žaljiva zato, ker je mestna konferenca SZDL v mnenju, ki ga je napisala za sekretariat, uporabljala argumentacijo, ki jo je spisala že marca v zvezi s pripravo Šolevičevega zborovanja v Ljubljani. Sklicevanje SZDL na to, da bi se s shodom utegnili zoperstavljati prizadevanjem za pravno državo, je smešno, ker je prav ta SZDL ponudila upravnemu organu politično stališče, ki naj bi ga le-ta upošteval pri presoji prošnje. To pomeni, da se zakon ne uporablja za vse primere enako, pač pa političnim ozirom neke organizacije primerno. Nedopustno je tudi to, da neki fo-

Namesto shoda - seje, občni zbori, skupščine...

Ker je bil javni shod prepovedan, so nekatere politične organizacije, zveze in društva ubrale drugačno taktiko in so za večer zvečer napovedale na Trgu osvoboditve javne seje: predsedstvo slovenske mladinske organizacije naj bi na seji razpravljalo o dejavnosti ZSMS ob procesu in o stališčih obsojenih, odbor za varstvo človekovih pravic je sklical plenarno zasedanje, socialdemokratska zveza javni občni zbor, slovenska demokratska zveza izredno zasedanje... Na filozofski fakulteti je večer zasedal študentski parlament, na katerem so se odločali o zasedbi fakultete; zvečer pa so vsaj tako je bilo rečeno v petek - organizirano krenili na Trg osvoboditve.

Kdo ščuva?

Z aretacijo Janeza Janše in s prepovedjo zborovanja Odbora za varstvo človekovih pravic so stvari postale jasne. Kdor je še naprej gojil iluzije o "slovenski politiki" in se tolažil, da na napadi politike na Odbor le verbalna taktika, ki naj pomiri "jug", ta mora zdaj upoštevati neprijetna dejstva. Politika, ki je podprla zborovanje v Cankarjevem domu, dan kasneje pa se je od njega s "strahom v grlu" distancirala in glasovala za izredne ukrepe na Kosovu, je zašla v nevarne vode. Očitno je, da od podpore izrednim ukrepom ni nič iztržila, niti to, da bi dosegla oprostitev obsojenih na ljubljanskem procesu ali pa revizijo procesa. Dvojna igra - doma demokracija po njeni meri in konformizem v Beogradu - ji odvzema verodostojnost, če že ni imela legitimnosti. Do sedaj najhujši napad na Odbor za varstvo človekovih pravic z obsojdo njegovega poziva k civilni neposlušnosti, aretacijo Janeza Janša in prepovedjo zborovanja kaže nemoč slovenske politike. Če je predsednik Stanovnik jeseni v Mariboru rekel, "da je suverenost najvišja in brezprizivna oblast", potem moramo suverenost razumeti kot pravico odločanja z izrednimi (vojnimi) ukrepi. Potem je jasno, da Janez Stanovnik ni suveren slovenski predsednik in sicer kar dvakratno. Prvič, zato, ker ni bil izvoljen na neposrednih in tajnih volitvah, in drugič, ker nima pravice odločati o izrednih ukrepih. Toda kljub temu si je Janez Stanovnik pridobil precej verodostojnosti in popularnosti s svojimi nastopi v Ameriki in zaradi dobre volje, ki jo je pokazal ob nastanku Odbora. Toda z obrabljenimi frazami o pritiskih na slovensko politično vodstvo to izgublja verodostojnost, kajti pritiski imajo veliko večjo moč, dokler nastopajo za sceno, v temi. Končno, kakšno pa je naše vodstvo, če ga je strah? Kdo naj verjame v demokracijo, človekove pravice in pluralizem itd., dokler se bistvene stvari odločajo ali izsilijo v pisarni šefa mafije?

Ostaja aktualno vprašanje, kaj bo storil Odbor za varstvo človekovih pravic? Slovenska politika je očitno žrtvovala četverico na oltar "narodnih interesov". Taktiziranje ni več možno, vsi poizku-

si za legalno razrešitev vzrokov in posledic procesa proti četverici so se izkazali kot neuspešni. Poziv k "civilni ali državljanski neposlušnosti", predstavlja obupen poizkus izpodbiti moralno in politično verodostojnost slovenske politike, toda verjetno bo vsaj zdaj neučinkovit.

Toda najprej si razjasnimo pojme. Kaj je "civilna ali državljanska neposlušnost" in kdaj se ljudje odločajo zanjo? Civilna neposlušnost se imenuje zato, ker ljudje z različnimi dejanji (bojkoti, demonstracijami, kulturnimi prireditvami itd.) brez uporabe nasilja nasprotujejo nasilju države, policije, vojske in nepravičnim zakonom. Nepokorščina izhaja iz prepričanja, da je nad državnimi zakoni naravno pravo, pravičnost in prepričanja ljudi imajo ti pravico upreti se takšni nepravičnosti. Ivan Borštner je ravnal po naravnem pravu, ko je ugotovil, da sporno povelje posega v suverenost slovenskega naroda, je "izdal" vojaško skrivnost, da bi tako zaščitil suverenost slovenskega naroda. Ravnal je po svojem prepričanju, ki je temeljna človeška pravica. Brez nje in svobode združevanja in zborovanja ni nikakršne demokracije. Najprej so prepovedali zborovati Albancem, da bi kasneje uvedli izredne ukrepe na Kosovu, ali smo zdaj na vrsti Slovenci? Zato vsa zadeva okrog ljubljanskega procesa dobiva veliko širši pomen. Ne gre le za usodo štirih, ampak za demokracijo, ki za formalnimi načeli mora izhajati iz suverenosti naroda, iz suverene oblasti in iz naravnega prava ali pa je ni.

Zato je Odbor za varstvo človekovih pravic izbral zadnje sredstvo za obrambo štirih. Slovenska politika je spet pokazala svojo kompromisarsko naravo, kot že tolikokrat. Tokrat se izgovarja na "zunanje pritisk" in "grožnje". Lahko nam vzame vse, tudi svobodo, toda prepričanja nam nihče ne more vzeti. To pa je začetek prave svobode. Sicer pa, ali ni že Cankar zapisal: "Narod si bo pisal sodbo sam, ne frak mu je ne bo in ne talar", danes bi še dodal "in ne janičar".

Jože Novak

Torek, 9. maja 1989

Tri desetletja LTH-jevega obrata Elektrostroji v Poljanah

Tudi to krizo bodo premagali

Poljane, 8. maja - V soboto so v Poljanah ponovno vihrale zastave, tokrat v čast delovnega jubileja. Podjetje Motorji, zdaj Elektrostroji, je bilo po vojni prvo, ki je Poljancem, do tedaj navezanim samo na zemljo, začelo dajati nekoliko obilnejši kos kruha. Vendar pa besede Toneta Ljubiča, glavnega direktorja LTH, v katere sklopu dela kolektiv Elektrostrojev, niso zvenele prav nič samohvalno, kot je za take priložnosti navada. Sodelavcem iz Poljan se je sicer zahvalil za tri desetletja uspešnega, pridnega, požrtvovalnega dela, obenem pa dejal, da je videti, kot bi se čas za LTH ustavil.

»Vztrajamo pri desetletja stari proizvodnji, ker je utečena, ker ne zahteva veliko naporov, branimos novega, ker novo terja več znanja, razmišljanja, dela,« je nadaljeval Tone Ljubič. »Prepiramo se, kako naj se organiziramo. Vendar nobena organizacija LTH ne bo rešila, rešilo jo bo samo pošteno delo za osem ur ali več, v katerem ne bo več gledanja na opis delovnih dolžnosti in varčevanja moči za popoldanski zaslužek. Pregovor pravi: starega psa ne naučiš hoditi po zadnjih tacah. To velja tudi za LTH, ki potrebuje kadrovske osvežitve, mlade, sposobne, prodorne ljudi. Generacija, ki je LTH gradila, seveda ni za odpad, njene izkušnje naj mladim pomagajo. Ovejmose, da ni nekaj vredno le "umazano" delo, ampak da danes veljajo pamet, strokovnost. Naši izdelki imajo prihodnost tako na domačem kot tujem trgu, a podaril nam nihče ničesar ne bo.«

Milena Sitar, predsednica skupščine krajevne skupnosti Poljane: »Industrijski obrat je dal svojstven pečat času in kraju. Ustanovitev tovarne pred tremi desetletji je pomenila uresničitev velike želje Poljancev, da njihov kraj napreduje, da postanejo bolj bogati in srečnejši ljudje. Poljane so med narodnoosvobodilnim bojem dale velike žrtve, po vojni pa ni bilo

ljudi, ki bi v kraj prinesli napredek. Zato so bila prizadevanja krajanov, da v takratno stavbo združnega doma dobe proizvodnjo, vredna posebne zahvale. Tovarna se je v zadnjih letih polepšala, naj temu razvetu sledi tudi razcvet proizvodnih programov in naj bo sodelovanje obrata s krajem, ki je v preteklosti doživljalo vzpone in padce, bilo odvisno predvsem od ljudi, ki so v posameznih obdobjih vodili obrat, čim bolj plodno.«

Franc Dolenc je ob 30. obletnici Elektrostrojev podelil posebna priznanja jubilarom. Z obratom so vsa ta leta rasli: Jožica Vodnik, Ciril Stanonik, Franc Trpin, Janez Kokelj, Jožica Kovač, Miroslav Eržen, Martina Peterneš, Franciška Trpin, Ciril Podobnik, Janko Pintar, Franc Tušek.

Ciril Stanonik, vodja obrata: »Trenutno dela v proizvodnji 64 delavcev, devet jih je iz skupnih služb LTH. Izdelujemo aparate za izdelavo ledenih kock, aparate za hlajenje in točenje piva, za hlajenje mleka, osvajamo stroj za izdelavo sladoleda, v programu imamo več tipov ventilatorskih elektromotorjev, kompresorske elektromotorje, bru-

silne stroje. Precej težav imamo z dragimi materiali, medtem ko na drugi strani povpraševanje po naših izdelkih zaradi manjše kupne moči pada. V obrat sem prišel s prvimi stroji, učil ljudi delati na njih in se vsa leta tudi sam izobraževal ob delu. Za povojne Poljane je bil obrat velika pridobitev, saj takrat v Poljanski dolini, razen v Žireh, ni bilo industrije.«

Jožica Vodnik, upokojenka:

»Doma sem v Brodeh, v pokroju sem šla pred dvema mesecema. V takratnem Motorji sem se zaposlila kot dvajsetletno dekle, najprej za snalilko, ker druga dela nisem dobila, nazadnje sem obračunavala naloge. Mislim, da je bilo v tridesetletni zgodovini obrata najtežje v letih 1961/62, ko je bila velika kriza, ko ni bilo dela, ko so delavke hodile v druge obrate in smo imeli skladišče na vseh skednjih.«

Janez Kokelj, vodja kontrole: »V obratu sem se zaposlil med prvimi. Prej sem delal v Vincarjih. V poljanskem obratu sem pustil trideset let. V glavnem so bila lepa, najhuje je bilo, kadar je zastala prodaja. Trenutno kar gre, glede na to, da je kriza v vsej Jugoslaviji. Naši ljudje so pridni, najbrž v nobenem LTH-jevem obratu ne tako.«

H. Jelovčan
Slike: G. Šinik

V Alpini vzcvetela hranilna služba

Delavci zaupajo svoje zasluške tovarni

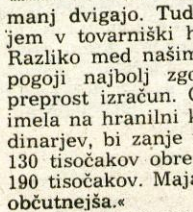
Žiri, 8. maja - Sredi aprila je v žirovski Alpini začela poslovati hranilna služba. Od 1850 zaposlenih se je zanj v zelo kratkem času ogrelo že prek 250 delavcev, ki so se jim brž pridružili tudi nekateri upokojenici. Število članov tovarniške hranilne službe iz dneva v dan raste. Kako tudi ne, saj so to obresti za dinarsko varčevanje opazno radodarnješe kot za bančniški okenci.

Franci Mlinar, vodja finančno-računovodskega sektorja, je dejal, da so v tovarni že precej dolgo razmišljali o ustanovitvi hranilne službe. »Koristi ima tovar-

Cvetka Jereb je novopečena delavka v hranilni službi. »Delavci zelo sprašujejo za pogoje varčevanja, se zanimajo, pristopajo. Zaenkrat denar predvsem polagajo,

Ana Reven je Alpinina upokojenka in med prvimi članica hranilne službe. »Za novost sem zvedela iz tovarniškega časopisa. Upokojenici moramo vsak

dinar še bolj pretehtano obrniti, zato nisem veliko pomišljala. Pričegnile so me višje obresti za hranilne vloge in če mi moj skromni dinarji kakorkoli lahko pomagajo tovarni, še toliko bolje. Ko sem dobila zadnjo pokojnino, sem je nekaj prinesla v tovarno.«

Silva Malaščič, delavka: »Odločila sem se, da bom ob izplačilu vsakega 15. v mesecu določen znesek naložila v tovarniški hranilni službi. Vedno je treba za ne- kaj varčevati. Zdaj varčujem za dopust na morju. Čeprav bomo letovali v tovarniški počitniški hiši v Umagu, morje za štirilansko družino vseeno ne bo poceni.«

Marta Mole, delavka: »Kdor misli varčevati, je pametno, da varčuje v tovarni, kjer so ugodnejše obresti. Sama sem ravno začela. Varčujem za telefon, za kate-

terega najbrž ne bo dovolj stara milijarda. Prednost varčevanja v tovarni je tudi ta, da lahko denar kadarkoli dvigneš, medtem ko je vezana vloga v banki nedosegljiva, čeprav pride vmes kaj nenačelnega in denar nujno rabiš.«

Alpinina hranilna služba ni bančno okence, je pa vendarle dobrodošla osvežitev in tudi svojevrsna konkurenca poslovnim bankam, ki na hranilne vloge varčevalcev še vedno gledajo nekoliko zviška. V času, ko ima denar ceno (poceni najbrž tudi pri nas ne bo nikoli več) je konkurenca Alpinine vrste in raznih klubov varčevalcev (Slovenijales, Mercator), žal, še preveč osamljena.

H. Jelovčan

Foto: F. Perdan

Marija Debeljak iz Martinj vrha verjame

Ko je medicina odpovedala, so pomagale zeli

Martinj vrh, 3. maja — Kmetija pri Tonetu, kjer gospodari mladi Maks Debeljak, leži ravno na tisoč metrih nadmorske višine. V »normalni« zimi tu gori, kamor pelje od glavne ceste po Selški dolini približno sedem kilometrov še svežega asfalta, pade povprečno štiri metre snega. To nam mimogrede pove gospodinja, Maksova mati, Marija. K njej nismo prišli zaradi ceste ali kmetije ali nove hiše, ki jo namerava graditi sin, ampak z nekoliko nevsakdanjim namenom: na pogovor o zdravih zeliščih.

Marija Debeljak ni nikakršna znana zeliščarica, ljudje se ne zgrinjajo k njej po tolažbo, čajčke in maže. Najbližji pa vedo povedati o njeni tihi, a neomajni veri v zeli, o čudežu, ki se zgodil Marijinemu možu tedaj, ko je sodobna medicina že odpovedala.

Marija verjame, da so samo zdravilna zelišča pomagala možu podaljšati življenje. Če ne bi 1986. leta dobil gripe, po kateri se ni več pobral, bi morda še danes hodil po Martinj vrhu.

Že Marijina mama se je s pomočjo vinske rutice kar devetnajst let borila z boleznijo na pljučih in nazadnje umrla od srčne kapi. Tudi Marija, ki je pred dvanajstimi, trinajstimi leti morala zaradi čirov na želodcu v bolnišnico, se je kasneje, doma, zatekla k zeliščem. Zeli, najprej angelika in potem še brinove jagode, pa pameten način prehranjevanja in dobra mera volje so njen želodec povsem pozdravili.

»Večina zdravih zelišč, ki sem jih rabila, raste v Martinj vrhu. Kupim le brinove jagode in tavtendrože. Rože nabiram popoldne, ko so suhe, sušim pa jih v senci in na prepihu. Če porjavijo, niso dobre. Hranim jih v kartonskih škatlah, polvinilni ni dober. Zbirko zeli sem pred časom precej skrbila. Na srečo sem zdrava in jih ne rabim.«

Marija nikomur ne vsiljuje svojega prepričanja. Pravi, da se mora vsak sam dokopati do najbolj učinkovite poti k zdravju. Priporoča pa hrano s čim več zelenjave in čim manj svinjskega mesa. »Česen je suho zlato pri hiši,« dodaja, »ljudje bi ga morali jesti več bodisi surovega v solati ali narezanega zvečer v mleko za zdravlilo na tešče. Sicer pa je v vsako rožo tako, da ima nekaj dobrega in nekaj slabega. Zato z domačimi zdravili tudi ne kaže pretiravati. Po petnajstih dneh, treh tednih je treba z njimi prekiniti.«

H. Jelovčan
Foto: F. Perdan

Jeseničani! Primer je vsekakor šokanten!

Stanovanjska sramota v srcu Slovenije

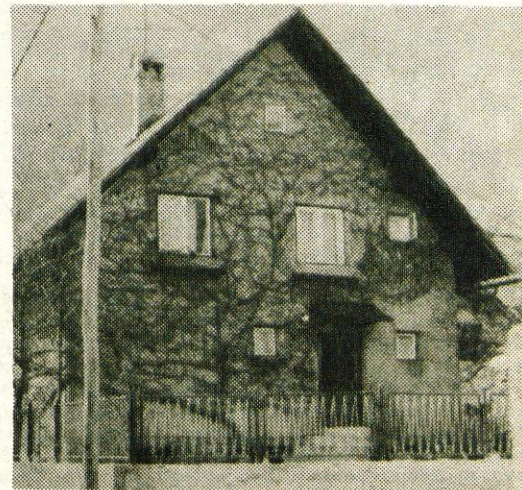
Jesenice, 4. maja - Krajani Podmežakle so zdaj zares pošteno ogorčeni: jugoslovansko časopisje piše, da zganjajo pravi genocid nad Romi, ki jih stanovanjska skupnost seli v Gregorčičevo vilo. Zakaj so se Romi zares izselili? Vila je še vedno last Slovenija - ceste tehnika, stanovanjska skupnost z njo le razpolaga. Stanovanjska skupnost ne trpi ugovora, celo občinska konferenca SZDL je brez moči.

Lahko se zgodi, da bo kmalu nemara vsa Jugoslavija obveščena, da se v Podmežakli na Jesenicah baje uprizarja pravi genocid nad Romi, ki jih v častljivo in imenitno Gregorčičevo vilo na vsak način hoče preseliti jeseniška samoupravna stanovanjska skupnost. Po bombastični, napihnjeni in za nekatere sosedse prav žaljivi reportaži, ki je izšla v Areni, so pa zdaj v Podmežakli prvič in zares ogorčeni in ne dovolijo več, da bi kdorkoli in kjerkoli predstavljal stvari drugačne, kot v resnici so. Dve družini Romov s Kočne, starejša zakonca Emila in Mercija Rajhard ter njunega sina z ženo je skupnost preselila v opremljeno vilo, ker 25 let stare montažne hiše za Savo, kjer so živeli, dve desetletji ni nihče vzdrževal in zato propadla. Gregorčičevo vilo je kupil SCT iz Ljubljane, saj bi jo ob gradnji avtoceste, ki bo potekala nad vilo, za svoje strokovne ali druge delavce tudi potreboval. Dal pa jo je na razpolago samoupravni stanovanjski skupnosti Jesenice, ki se je odločila, da jo uvrsti v kategorijo solidarnostnih stanovanj in dodeli Romom. Krajevna skupnost se je uprla, saj je menila, da je najbolje, da se hiša na licitaciji proda ali pa da dobijo v njej stanovanja tisti, ki čakajo nanje že več let (na Jesenicah je prosilcev okoli 600).

Ne! Samoupravna stanovanjska skupnost vztraja, ničesar ne doseže niti občinska konferenca SZDL, v gradivu za skupščino samoupravne skupnosti pa je o spornem problemu zapisano dobesedno tudi tole: »Krajevna skupnost, OZD in druge pravne in fizične osebe nimajo nikakršnih pravic, da odločajo o dodelitvi stanovanj v družbeni lastnini, še manj, nimajo pravic, da bi sugerirali na preselitve v posamezna okolja, stanovanjske hiše... Saj v odboru za solidarnost pač delujejo njihovi delegati...« Tako je skupnost nedvoumno dala vedeti, da je njena odločitev dokončna in da ne dovoli nikakršnih drugačnih dogovarjanj.

Krajane pa najbolj bolijo natolcevanja o slabih medsebojnih odnosih z novimi sosedmi, saj vsi v en glas zatrjujejo, da niso imeli nikakršnih »različnih sporov s sosedi zaradi domačih živali, vej sadnega drevja itd.«, kakor je zapisano v Areni in po njem izidu tudi v gradivu stanovanjske skupnosti. Oba starejša Roma sta se namreč po dveh mesecih izselila nazaj v Podkočje, ker se v novem okolju sama nista dobro počutila. Še več! Kot mi je pred časom dejala Rominja Mercija Rajhard, si je nazaj v staro okolje želel predvsem mož, ki se na samem v Podkočju veliko bolje počuti, saj lahko napravi drva, redi kokoši, razen tega pa se starejša Roma z mladima nikakor ne razumeta...

Prav žalostno je, če ne že neumno, da krajani, jeseniške politične in druge institucije razglabljajo o tem, kdo se kje dobro počuti, kdo zaradi družinskih nesoglasij razbija šipe na lastni hiši, kdo je komu zadavil mačka in da se iz takih stvari producirajo za današnji čas silno konjunkturalne zgodbe. »Lahko,« pravijo sosedje, »a nikakor ne na naš račun, ker Romom nismo absolutno ničesar hoteli, še manj storili, medtem ko so nekateri izmed nas

tiho požirali z njihove strani prav ostudna besedna izzivanja.«

In kdo je zdaj zadovoljen? Zadovoljen ni nihče: ne Romi, ki se sami selijo nazaj v svoja odmaknjena stanovanja, ker se tam veliko bolje počutijo, ne stari železarji, Jeseničani, globoko prizadeti zaradi neupravičenih sumničev, da sejejo mednarodno mržnjo in tudi naslednja romska družina, ki jo selijo v Gregorčičevo hišo, nikakor ne bo, naj bo še tako pridna, delavna in socializirana. Sami med seboj se Romi namreč ne razumejo prav dobro, svoja nesoglasja pa izražajo silno strastno, ognjevito in moteče za vso okolico.

Mislimo, da bi bilo prav, ko bi problem dal na dnevni red tudi izvršni svet občine. Ne le zato, ker bodo zaradi avtoceste podrli kar nekaj hiš v Podmežakli in bi bilo prizadete lastnike dobro vprašati, ali si morda kdo za zamenjavo le ne želi Gregorčičeve hiše (pri prici bi rešili vsaj enega ali dva lastnika), ampak ne nazadnje tudi zato, ker problem dobiva neprijetne ideološke oznake. Če se zdi še tako groteskno: nekaj Romov, ki so se med seboj sprli in razšli, je lahko povod za različne spekulacije, ki so tako ljube nekaterim časopisom in revijam. Arena pravi: »Kako to, da se tako nešto moglo zbiti baš u srcu Slovenije, gdje se u poslednje vrijeme toliko priča o miroljubivoj koegzistenciji naroda i toleranciji. Slučaj je u svakom slučaju šokantan!« Gorje, ko bo prepozno! Časi so žal že taki, da se niti najbolj ugledna slovenska imena niso mogla ubraniti tovrstnih očitnih laži in sumničev in podtikanj, ki lahko počasi zgrmijo tudi na nič hudega sluteče jeseniško občino in ponovno na krajane Podmežakle. Dobro bi se bilo zavedati, da plaz že drsi...

D. Sedej

Kranjski skakalci spet prvaki

Kranj, 7. maja — Gorenjski skakalci osvojili več kot polovico točk. 25. junija otvoritev skakalnega centra na Gorenji Savi.

● S podelitvijo priznanj najboljšim smučarskim skakalcem v pokalu Cockle, se je uradno končala letošnja smučarska sezona. Skakalci SSK Iskra Delta Triglav iz Kranja so spet osvojili naslov ekipnega državnega prvaka. Za oceno letošnje sezone smo zaprosili Jožeta Javornika, predsednika kluba.

»Letošnja sezona je bila za naš klub ena najuspešnejših. Poleg ekipnega naslova državnega prvaka smo osvojili še štiri posamične naslove državnih prvakov od petih možnih. Matjaž Zupan je osvojil oba naslova pri članih, Tomaž Knafelj je državni prvak med mlajšimi mladinci in Urban Franc med starejšimi pionirji. Primož Triplat je bil prvi med starejšimi mladinci na prvenstvu SR Slovenije.«

● Kako pa mednarodni rezultati?

»Bili smo nekoliko slabši kot minulo leto. Pri članih sta bila najboljša Zupan in Dolar. Pohvaliti pa velja Štirna, ki je kljub pomankljivi vadbi v pripravljalnem obdobju, ko si je poškodoval roko in nogo zaradi prometne nesreče, pridno nabiral točke v evropskem pokalu. Kropar je bil član mladinske ekipe, ki je osvojila drugo mesto na svetovnem prvenstvu. Točke v evropskem pokalu so osvojili še Melin in mladince Komovec in Triplat. V alpskem pokalu so štirje Kranjčani osvojili točke.«

● Kako bi ocenili rezultate ostalih klubov Gorenjske?

»V splošnem je bil zabeležen napredek. Skupaj šestdeset odstotkov točk za ekipnega državnega prvaka so osvojili gorenjski skakalci. Alpina je obdržala tretje mesto, Tržičani pa so prehiteli Žirovnčane, ki so šesti, Tržičani peti. Ratečani so bili trinajsti, la-ni pa petnajsti.«

● Strokovni kader?

»V našem klubu je prišlo do menjave profesionalnih trenerjev. Sandi Čimžar opravlja naloge zveznega mladinskega trenerja, v novi sezoni bo pomočnik zveznemu članskemu trenerju. Tako sta za najboljši klub skrbela poklicna trenerja Janez Grilc in Robert Kaštrun. Za vadbo okoli osemdeset skakalcev pa je bilo vključenih še pet amaterskih trenerjev. Kljub slabi zimi pa smo imeli na Gorenji Savi pokrite s snegom kar štiri skakalnice. S snežnimi topovi smo napravili sneg že sredi novembra, tako smo imeli sezono praktično že sredi novembra in imeli s tem snegom podaljšano sezono v Kranju na več kot tri mesece.«

● Glavn. načrti za bližnjo prihodnost?

»Zdaj je pred nami otvoritev skakalnega centra s sistemom petih plastičnih skakalnic na Gorenji Savi. Do svečane otvoritve v nedeljo, 25. junija, moramo še precej posotiti, da bi bil center povsem narejen. Pričakujemo, da bomo dobili nekaj odličnih skakalcev iz svetovnega pokala. Nastopili bodo odlični skakalci iz Avstrije, ZRN, Italije, Francije, ČSSR, Madžarske in Jugoslavije.«

D. Humer

Zvezni selektor članske državne reprezentance Stanko Slivnik

Nove veslaške kolajne na Bledu

Bled, 7. maja — Bronaste kolajne blejskega dvojca brez krmarja na olimpijskih igrah v Seulu se ne zavedamo dovolj. Bled mora ostati povezan s svojim športom. Kaj se pričakuje od letošnjega svetovnega prvenstva v veslanju, ki bo od 2. do 10. septembra na Bledu, je povedal zvezni selektor članske državne reprezentance, trener in vodja veslačev Bleda, Stanko Slivnik.

Letošnja veslaška sezona, ki se je začela na blejskem jezeru v prvomajskih praznikih, je po pričakovanju dala največ slovenskim veslačem, kar je lepa spodbuda za septembrske dni, ko bo na Bledu tekmovanje najboljših veslačev sveta na svetovnem prvenstvu. Posadke bodo spremenjene, saj bodo veslali v manjših posadkah.

»Praktično lanske sezone nismo končali. Že oktobra smo začeli s pripravami za letošnjo sezono, ki ima finiš septembra s svetovnim prvenstvom na blejskem jezeru. Na letošnje svetovno prvenstvo bomo šli z manjšimi posadkami. Enak je ostal dvojec brez krmarja Mujkič, ki je v JLA, in Prešeren. Dvojni dvojec s krmarjem se je razdvojil. Janša — Mirjanič nista več par, temveč sedaj skupaj veslata Koprčan Krašovec in Blejčan Janša. V Beogradu imajo par Pivač — Marušić, Banjac ima novega Kubolca v dvojcu brez, Splitčan Celenta pa ima novega partnerja. Ostale posadke, ki imajo v svojih čolnih vrhunskih tekmovalec, bomo sestavili v četverce z, četverce brez, dvojne četverce in dvojne četverce v dvojne dvojce ter osmerce. Upajmo torej na res vrhunske posadke.«

D. Humer

Namizni tenis

Škofjeloški prvaki

Škofja Loka, aprila — Končala se je škofjeloška namiznoteniška liga za sezono 1988 - 89. Moški so glede na kakovost igrali v treh skupinah, ženske pa v enotni skupini. Tekmovalo je 20 moških in 6 ženskih ekip.

V A članski skupini je zmagal LTH pred Iskra I, Kondorjem, Jelovico, Tehnikom, Iskra II in Obrtnim združenjem. V B skupini je vrstni red Jelovica II, Kondor II, Partizan I, Partizan II, Iskra III, Partizan III in LTH II. V C moški skupini pa so zmagali Gorenjski slavci pred Kondorjem III, Partizanom IV, Selcami, Partizanom V in Gorenjo vasjo.

Pri članicah pa je občinski prvak Partizan. Drugi je Center slepih, tretji LTH, četrta Jelovica, peti Partizan II in šesta Gorenjska predilnica. Na sestanku jeseni pa se bodo dogovorili o načinu tekmovanja za prihodnjo sezono.

Za zaključek sezone pa je Partizan Škofja Loka priredil turnir najboljših šestnajstih igralcev v občini ali TOP 16. Igrali so vsi najboljši z izjemo treh igralcev iz Železnikov. Po pričakovanju je zmagal letošnji občinski prvak Jano Rant. Partizan je najboljšim podaril kolajne. Vrstni red: 1. Jano Rant (LTH), 2. Roman Cencič (Jelovica), 3. Ivko Bokal (Jelovica), 4. Janez Starman (Kondor), 5. Emil Rant (Tehnik), 6. Ivko Svoljšak (Partizan), 7. Nada Fojkar (LTH), 8. Peter Bertnovec (Kondor) itd.

J. Starman

ureja JOŽE KOŠNJEK

Triindvajseta mednarodna kolesarska dirka Alpe-Jadran

Pianikh prvi v Kranju

Kranj, 7. maja — V Zagrebu se je začela letošnja mednarodna kolesarska dirka Alpe-Jadran. V etapi od Zagreba do Novega mesta je zmagal član Roga Gorazd Penko, od Novega mesta do Kranja pa reprezentant SZ Dmitrij Pianikh.

Zanimiva prva etapa od Zagreba do Novega mesta se je za 104 tekmovalce iz desetih držav z osemnajstimi ekipami, začela z zaprt vožnjo po mestu Zagrebu. Na Jarunu se je nato začela s prvimi tremi krogi in prvim letičim ciljem. Nato je karavana krenila na pot do Karlovca in naprej do Novega mesta. Odločitev o zmagovalcu je padla že kmalu po vožnji iz Karlovca. Prvi gorski cilj na Plješivici je dobil reprezentant Slovenije Valter Bonča. Škoda je le, da od naših nastopajo le klubske ekipe in ne reprezentanca Jugoslavije, saj se ta dirka šteje za točke svetovnega kolesarskega pokala.

Nato se je začel dvoboj poznejšega zmagovalca Rogovca Penka in reprezentanta Poljske Pavla Czopeka. Ta dva sta skupini ušla. Zaradi veliko okvar koles jih ostali niso ujeli. Mehaniki so imeli ogromno dela, da so odpravili te okvare, in da so vsi lahko kolesarili naprej. Odločitev o zmagovalcu teh 148 kilometrov je padla pod

Gorjanci, saj je drugi gorski cilj dobil Gorazd Penko, s Poljakom pa sta nato nadaljevala samostojno vožnjo vse do cilja v Novem mestu. Nad 4000 ljubiteljev kolesarstva je pozdravilo prvega zmagovalca, čeprav so več pričakovali od kolesarjev Krke. Cast je rešil Jure Božič, ki je bil tretji.

Tako kot vsi ostali so kaj kmalu za prvimi tremi na cilj prišli tudi ostali, med njimi tudi Savčani. Najboljši med njimi je bil Marko Polanc, ki je bil sedmi.

Rezultati - 148 km, povprečna hitrost 40.560 m — 1. Pianikh (SZ) 3:35 : 35, 2. Czopek (Poljska) isti čas, 3. Božič (Krka) za 0:54, 4. Gavril (SZ) 1 : 16, 5. Pianikh (SZ) 1 : 23, 6. Papež (Krka), 7. Polanc (Sava), 8. Bonča (Slovenija), 9. Robič, 10. Smole (oba Krka) isti čas.

Po startu iz Novega mesta je karavana složno krenila, potem se je začela razgibana dirka, v kateri je bilo spet veliko okvar in padcev. Vsak pobeg je bil zaman, saj so vsakega kmalu ujeli. Vse do gorskega cilja na Bogenšperku. Ta

Cilj v Kranju. Prvi ga je prevozil Dmitrij Pianikh iz Sovjetske zveze (št. 88), za njim sta drugi in tretji Vladko Stojkov (Bolgarija) ter Vladimir Dolek iz ZRN.

gorski cilj je dobil Bonča (Slovenija) pred Rogovcem Premužičem in Pintaričem. Kmalu po prihodu v letični cilj v Litiji sta pobegnili reprezentanta Avstrije Peter Lamer in Heinz Hechenberger. Že v Sentažaku sta imela skoraj tri minute prednosti. Bili so sicer poziciji, da bi jih ujeli, a to se ni zgodilo do Žabnice.

Hud veter, ki je bičal v prsi in tudi bočno, je bil tisti, da sta morala ubežnika, ki sta dobila letični cilj v Škofji Loki, nato priznati premoč ostalim. Na cilj v Kranju pri gostilni »Stari Mayer« je prvi prikolesaril reprezentant SZ Pianikh, za njim pa Bolgar Stojkov in ostali. Med njimi so bili tudi vsi Savčani.

Rezultati 148 km, povprečna hitrost 40.560 m — 1. Pianikh (SZ) 3:35 : 47, 2. Stojkov (Bolgarija) isti čas, 3. Dolek (Württemberg) 3:35 : 49, 4. Čubrič (Srbija) 3:35 : 51, 5. Bonča (Slovenija), 6. Gavril (SZ), 7. Polanc (Sava), 8. Robič (Krka), 9. Pinterič (Rog), 10. Javorka (Inter Bratislava) isti čas.

Jezerški vrh Valterju Bonči

Borovlje, 7. maja — Idriččan, reprezentant ekipe Slovenije, Valter Bonča je dobil prvi gorski cilj na Jezerškem vrhu. 87 km dolga etapa od Kranja do Borovelj je spet pripadla reprezentantu Pianikhu, ki je bil med trinajsterico dirkačev najhitrejši v sprintu.

V skupni razvrstitvi posameznikov je Bonča, ki je dobil nato še en gorski cilj pred Borovljami, vodilni v teh ciljih, prišel do tretjega mesta in za prvim po treh etapah Rogovcem Penkom zaostal še za dvajset desetink sekunde. V tej dokaj razgibani etapi so bili spet pobegi, ki pa so bili kronani z neuspehom. Takoj po drugem gorskem cilju, dobil ga je Bonča, je nato trinajsterica krenila v napad. Med njimi ni bilo nobenega Savčana. Vrstni red na cilju je že znan. Od Savčanov je bil Pagon štirinajsti, Tadej Zumer šestindvajseti, šestindvajseti Polanc, devetindvajseti Tajhmajster, štirideseti pa Benjamin Zumer.

Etapa je končana. Kakšne so uvrstitve...

Rezultati 87 km, povprečna hitrost 38.228 km — 1. Pianikh 2:16 : 33, 2. Čirovski (oba SZ), 3. Pinterič (Rog), 4. Bonča (Slovenija), 5. Lemer, 6. Hechenberger, 7. Kornelson (vsi Avstrija), 8. Straus (Slovenija), 9. Janco (Inter Bratislava), 10. Papež (Krka) vsi v istem času.

Pagon tretji

Borovlje, 7. maja — V popoldanski četrti etapi mednarodne kolesarske dirke po ulicah Borovelj, 55,2 km, se je dokončno pokazalo, da se reprezentant SZ Pianikh v sprintih ne da. Gruzijec je tudi na tej hitrostni vožnji po ulicah Borovelj suvereno obračunal z vsemi nasprotniki, ki so mu hoteli preprečiti še tretjo zmago v etapah. Na drugo mesto se je uvrstil reprezentant Avstrije Hechenberger in na tretje mesto Savčan Aleš Pagon.

Vrstni red v skupni razvrstitvi posameznikov se ni spremenil. Vodilni Penko v četrti etapi vodi še za eno sekundo pred Czopekom in Pianikhom, Bonča pa je četrti.

D. Humer
Slike: F. Perdan

Karate

Štiri kolajne v Brežicah

Kranj, 5. maja — Konec aprila je bilo v Brežicah slovensko prvenstvo za mladince v karateju po težnostnih kategorijah. Karateisti obeh kranjskih klubov, Kranja in Kokre, so bili trikrat ponovno zelo uspešni. Trije mladinci Kokre so se uvrstili na prvenstvo in vsi so osvojili kolajne. Roman Benedičič je bil srebrn v superlahki kategoriji, Nurfet Alidžanović je bil prav tako srebrn v lahki kategoriji, Leon Perčič pa je bil srebrn v težki kategoriji. Gorazd Srečnik iz Karate kluba Kranj pa je v poltežki kategoriji osvojil bron.

D. Ristič

Namizni tenis

Uspeh Plutove in Klevišarja

Kranj, 4. maja — Igralci Namiznoteniškega kluba Merkur iz Kranja so uspešno nastopali na mednarodnem namiznoteniškem turnirju v Umagu, ki je bil med prvomajskimi prazniki. Na turnirju so razen najboljših jugoslovanskih pionirk in pionirjev igrali tudi gostje iz Avstrije in Italije. Od Kranjčanov je bila najuspešnejša Alenka Plut, ki je bila med starejšimi pionirkami druga, za državno prvakinja Čehovinovo. Med mlajšimi pionirji pa je bil Klemen Klevišar peti med 132 igralci. Razen Plutove in Klevišarja so dobro igro pokazali tudi ostali kranjski pionirji Boštjan Bernard, Slavko Dolhar in Aleš Porenta ter pionirka Ziva Strukelj.

J. K.

Zmaga Jezerjanov

Jezerško, 2. maja — V ugodnih snežnih razmerah so letos jezerški smučarji priredili med prvomajskimi prazniki pri Češki koči tradicionalni dvoboj v veleslalomu med Jezerškim in Železno Kaplo. Smučarji so bili razdeljeni v sedem starostnih skupin in v vseh so zmagali Jezerjani.

Med pionirji je zmagal Andrej Tepina, drugi je bil Juergen Lamprecht, tretji pa Joachi Lamprecht (oba Železana Kapla). Med mladinci je bil prvi Andrej Karničar, drugi pa Kapelčan Siegfried Piskernik, med mlajšimi člani je zmagal Janez Krč, Hans Oraže iz Železne Kaple pa je bil drugi, med člani pa sta prvi dve mesti osvojila Jezerjani Davor Karničar in Rado Markič, tretji pa je bil Viljem Ošina iz Železne Kaple. Med članicami je bila najhitrejša Irma K. Šenk, druga je bila Silvia Dreier, tretja pa Barbara Šavs, med starejšimi člani je zmagal domačin Luka Karničar, drugi je bil Tone Karničar, tretji pa Fritz Klauda, med veterani pa je bil zmagovalac Jože Meško (Jezerško), drugi je bil Kapelčan Eberhardt Klaura, tretji pa domačin Franci Tepina.

A. Karničar

Rokomet

V sredo in četrtek polfinalne tekme

Kranj, 5. maja — Jutri in v četrtek, 10. in 11. maja, bodo na sporedu polfinalne tekme slovenskega rokometnega prvenstva za Šolska športna društva. V sredo (jutri) bodo igrale pionirke, v četrtek pa pionirji. V vsaki polfinalni skupini so štiri ekipe, zmagovalci pa se bodo uvrstili v finale, ki bo 24. in 25. maja. Četrta skupina igra v Škofji Loki in Kranju. V Škofji Loki bodo igrale ekipe Podlubnika, Ljubljane II, Grosupelj in Hrpej, v Kranju pa Kranj, Kočevje, Ajdovščina in Ljubljana II. Tretja skupina bo igrala v Ljubljani, tam pa bodo igrali Tržičani in Kamničani.

J. Kuhar

Dupljanke druge, Peko deseti

Kranj, 5. maja — V drugi moški rokometni ligi so odigrali že 16. kolo (16. je bilo na sporedu v soboto oziroma v nedeljo), po 15. kolu pa vodijo rokometši Ferrotehne iz Izole z 28 točkami pred Itas Kočevjem 26, Kolinska Slovan, Partizan Sežana in Škofljica pa so jih imeli 20. Edini gorenjski predstavnik v tej ligi, Peko iz Tržiča, pa je bil deseti z osmimi točkami. Peko je v 14. kolu premagal TOK iz Ilirske Bistrice s 24 : 22, v 15. kolu pa je igral v Grosupljah 17 : 17.

V mladinski ženski rokometni ligi center so konec preteklega tedna odigrali 14. kolo. Po 13 kolih vodi Olimpija s 26 točkami, Dupljanke so druge s 16 točkami, Predvorčanke so bile pete in so imele 12 točk, Alpes pa je šesti z devetimi točkami. V tej ligi igrajo tudi mladinke Save in Peka.

J. Kuhar

Rokomet

Polovičen uspeh

Kranj, 8. maja — V nadaljevanju tekmovanja v rokometnih ligah so imela gorenjska moštva polovičen uspeh. Rokometšice Kranja so gostovale pri Akademcu v Kikindi in izgubile z 22 : 23. Kranjčanke so pete. V moški republiški rokometni ligi je Predvor doma izgubil s Šoštanjem 16 : 19, Termopol pa je v gosteh premagal Črnomelj s 30 : 22. Termopol je deveti, Predvor pa deseti. V prihodnjem kolu gostuje Predvor pri Fuzinarju, Termopol pa igra doma s Krškimi. V ženski ligi je Alpes premagal Polano z 31 : 26. Alpes je deveti, v prihodnjem kolu pa igra Alpes v Ljubljani z Olimpijo.

J. K.

Vaterpolo

Odločitev v zadnjem kolu

Zagreb, 6. maja — Vaterpolisti kranjskega Triglava so v Zagrebu igrali z vodilnim v ligi, zagrebškim Medveščakom, in izgubili z 12 : 8. S tem si Kranjčani še niso uspeli zagotoviti vstopa v I. zvezno vaterpolsko ligo. Medveščaku je z zmago nad Kranjčani to že uspelo, Kranjčani pa imajo zadnjo priložnost v tekmi z Bijelo, ki bo v soboto, 13. maja ob pol osmih zvečer na letnem kopališču v Kranju. Na tekmi v Zagrebu je bila odločilna druga četrtina, ki so jo domačini dobili s 5 : 2, gostje pa niso uspeli doseči preobrata, čeprav so imeli dvanajstkrat igralca več. Obramba

je bila boljši del moštva, napad pa je bil, tako kot že na nekaterih tekmah, neučinkovit.

J. K.

Pintarju točke

Kranj, 8. maja — V Salzburgu je bila dirka motociklistov za evropsko prvenstvo. Sodelovali so tudi naši dirkači, najboljši med njimi pa je bil Kranjčan Janez Pintar, ki je bil v razredu do 125 ccm 13. in je s tem osvojil tri točke za evropsko prvenstvo.

NA SONČNI STRANI ALP

Kar počnemo na vrhu, se pozna v dolini

Bled, 5. maja - Ker namerava letos sanitarna inšpekcija pregledati vseh 35 planinskih postojank na območju Triglavskega narodnega parka (TNP), je gorenjski sanitarni inšpektor skupaj z delovno organizacijo TNP sklical pred nedavnim sestanek s predstavniki devetnajstih društev, ki imajo postojanke na območju parka. Udeležba je bila številčna in tudi razprava precej burna. Direktorica TNP Marija Zupančič-Vičar je že na začetku poudarila, da TNP ne zahteva ničesar posebnega, ampak le uresničevanje tistega, kar je sicer zapisano tudi v pravilih in kodeksu planinske organizacije. Ker je na območju parka petina vseh vodnih zalog v Sloveniji in se vse, kar počnemo "na vrhu", pozna v dolini (primer Savice), mora varovanje okolja ne glede na finančne težave društev dobiti prednost pred vsemi drugimi nalogami. Predstavniki društev temu sploh niso oporekali, ampak so se spraševali predvsem to, kako in na kakšen način izboljšati ekološke razmere v planinskih postojankah in v hribih nasploh.

Ker so pralni praški s škodljivimi snovmi med največjimi onesnaževalci okolja, je razumljivo - največ polemike izzvalo vprašanje, ali rjuhe in ostalo posteljnino še naprej prati v postojankah, ali jo voziti (nositi) v dolino, jo oprati in pripeljati (prinesiti) nazaj. Mnenja so bila različna. Predstavniki društev, ki so pri oskrbovanju planinskih postojank odvisni od helikopterskega prevoza, so opozorili, da bi bilo pranje posteljnine v dolini težko izvedljivo (helikopterski leti so odvisni od vremena) in tudi zelo drago. V planinskem društvu Ljubljana - Matica, ki ima na območju parka kar štiri postojanke (Kredarica, Komna, Triglavsko jezero in Savica), so menili, da se rjuham iz civilizacijskih in higienskih razlogov ne bi mogli odreči in da so rešitev novi praški. Janez Petkoš iz planinskega društva Bled je dejal, da že deset let nosijo rjuhe z Lipance v kemično čistilnico na Bled, Mladen Berginc iz TNP je povedal izkušnjo iz švicarskih hribov, kjer v postojankah nimajo rjuh, ampak jih planinci prinesejo s sabo. Ivan Blažič iz planinskega društva Integral pa je dejal, da v postojankah ne bi smeli zniževati ravni usluge in da mora stroka odgovoriti na vprašanje, kateri pralni praški in čistila so ekološko najmanj nevarna, katere snovi se hitro razgradijo in katere je mogoče zaslediti tudi sto in več kilometrov proč od koče. Na to vprašanje je vsaj delno odgovorila ekologinja Bernarda Podlipnik iz Zavoda za soci-

Drago Miklič, jeseniški sanitarni inšpektor, sicer tudi planinec: "V Triglavskem narodnem parku imamo dve vrsti postojank - ene so gostilne, druge prave kočice, za planince. V visokogorju bi morali prenehati zidati hotele. Kredarica je zame zgrešena naložba."

alno medicino in higieno Gorenjske, ki je zbranim predstavila uvožena, ekološko neškodljiva čistila. Kot smo slišali, pri nas zaenkrat takšnih sredstev še ni, zato se bo za vodo skupaj s planinsko zvezo prizadeval za uvoz potrebnih količin.

Justin Zorko, vodja sanitarnega inšpektorata Uprave inšpekcijskih služb za Gorenjsko, je razpravo o oskrbi z vodo in odvažanju odpadkov s planinskih postojank sklenil s zahtevami, ki naj bi jih upoštevali v postojankah. Ker v hribih ni več mogoče govoriti o čisti vodi, je potrebno kloriranje vode in analiziranje vzorcev vode. Iz postojank, ki so dobro povezane z dolino (cesta, žičnica), naj bi vozili posteljnino na pranje v dolino, v ostalih pa naj bi jo prali v hribih, vendar tako, da bi uporabljali čimmanj ekološko škodljivih snovi.

C. Zaplotnik

NESREČE

Poziv vozniku zelene stoenke!

Kranj, 5. maja - Neznani voznik stoenke zelene barve je 16. aprila nekaj pred drugo uro popoldne na Petrolovi bencinski črpalki na Primskovem s prednjim blatnikom vozila oplazil kolo z motorjem, na katerem se je pripeljal 40-letni Bogdan Petre iz Kranja. V nesreči je Petre padel. Voznik stoenke se je ustavil, izstopil iz vozila in počakal do prihoda motoristovega prijatelja, ki mu je dejal, da bo že poskrbel zanj. V zdravstvenem domu Kranj so sprva menili, da gre le za udarec v nogo, naslednji dan pa se je izkazalo, da je poškodba hujša. V UNZ Kranj prosijo voznika stoenke, da se zaradi razjasnitve okoliščin nesreče zgleda na PM Kranj.

Kdo je videl nesrečo?

Naklo, 30. aprila - 61-letna Silva Tomazin z Naklega se je na predvečer prvega maja (krog enajstih zvečer) vračala s krosovanja. Kot kaže, jo je v bližini bencinske črpalke v Naklem, zbil z vozilom neznan voznik, ki pa je po nesreči pobegnil. Tomazinova se je hudo ranila. Ker delavci organov za notranje zadeve na kraju nesreče niso našli nobenega sledu vozila (ne zve-

čer ne naslednji dan pri dnevni svetlobi), so poslali njena oblačila v preiskavo v kriminalistični laboratorij, obenem pa prosijo morebitne očividce, da pomagajo izslediti brezvestnega voznika.

Padec s kolesom je bil usoden

Škofja Loka, 5. maja - 22-letna Polona Brvar iz Škofje Loke je 24. aprila v Kliničnem centru v Ljubljani umrla za posledicami prometne nesreče, ki se je na cesti Kranj - Škofja Loka pripetila 16. aprila popoldne. Brvarjeva je tedaj s kolesom v bližini Srednjih Bitenj zaradi prekratke varnostne razdalje oplazila zadnje kolo kolesa, ki ga je pred njo vozil G. J., prav tako iz Škofje Loke. Pri tem je padla in si hudo poškodovala glavo.

Z avtom v drevo

Senčur, 1. maja - 36-letni Budo Damjanovič iz Kranja je v ponedeljek, 1. maja, okrog devetih zvečer vozil osebni avto po Galski cesti proti regionalni cesti Kranj - Brnik. V bližini hiše št. 25. je zapeljal s ceste in najprej trčil v železni drog, nato pa še v drevo. Voznik in sopotnik, 30-letni Tadiša Leković, ki časno stanuje v Kranju, sta ostala vkleščena v pločevini avtomobila in so ju rešili šele poklicni gasilci iz Kranja. Oba sta se v nesreči hudo ranila. Miličniki so za voznika odredili odvzem krvi.

Od igre do nesreče

Sv. Duh, 29. aprila - Na vaški poti v Sv. Duhu se je prejšnjo soboto dopoldne igrala skupina otrok. Med igro je štiriletni deček D. K. stekel po poti do bližnje hiše, za njim pa se je s kolesom odpeljala desetletna deklica B. K. Ko je deček pred njo nenadoma padel, je kolesarka zavrla in padla nanj. V nesreči se je deček hudo poškodoval.

Cik-cak po cesti

Dolenja vas, 7. maja - Zaradi neprimerne hitrosti na cesti med Škofjo Loko in Železniki se je ponesrečil 52-letni Mirko Gajgar. Po cikcakasti vožnji je v ovinku zapeljal s ceste na neutrjeno bankino, nato pa na travnik, kjer se je avto prevrnil. Voznik je padel iz avtomobila in se hudo ranil, medtem ko je avto docela uničen, gmotne škode je za 10 milijonov. Domnevajo, da je bil Gajgar za volanom vinjen.

Trčil v parkiran tovornjak

Jesenice, 7. maja - 20-letni Edward Egart z Jesenic, ki se je peljal po mestni ulici Spodnji Plavž, se je pri skladišču Kovinarja zaletel v parkiran tovornjak. Njegov avto je zanesel na robu ceste, posutem s peskom. Po trčenju je voznik hudo ranjen, obsedel vkleščen v avtomobilu, od koder mu je skušal po-

magati sopotnik Tomaž Luznar, vendar je šele gasilec uspešno ranjenca dobiti iz vozila.

Otrok na mopedu povzročil nesrečo

Hotemaže, 7. maja - Na cesti med Visokim in Hotemažami se je v nedeljo popoldne ponesrečil 11-letni Alojz M. z Milj. Brez opravljenega »izpita« za kolo z motorjem in brez čelade se je vozil na izposojenem mopedu. Nevešči mopedist je zapeljal čez cesto, tedaj pa je pripeljala voznička osebna avtomobila Anita Luštrek, stara 22 let, z Zbilj. Čeprav je vozila počasi, saj je nameravala v križišču zaviti levo, nesreče ni mogla preprečiti. Mopedist se je zaletel v avto, padel in obležal hudo ranjen.

Letalo zasilno pristalo

Brnik, 7. maja - Pilot Adrijinega letala, ki je ponoči letelo na progi Dubrovnik - Dublin, je bil primoran zasilno pristati na brniškem letališču. Nad Avstrijo, nekje med Beljakom in Innsbruckom je letalsko krilo zadela po vsej verjetnosti meteorološka sonda, ki jo je poseval v motor in ga poškodovalo. Kot je zagotovil pilot, varnost 72 potnikov ni bila ogrožena, čez nekaj ur pa so z drugim letalom nadaljevali polet.

D. Ž.

Drobiž od drobiža

V razmerah, ko se z inflacijo približujemo državam Latinske Amerike, so kazni za prometne prekrške, ki jih je uzakonil 12. oktobra lani spremenjeni zakon o temeljnih varnostnih cestnega prometa, le še "drobiž od drobiža", kot je slikovito dejal miličnik eden od kaznovanih voznikov. Četudi samo kazni ne bodo naredile reda na cesti in spametovale (nekaterih) voznikov, mu kajpak velja le pritrčiti. Kazen deset tisoč dinarjev, ki doleti voznika ali sopotnika, nepričetelega z varnostnim pasom, ali petnajst tisočakov, kolikor mora odšteti voznik za vožnjo prek dvojne neprekinjene črte (in še bi lahko našteval), je le še simbolična in - prevedeno v pivski jezik - vredna le eno ali dve steklenici piva. In preden se bo zdramil naš počasni birokratsko-administrativni aparat in kazni uskladi z inflacijo (od oktobra do danes), bo morda kazni za voznike, ki so jim varnostni pasovi v avtomobilu le v okras, vrednostno enaka požirku piva (!) v nekoliko imenitnejši restavraciji.

Več kot očitno je, da je naša kaznovalna politika (vsaj kar zadeva prometne prekrške) postala del socialne politike in da "socialne kazni" nadvse ustrezajo prometno še precej neosveščenemu ljudstvu in kajpak tudi tistim z "vrha" naše družbene piramide. Zagovorniki (prejmlili kazni bržčas pozabljajo preprosto resnico, da človek mora jesti in piti, za prekrške in s tem tudi za kazni pa se odloča bolj ali manj zavestno. Prav zato pri kaznih ne bi smeli preveč gledati na to, ali jo bo kršitelj zmogel plačati ali ne.

Miličniki priznajo, da so ob sedanjih kaznih, ki jih je inflacija že povsem razvrednotila, bolj ali manj nemočni in da se tudi vseslovenski prometno varnostni akciji "minus deset odstotkov" (nesreč z mrtvimi in poškodovanimi) slabo piše. Vsaj za Gorenjsko bi to že lahko rekli. Če je po prvih treh letošnjih mesecih še dobro kazalo, pa je zdaj, po dveh hudih nesrečah aprila, položaj še slabši kot lani. Do 5. maja je namreč na gorenjskih cestah umrlo 21 ljudi - dva več kot v enakem lanskem obdobju! Pa ne le to: strah, ki je spremljal sprejemanje in izvajanje novega zakona, je popustil in po cestah se spet bolj pogumno vozijo vinjeni, mopedisti brez čelad, neprijeti vozniki in sopotniki...

C. Zaplotnik

Tragedija v Škofji Loki

Smrt v otroški sobi

Štirinajstmesečna deklica se je zadušila v odprtini med otroško posteljico in leseno polico.

Škofja Loka, 4. maja - Tragedija se je zgodila v četrtek dopoldne v Frankovem naselju v Škofji Loki. Tridesetletna mati, ki je na porodniškem dopustu, je ob osmih nahranila svojo štirinajst mesecev staro hčerkico in jo nato odnesla v otroško sobo, kjer jo je položila v posteljico, ki je blizu zidu. Tako je storila že velikokrat in tudi tokrat je v dobri veri, da bo otrok zaspal, odšla v dnevno sobo.

Ko je okrog desetih odšla pogledat v sobo, ali deklica res spi, je opazila, da stoji in da ima vrat zagoden med stranicco otroške posteljice in eno od lesenih polic, ki so nameščene nad posteljico. Pomoč je bila, žal, prepozna: dekličin obraz je že pomodrel pa tudi sicer ni več kazala znakov življenja. Mati jo je še poskušala oživiti z umetnim dihanjem, toda tudi to je bilo zaman. Kot je kasneje ugotovila zdravnica, je deklica verjetno umrla zaradi zadušitve v odprtini med stranicco posteljice in leseno polico, med katerima je le 15 centimetrov razmaka.

Tudi to se zgodi

Na mojem parkirišču - mercedes!

Radovljica, 2. maja - Ko se je 34-letni Drago T. iz Radovljice prejšnji torek okrog pol dvanajstih zvečer pripeljal z avtomobilom domov v Gradnikovo ulico, je opazil, da je na mestu, kjer navadno parkira, že parkiran avtomobil - mercedes. To ga je očito tako razjezilo, da je skočil iz svojega avta in z nogo namerno brcnil v levi sprednji žaromet mercedesa in ga razbil. Pa ne le to: med "intervencijo" si je tako poškodoval nogo, da ga je njegovo dekle moralo odpeljati v radovljiški zdravstveni dom. Ker sta bili zdravnica in medicinska sestra že na nočnem počitku in se mu nista mogli takoj ogledati, je z roko razbil petmilimetrsko steklo v vhodnih vratih.

Tisti večer je povzročil za poldrugi milijon dinarjev škode, Miličniki so zanj odredili odvzem krvi (zaradi suma, da je bil vinjen), sicer pa so ga ovadili javnemu tožilstvu.

"Ameriški vojaki" v Otočah in okolici

Ljubezen do narave in veselje do vojaškega poklica

Trije devetnajstletni dijaki, dva iz Kranja in eden iz Otoč, so si med prvomajskimi prazniki domislili dogodiščine, ki je - nehoti - sprožila "družbenosamozaščitni stroj" v Otočah in okolici. Aleš, Urban in Sebastjan, ki priznavajo, da so jim vzor ameriški vojaki oziroma marinci, so si v Otočah nadeli vojaška oblačila, obutev in opremo, kupljeno na boljšem trgu v Ljubljani, in se prikrito, da jih vaščani ne bi opazili, odpravili proti vasi Globoko in proti Savi, kjer so si nameravali skriti se obraze. Ni kaj, izgledali so prav imenitno!

Aleš si je nadel maskirno vojaško obleko, opasac in oprtač, mačeto s 46 centimetrov dolgim rezilom, lovski nož s 14-centimetrskim rezilom, torbico in v njej štirikrako karate zvezdo, temno modro čepico, na katero je pripel znak s sivo mrtvaško glavo, po obrazu pa se je namazal z barvo, ki jo je kupil v "army shopu" v Avstriji. Urban si je zakril obraz s črno volneno kapico, Sebastjan je imel pri sebi tudi petarde.

Kjerkoli so se mladeniči v vojaški obleki in opremi pokazali vaščanom, so se jim zdeli smuljivi. Trije ribiči, ki so tisto popoldne lovili ribe v bližini železniškega mostu v Globokem, so o treh maskiranih moških, ki so verjetno oboroženi, pripovedali ribiškemu čuvaju, ki je o tem obvestil radovljiške miličnike. Temu sporočilu so sledila še obvestila drugih občanov. Miličniki so najprej pregledali desni breg Save, nato pa še okolico železniške proge Globoko - Radovljica, kjer so jih nazadnje opazili in legitimirali. Mladeniči niso znali povedati, zakaj so se odločili za takšno "akcijo", dejali so le, da se radi gibajo v naravi in da imajo veselje do vojaškega poklica. No, "veselje" pa jih bo bržčas tudi nekaj stalo. Miličniki jih bodo ovadili sodniku za prekrške, ker so kršili javni red in mir ter zakon o orožju.

C. Zaplotnik

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

Sam si je postregel

Ker mu pijanemu niso hoteli več postreči, si je Stefan v škofjeloški Kroni postregel kar sam. Stopil je za točilno mizo in si natočil. Takšno ravnanje pa ni bilo všeč tamkajšnjemu natakarju, zato je poslal po miličnike.

Pijačo je prinesel s seboj

V mestni slaščičarni v Kranju so imeli zadnjič opravka z močakom, ki je razgrajal, okrepjen s požirkom močnega. Pa so dobro vedeli, da mu tamkaj niso z ničemer postregli. Slednjič je le prišla resnica na dan. Razgrajal ni imel denarja za gostilno, pa si je pijačo prinesel kar od doma. Gostilničnemu vzdušju, kjer požirek bolj prija, pa se tudi ni hotel odreči.

Klonil pod težo maliganov

Pod stopnicami na Mohorjevem klancu so kranjski miličniki nedavno tega našli moža, ki je bil omagal pod težo maliganov. Ker niti za slednjega niti za javno moralo ne bi bilo dobro, če bi tamkaj ostal, sta ga odpeljala domov.

Hasan v zadregi

Vse kaže, da Hasan tudi v Lescah ni več redko ime. Ko smo oni dan zapisali o nekem tamkajšnjem Hasanu, ki se ga je napil in izgubil občutek za orientacijo, se nam je oglašal neki drugi Hasan P., ki v Lescah prebiva že četrto leto. Potožil je, da je zaradi zapisa izpostavljen neprestanemu zafrkavanju. Žal nam je poštenjaka, ki zdaj trpi posmeh zaradi svojega manj ugodnega soimenjaka, zato se mu na tem mestu opravičujemo.

Dragocenosti in spomini

Zvirče, 29. aprila - Neznaneč (morda sta bila tudi dva) je v noči z 28. na 29. april vlomil v Zvirčah pri Trziču v stanovanjsko hišo Bojana Križaja. V notranjost je prišel skozi stranska vrata, ki jih je odprl z naviranjem, nato pa prešepnil telefonski kabel ter pregledal omaro na stopnišču in vse omare v spalnici. Iz nočne omarice je odnesel blagajno, v kateri so bili dragoceni predmeti (zlata medalja, cekini, uri itd.), predvsem priznanja, nagrade in spomini, ki jih je dobil kot športnik; razen tega pa tudi nekaj otroških dragocenosti. Vrednost ukradenih predmetov je po nestrokovni oceni okrog 40 milijonov dinarjev, sicer pa gre za takšne dragocenosti (priznanja, nagrade), katerih vrednosti ni mogoče izraziti v številkah.

TEMA TEDNA

HVALA LEPA
ZA SVOBODO

Pride čas, ko so tudi neumorni zabavljači, neškodljivi humoristi, nepoboljšljivi ciniki in večni pesimisti ob sapo in začasno ob svoj zaslužek. Pride namreč čas, ko niti izvrstne humoreske, groteske ali zgolj šaljive zgodbe, aforizmi ali epigrami nekako nimajo več svojega smisla in pomena, ker odjemalci zaradi neznošno zadušljive družbene in politične klime nimajo prav nobene volje, da bi brali tudi taka čtiva in se jim hahljali.

V takem času pa smo na Slovenskem prav zdaj. Ko smo že mislili ali vsaj rahlo upali, da nam prvih cvetov narodove pomladi ne bo uničila pozeba in da bomo še naprej korak za korakom stopali po poti demokratične prenove - magari za začetek samo z neko nevladno in prividno brezstrankarsko - pluralistično formo - nas je prepoved ljubljanskega shoda, zborovanja sredi lastne dežele, postavila na trdna tla. Kaj je res mogoče, me sprašuje neko, ki živi v slabše obveščeni slovenski provinci in le sem in tja pošili na politično sceno, da že živimo v drugačnih razmerah, kot sami mislimo in kot se nam dozdeva?

V tem primeru je resnica grenka in spoznavna, ponižuje in hudo boli. In če smo se doslej nasmihi ob raznoraznih tragikomčnih scenah, ki so jih več ali manj navdihovale kaotične politične in družbene razmere v Jugovini, nam zdaj res ni več do smeha. Čeprav smo čutili vso ponižanost, razžaljenost ali morda celo cinizem Vevčancev, ki, denimo, nenehno prinašajo k spomeniku žrtvam vence z napisom *Hvala Lepa za svobodo*, so bili vendarle ponižani oni in ne mi. In sramotne afeze se dogajajo v bh - politiki, ideološka diferenciacija profesionalno sramoti srbsko inteligenco in tiste srbske novinarje, ki so le na plačilni listi, ko pišejo in pišejo se sej, a se jim nikoli ničesar ne objavi... Od pamtveka je tako: saj je žalostno in sramotno, a kaj hočeš: to se vendarle dogaja drugim. Ko se nam, tebi ali meni, je pa druga pesem!

ALPSKI VEČER 1989

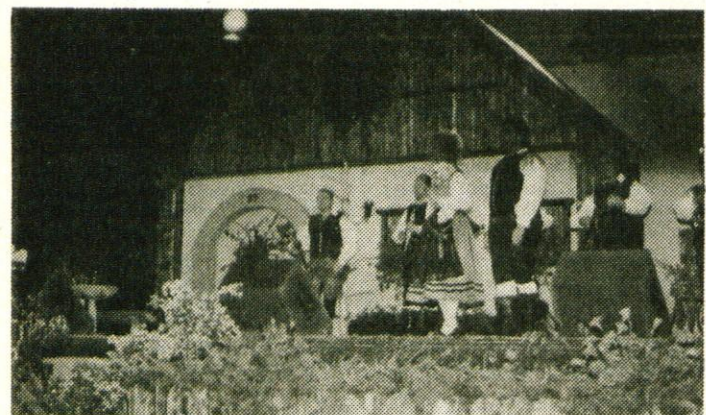
Dobra glasba in obilo smeha

Bled, 8. maja - Štiri tisoč poslušalcev je minulo soboto napolnilo športno dvorano na Bledu in prisluhnilo desetim narodnozabavnim ansambli z vse Slovenije. Odlična scena leške Murke, zabavna Jaka Šraufciger in Saša Hribar.

Minulo soboto zvečer so se v blejski športni dvorani v odlični organizaciji Alpskega kvinteta spet zbrali slovenski narodnozabavni ansamblji in nekaj tisočim obiskovalcem, ki so do zadnjega kotička napolnili dvorano, kar štiri ure igrali in peli. Tretji Alpski večer je izpolnil prav vsa pričakovanja in bil po mnenju tistih, ki so bili že na obeh prejšnjih, še boljši: bilo je veliko več dobre zabave, izredno so se potrudili aranžerji Murke iz Lesc, ki so presenetili z odlično sceno.

Na tretjem Alpskem večeru, ki ga je v uvodu pozdravila tudi

predsednica republiškega komiteja za turizem Bogomila Mitič (...»s prireditelji ste popestrili turistični utrip kraja in navdušili občinstvo, tako kot navduši le malokatera prireditelja...«), se je predstavilo deset narodnozabavnih ansamblov iz vse Slovenije. Prizadevna organizatorja, manager Alpskega kvinteta Stane Knific in član ansambla Jože Antonič, namreč vsako leto izbirata nove narodnozabavne ansamble. Bilo je veliko dobre narodnozabavne glasbe, uspešnih skladb, ki jih je občinstvo navdušeno pozdravilo. Med poslu-

V športni dvorani je okoli štiri tisoč ljudi prisluhnilo desetim slovenskim narodnozabavnim ansambli.

Male gorenjske vasi

Cesarica Zita - spomin na mladost

No, pa smo pri Pogačarjevi mami, ki je 21. februarja letos dopolnila že 95 let. To je korenina. V kuhinji na njenem stalnem sedežu med štedilnikom in oknom sem jo našla, čilo in zdravo, ko je za sina pletla brezrokavnik. Brez očal! Imela je očala tam okrog šestdesetih let, pa se ji je čez leta vid spet popravil. Tudi bere brez očal. Pravkar je odložila Neue Post, tudi po nemško zna prebrati. O zadnji avstrijski cesarici je prebrala. Take stvari jo še danes zanimajo, kajti Zita je bila njenih let, italijanska princesa, ki se je poročila s Karlom Habsburškim. Včasih ni bilo filmskih igralcev, temveč so bile le princeze s svojimi principi, ki so burile domišljijo mladih deklet. Časopisi in revije so včasih veliko pisali o njih. Kakšno doživetje je bilo, če je katera kdaj prišla na Bled! Ena od njenih sestričev je bila na Bledu še celo dvorna dama Rudolfove hčere Elizabete. In kadar plemenitih ni bilo doma, si je tudi Vrbanovčeva Ivanka

lahko ogledala vilo. Nemško se je naučila na Koroškem, ko so jo dvanajst let staro poslali v gospodinjsko šolo v kloster h Gospe sveti. Mladi Korošci so pa hodili na Gorenjsko, da so se naučili slovensko. Govoriti so se naučili, pisati in brati pa ne. Sedemdeset let je že pri Pogačarju, iz Zatreznice od Vrbanovca se je sem poročila. Še pomni, kako so možakarji sedeli tamle pod lipo in razpravljali o srenji: kako bodo sejali, kako bodo gozdove delili, o živini so govorili. Šestnajst kamnov še danes spominja na šestnajst vrbenjskih domaćij. Ko so pred drugo svetovno vojno, menda je bilo to 1936. leta, Vrbljani pod lipo postavili mlin, so kamne le malo preložili. Pod Nemci so morali mlin predstaviti na konec vasi in spet so kamne položili nazaj v krog. Tako stoje še danes.

S "prezmom" so rudo spravljali v dolino

Daleč nazaj pomni Pogačarjeva mama. Še v čase, ko so z Jezercem pod Stolum na Javornik peljali rudo. V Zelenici in pri Valvazorju so jo kopali in s "prezmom", nekakšno tovrno žičnico,

na Jezerca spravljali. "Knapje" so imeli bajto na Jezercih in ob koncu tedna so prihajali k Vrbanovcu v Zatreznico v gostilno. Enkrat, so pravili, je nekdo s "prezma" padel v Završnico, pa se ni nič poškodoval. Ko so rudnik opustili - ruda je bila kot premog - so vse delavce zaposlili v železarni. Ivanka Pogačar se še spomni "prezma". Celo gondole je imel, ki pa so bile lesene in so izgledale kot nekakšne "trušce". To je bilo še pred prvo svetovno vojno, se spominja mama,

Slovita vrbenjska lipa in njenih 16 kamnov spominjajo na stare gospodarje, ki so tu modrovali o svoji srenji. - Foto: D. D.

LJUDSKI OBIČAJI

Po svetem Servati ni mraza se bati

Včasih so Pankracij, Servacij in Bonifacij goodovali 2., 3. in 4. maja, z novim gregorijanskim koledarjem pa so se njihovi godovi pomaknili za deset dni naprej. Pravijo jim tudi ledeni svetniki, kajti navadno se je prve dni maja vedno nekoliko shladilo, potem pa je sredi maja postalo topleje. Ko ti trije svetniki minejo, je nevarnost pozeb manjša, zato tudi ljudski pregovor: Po svetem Servati ni mraza se bati.

Za njimi pa goduje 15. maja Zofija, ki je po ljudskem verovanju rada mokra. Dežja se boje predvsem v vinogradniških področjih, zato po sadovnjakih in vinogradnikih na njen god kurijo. Dim naj bi obvaroval cvetje slane. V takih krajih velja pregovor: Sveta Zofija vino popija.

ANEKDOTA

Garibaldi

Voditelj italijanskih revolucionarjev Giuseppe Garibaldi je bil priljubljena osebnost. Čeprav je že prekoračil sedemdeseto leto, je bil zelo krepak in raven kakor bor. Na slavnostnem sprejemu mu je grofica Castiglione izrekla nekaj poklonov na račun njegove večne mladosti. »Gospa grofica,« je odgovoril Garibaldi, »jaz sem dovolj mlad, da ugotovim, kako ste ljubki, toda počutim se prestarega, da bi vam to tudi dokazal...«

GORENJSKI GLAS
VEČ KOT ČASOPIS

V pomladi tej je torej hrepenenje kalna voda, v kateri se kotijo, kaj več kakšne sumljive dvoživke. Meni, ki mi nikdar še na kraj pameti ni padlo, da vehementno presojam vse zanke in enigme procesa proti četverici v Ljubljani in se tudi zasebno opredeljevati ne morem in nočem, je vsako pomladno hrepenenje splahnelo in do konca ugasnilo tisti hip, ko je Delo objavilo sliko Janeza Janše za rešetkami. Konec! Povedali so mi vse, hrepenenje je splavalo po kalni mlakuži sprenevedanj in nepoguma, popuščanja in taktiziranja. Ob prepovedi zborovanja pa še bolj vem, da je treba pustiti vse nade, kajti še tako nedolžni demokrati so polomili njena mlada krilca. Ali vsaj: krepko, zaničljivo in provokativno pljunili vanjo.

Pomeni, da bo oblast ostala oblast in da so vsi njeni nameni, da bo vendarle abdicirala, kratkoma navadne šale. Naj še tako pljuskuje demokratični valovi in pihajo svobodomiselnih sapice, še dolgo dolgo bomo Slovenci na pozdrav »Kako se kaj imaš?« odgovarjali nadvse tipično »Kakor drugi hočejo«. In kako zelo prav ima dr. Slaven Letica, ki pravi nekako takole:

»Že mogoče, da se bo jugoslovanska družba postopoma demokratizirala, a partija ne bo nikdar spustila oblasti, ki jo ima. Ima namreč ogromno prednost: odlično organiziran aparat, članstvo in denar. Predvsem pa program, ki je dovolj socialen in vabljen za ljudi, za katere prav dobro ve, da se od vsega najbolj bojijo sprememb...« In če sprejmemo njegovo tezo, lahko samo dvignemo roke, prepričani, da kot generacija prvih povojnih let sadovdemokratske prebuditve, užili ne bomo. In lahko smo že danes srečni, če se našim vnukom vendarle ne bo treba več boriti za najelementarnejše človeške pravice, svobodo misli in besede?

D.Sedej

PRIJAZEN NASMEH

SLOVENIJA, PRIJAZNA DEŽELA NA SONČNI STRANI ALP? NE VEDNO

HELA VILFAN

V uredništvo smo prejeli prijazno pismo Marije R.: »V Mojstrano sem se preselila šele pred kratkim, zato nobene trgovke, ki delajo v trgovini Delikatesa v Mojstrani osebno še ne poznam. Vendar - kadarkoli sem se oglašila v tej trgovini, sem bila presenečena nad prijaznostjo, vljudnostjo in ustrežljivostjo blagajničarke srednjih let, s svetlimi lasmi. Opažam, da je taka tudi do drugih; žal, ne vem niti tega, kako ji je ime...«

Pa smo zvedeli mi: ime ji je **Hela Vilfan**, že 28 let je zaposlena v tej trgovini, o svojem delu pa pravi takole:

»Ne morem si predstavljati, da bi delala nekje v pisarni, kajti rada sem med ljudmi, zato bi se najbrž ponovno odločila za trgovski poklic. V takem poslu pa moraš biti seveda včasih tudi potrpečljiv, kajti mimogrede kdo vzroji, še posebno danes, ko se cene dnevno spreminjajo. Včasih še sama kot blagajničarka ne morem verjeti, da je račun za nakupljeno blago tako visok in ponovno preverjam cene... A vedno se izkaže, da ni pomote, le cene so neznansko poskočile.

Prijazni si lahko, če si še sicer mirne narave, kar pa ne pomeni, da moraš »požreti« čisto vse, kar se pri blagajni ali v trgovini dogaja. Morebitne nesporazume s kupci je treba nekako zgladiti, se sporazumeti in se pomiriti, kajti navsezadnje je največ vredno, da se medsebojno razumemo in spoštujemo.

Pri nas pa ne gre le za domače kupce, s katerimi se trgovke ze-

lo dobro razumemo, temveč poleti še za številne prehodne, saj je naša trgovina odprta tudi ob nedeljah. Prihajajo turisti in pohodniki, ki so namenjeni v Vrata ali na Triglav. Le-ti prihajajo iz vse Slovenije in Jugoslavije. Trudimo se, da bi bili tudi ti kupci v naši trgovini dobro in solidno postreženi.«

D. Sedej

Vrba

Piše: D. Dolenc

ko je ona še v šolo hodila. Silno rada je hodila v hribe in presrečna je bila, če jo je oče kdaj s seboj vzel. Ko so delali prvo kočjo na Stolu, je oče gor vozil.

Čebule kot krompirja

Med obema vojnama so vrbenjski kmetje ugotovili, da bi bila lahko čebula dober zaslužek. Na veliko so jo začeli saditi, tudi po šest, osem ton so jo pridelali. Tudi Pogačarjeva mama je je pridelala tam okrog 3 tone. Še danes jo sadi in po kakšne pol tone proda stalnim odjemalcem tja gor do Mojstrane. Nobenih umetnih gnojil ne dodaja, le domač pepel od bukovih drv. Dohar, se spomni, je prvi začel s čebulo. Bilo je v tistih letih, ko je bil škof Vovk še v Tržiču za župnika. Za cel voz je dobil jurja. Za 30, 40 jurjev si pa že dobil manjšo hišo z vrtom. Vrbenska čebula je slovela. Po Jesenicah so imeli zanjo prav reklamo. Potem je povpraševanje po čebuli pričelo upadati in kmetje so se spet bolj posvetili živini. Tudi jarcev so imeli veliko. Že med prvo svetovno vojno pa so dobili bolezen in kmetje so jih nehali rediti. Danes ima svoj trop okrog 50 ovac le še Zdravko Prešeren in Ropret jih ima nekaj, ki jih dajo past na Belščo. Zdad so se pri nekaterih hišah spet vneli za konje. Kmečkega konja ima le Rajh, Ropret in Fajdiga pa imata »žbetke« in »žbeče kobile«.

Žrebeta se dobro prodajo, pravi jo. Včasih so veliko dali na konje se spominja pravi Pogačarjeva mama. Od škofa Pogačarja oče, ki je bil rojen 1821, je še s parizariji vozil v Trst.

Cesto, ki vodi sedaj po Gorenjski, so delali med drugo svetovno vojno. Prej je šla cesta le pod gorami. Zdad bodo vrbenske njive in travniki znova prerezani z avtocesto, ki bo vodila od predora sem. Kakšen mir je bil včasih tod. Saj si ne morejo zamisliti. Potem pa pride najprej železnica, ki jim prereže in vzame zemljo, pa cesta in zdaj še druga cesta...

Mar brezniški zvon res zvoni Dunajčanom?

Pogačarjeva mama se raje spominja časov, ko še ni bilo radia in televizije, ne avtomobilov, ko je bil največji dogodek, recimo, vrnjeni cerkveni zvon. 1917. leta so v brezniški cerkvi morali sneti oba zvonova, da bi šla za topove. Potem so toliko sprosil, da so velikega nazaj dobili. Rodinci so dali v zameno svoja dva. Še isto leto so Brezničani zvon res dobili nazaj. Kakšen dogodek je to bil! Dekleta so spletla rožne vence in ga v Lescah, ko so ga položili na voz, vsega okranceljale. Pogačarjevi mami, ki je bila pri najbolj vnetih organizatorjih, je še celo malo prst

Pogačarjeva mama Ivanka je pri 95 letih še prava korenina. Pred petimi leti je še vso zemljo sama obdelala, zdaj se bolj drži v kuhinji. Ne le plete, tudi kruh speče še vedno in za praznike potico. - Foto: D. D.

stisnilo. A je bilo kratko veselje. Kmalu so ga morali spet sneti. Ko so ga snemali drugič, niso nič pazili nanj, kar vrgli so ga. Govorilo se je, da se ni nič poškodoval in nekateri so vedeli, da je ostal na Dunaju, da še danes zvoni v dunajskem Novem mestu. To je bil tisti sloviti zvon, za katerega je stari Kraleč pravil, da je ob hudi uri vedno točno odgnal.

JELOVICA

Odbor za kadre, izobraževanje in družbeni standard objavlja prosta dela in naloge

VODENJE RAČUNOVODSKE SLUŽBE

Pogoji:

- VII. stopnja strokovne izobrazbe za poklic dipl. ekonomist in nad 48 mesecev delovnih izkušenj na finančno računovodskem področju ali VI. stopnja strokovne izobrazbe za poklic ekonomist in 60 mesecev delovnih izkušenj na finančno računovodskem področju
- iniciativa in samostojnost
- sposobnost presojanja odločitev
- organizacijska in poslovna sposobnost

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v roku 8 dni od objave na naslov: Jelovica, lesna industrija, Škofja Loka, Kidričeva 58, za kadrovske službe.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po izteku objave.

vezenine bled

Tovarna čipk, vezenin in konfekcije Bled, n.sol.o. razpisuje prosta dela in naloge

1. VODENJE SPLOŠNO KADROVSKEGA SEKTORJA

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- dipl. pravnik ali njemu podoben poklic (VII. stopnja)
- pravnik ali njemu sorodni poklic (VI. stopnja)
- 5 let delovnih izkušenj

Izbran kandidat bo imenovan na razpisana dela in naloge za 4 leta (ni reelekcija).

Komisija za delovna razmerja DS Skupne službe objavlja tudi naslednja prosta dela in naloge:

2. INŽENIR OBLIKOVANJA

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- ing. oblikovanja tekstilij in oblačil (VI. stopnja)
- 1 leto delovnih izkušenj

Z izbranim kandidatom bomo delovno razmerje sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom ter poizkusnim delom 3 mesece.

Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v roku 8 dni na naslov: VEZENINE Bled, n.sol.o. Kadrovske-spolni sektor Kajuhova c. 1 64260 Bled

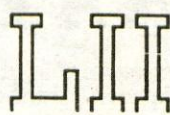
O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem roku za zbiranje prijav.

SALON ARK
tel. 065/71-855

Prvi smo bili in še vedno smo edini, ki vam pri nakupu pohištva svetujemo na domu.

STARO ZA NOVO

LESNA INDUSTRIJA IDRJA

GORENJSKA OBLAČILA KRANJ
PODJETJE ZA PROIZVODNJO
ŽENSKE KONFEKCIJE, p.o.
Cesta JLA 24/a

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

KUCHARICA

Pogoji: IV. stopnja izobrazbe gostinske smeri
2 leti delovnih izkušenj
poskusno delo 3 mesece
opravljen higienski minimum

Delo je dvoizmensko s pričetkom 1. 6. 1989. Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh na naslov: Gorenjska oblačila, Kranj, Cesta JLA 24/a. kandidate bomo obvestili v 15. dneh po opravljeni izbiri.

POLIKS ŽIRI
64226 ŽIRI

Po sklepu komisije za delovna razmerja pri DO POLIKS TOZD KOVINARSTVO Žiri objavljamo prosta dela in naloge
PLANERJA PROIZVODNJE IN MATERIALA

Pogoji: V. stopnja zahtevnosti - strojni tehnik
2 leti delovnih izkušenj

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poskusnim delom.

Kandidati za objavljena dela in naloge naj pošljejo svoje vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh od dneva objave na naslov DO POLIKS TOZD KOVINARSTVO, Komisija za delovna razmerja, Jezerska ulica 7, Žiri.

Kandidate bomo obvestili o izbiri v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

gorenjska
obrtna
zadruga
Kranj
Likozarjeva 1 a
tel.: 22-591
PE TRGOVINA

NOVA PONUDBA:

Modularni blok in strešniki KANIŽA in NOVI BEČEJ ter BOBROVEC po zelo ugodnih (tranzitnih) cenah, torej dostava direktno na gradbišče kupca.

Vabimo vas na brezobvezen ogled naše trgovine, zadovoljini boste.

SUKNO ZAPRŽE
64240 RADOVLJICA

SUKNO Industrija volnenih izdelkov Zaprže obvešča, da smo 8. 5. 1989 odprli v Trzinu na Trgu Svobode 10 novo industrijsko prodajalno, kjer vam nudimo bogat izbor volnenega blaga in odev iz našega proizvodnega programa po ugodnih cenah.

Priporočamo se za obisk v naših prodajalnah tudi v Kranju, Zapržu in na Bledu, kjer vam nudimo možnost nakupa blaga na obroke.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV KRANJ
64000 KRANJ, Tomšičeva 4

Sekcija za kolesarjenje pri Društvu upokojencev Kranj vabi vse ljubitelje kolesarjenja in kolesarskih izletov na izlet, ki bo potekal na relaciji: KRANJ - CERKLJE - MENGEŠ - VODICE - KRANJ. Relacija je dolga 45 km. Odhod bo v PETEK, 12. maja 1989 ob 8.00 uri izpred zgradbe društva upokojencev Kranj, Tomšičeva 4. V primeru dežja, bo izlet naslednji petek. Vljudo vabljeni!

M—KŽK Gorenjske

Agromehanika

Kranj, Hrastje 52 a

KMETOVALCI!

Ugodnost pri nakupu traktorjev TOMO VINKOVIĆ, Bjelovar TV 821, TV 818. Za gotovinsko plačilo 10 % popust ali brezobrestni kredit do štirih mesecev.

Izkoristite izredno priložnost - količine so omejene.

za vsakoješno dobavo nudimo tudi traktorje IMT Beograd še po starih cenah ter škroplilno tehniko lastne proizvodnje.

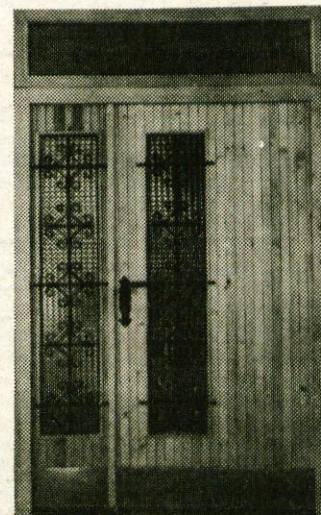
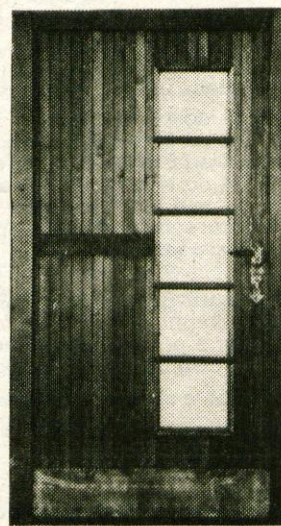
NOVO ZA PRIDELOVALCE KROMPIRJA

Dvojna usmerjena šoba

Posebna šoba za varstvo rastlin pred boleznimi in škodljivci omogoča boljše prodiranje kapljic v notranjosti habitusa rastline in s tem temeljitejšo varstvo vseh listov tudi pri rastlinah z bujnejšo rastjo, kot je krompir. Šobe lahko montiramo namesto standardnih šob na vse nivojske škroplilnice. Nastavljivi vpadni kot curka in dobro delovanje tudi pri nižjih omogoča kakovostno varstvo krompirja in drugih rastlin pred plesnijo in škodljivci tudi v polni vegetaciji.

Telefon: (064) 36-461, 34-033, 34-034, 34-035.

Trgovina v Hrastju obratuje vsak dan od 7. do 15. ure, ob sobotah pa od 8. do 12. ure.

20 % POPUST

za gotovinsko
plačilo

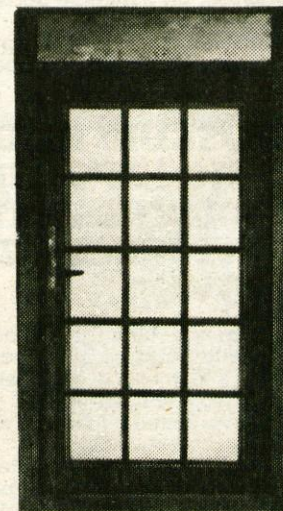
6 mesečni

KREDIT

BREZPLAČNI PREVOZ

za večje nakupe

IZREDNO
35 % GOTOVINSKI
POPUST
za standardna vhodna
in garažna vrata

- okna TERMOTON in JELOBOR SU
- notranja, vhodna in garažna vrata
- polkna, rolete, žaluzije
- montažne stene
- lesene obloge
- vrtno garniture
- dopolnilni program

JELOVICA

Lesna industrija, Škofja Loka, tel. 064/631-241
telex: 34579 yu lijel, telefax: 064/632-261

MALI OGLASI

☎ 27-960
cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodam termoakumulacijsko PEČ 3,5 kW in ekspanzijsko POSODO za centralno. Milakarjeva 14, Kranj 7014

Prodam 19-kubično nakladalno PRIKOLICO. ☎ 061/487-092 7025

Toplotno ČRPALKO VTC-2 prodam. St. Loka 114, Škofja Loka, ☎ 622-500 7026

Prodam barvni TV star 7 let. ☎ 81-866 7032

Prodam OBRAČALNIK tomo vinkovič, dobro ohranjen. Dolenc, Pangeršica 4, Golnik 7045

Prodam enovrstni avtomatski SADI-LEC krompirja. ☎ 40-583 7046

Prodam rabljen PRALNI STROJ gorenje. ☎ 50-908 7070

Prodam dobro ohranjen HLADILNIK gorenje. ☎ 34-409 7077

Prodam KOSILNICO bucher z obračalnikom in grebenom. ☎ 50-554 7087

Prodam rabljeno KOSILNICO bertolini. ☎ 64-254 7089

TRAKTORSE VILE in CEVI za puhalnik tajfun, ugodno prodam. Gašperšič, Mišace 44, Podnart, ☎ 79-449 7097

Popolnoma nov PRALNI STROJ gorenje in KIPERBUSCH s pečico, prodam 20 odstotkov ceneje. ☎ 83-727 7098

GRADBENI MATERIAL

Prodam 1,5 kub. m smrekovih plohov. Zalar, Visoko 119/a, Šenčur 7018

Prodam dve OKNI inles ino 14 - 12, z roletama. Trboje 9, ☎ 49-152 7018

Prodam umetni KAMEN različnih dimenzij in barv. ☎ 061/832-351 7022

Prodam rezan naravni istrski KAMEN različnih dimenzij, 8 KOMBI PLOŠČ (5 cm) in dvoje levih VRATNIH KRIL (mahagonij). ☎ 46-101. 6911

Prodam borovo stropno OBLOGO, primerno za kmečko sobo. ☎ 64-256 7027

Prodam 2.000 kosov rdeče in 1.000 kosov bele FASADNE OPEKE. ☎ 26-916, popoldne 7041

Prodam 3 kub. m. belega FASADNEGA PESKA. Jerič, Poženik 29, Cerklje 7063

Smrekov OPAŽ ugodno prodam. ☎ 79-563 7072

POSESTI

Polovico HIŠE na Gorenjskem prodam. Primerna je tudi za obrt. Šifra: GORENJSKA 7029

MARKETING AGENCIJA CLM Bled vam nudi STROKOVNO POMOČ pri prodaji, nakupu, zamenjavi hiš, posesti, parcel, vikendov. Kupcem storitve ne zaračunavamo. ☎ 78-356 7034

Prodam NJIVO na Šutni, 4.100 kvad. m. ☎ 632-425 7056

RAZNO PRODAM

Prodam čoln TURIST, italijanski, dolg 3 m za 3,5 M. Ipavec, Podlubnik 292.

Ugodno prodam MOTOKULTIVATOR gorenje special s priključki in MOTOR BT 50 tomos. ☎ 24-134 7062

Prodam 650 kosov betonskih KVA-DROV, 3 kub. m. SIPOREKSA in črnobeli TV ei niš. Zg. Brnik 40, Cerklje 7073

STAN.OPREMA

Prodam KUHINJO gorenje s hladilnikom, za 2,5 mio. Informacije na ☎ 25-726 7015

Po ugodni ceni prodam SPALNICO. ☎ 38-289 7084

STANOVANJA

Komfortno družbeno garsonjero na Planini zamenjam za večje. V najem vzamem tudi garažo. ☎ 37-229 6707

GOSPODINJE!

Skrinja pušča vodo? Pokličite

IZOLACIJE SERVIS — BOJAN ROPRET,
Hotemaže 47/b, Predvdor,
tel.: (064) 45—352

Popravilo opravimo na vašem domu.

V Kranju oddam STANOVANJE. Pogoj: 3-letno predplačilo. ☎ 24-466 7038

2 študenti iščeta SOBO, po možnosti v Kranju. Možno predplačilo. ☎ 33-280, od 10. do 11. ure 7066

Zamenjam novo lastniško STANOVANJE, 65 kvad. m, v Kamniku, za enako v Kranju. ☎ 061/218-964 7080

Dekletu nudim STANOVANJE s souporabo kuhinje in kopalnice. ☎ 25-418 7081

V Škofji Loki oddam dvoipol sobno STANOVANJE, s predplačilom. Šifra: MAJ 7086

VOZILA

Prodam R 4, letnik 1981, registriran do 12. 10. 1989. ☎ 48-693 7013

Ugodno prodam SUNBEAM 1300, letnik 1976, z rezervnimi deli. Ogled popoldne. Rupa 13/a, Kranj 7017

Novo PODVOZJE za R 4, 20 odstotkov ceneje, prodam. Polajnar, Preska 20, Tržič, ☎ 74-671, int. 490, popoldne 7021

Prodam GOLF JGL, letnik 1981, dobro ohranjen. Ogled vsak dan popoldne. ☎ 82-222 7023

Prodam osebni avto TALBOT solara LS, letnik 1982 in LADO 1300, letnik 1978. Cena po dogovoru. Ogled v soboto popoldne. Milan Leben, Breznica 30, Žirovnica 7024

Prodam Z 101, letnik marec 1987, garazirana, prevoženih 25.000 km. ☎ 81-663 7030

Ugodno prodam MOTOR in STEHO za Z 101. ☎ 35-536 7033

Prodam MOTOR 14 M. Ogled v večernih urah. Kosova 1, Jesenice 7043

Prodam R 4, letnik 1979, za 750 SM. Zg. Gorje 64/a, ☎ 77-120 7047

Prodam AUDI 80 LS, letnik 1978. Josipovič, Partizanska c. 43, Škofja Loka 7048

Prodam GOLF, letnik 1980. Franc Soklič, Savska 9, Bled, ☎ 77-951, od 6. do 14. ure 7049

Ugodno prodam ŠKODO 100 L, 52.000 km, prva registracija 1976. ☎ 78-869 7050

Za BMW, serija 3, letnik 1976 - 1983, prodam originalno VLEČNO KLJUKO. ☎ 38-202 7052

CITROEN GA, letnik 1981, ugodno prodam. Informacije na ☎ 81-858, popoldne ali 75-668, popoldne 7057

Prodam ŠKODO 110 L. Franc Grosar, Kidričeva 41, Kranj 7058

NOVO NOVO NOVO

DISKONT

POD KLANCEM
Ljubljanska 5,
KRANJ
tel.: 21-650

Posl. čas.:
pon. - pet. 8 - 18
sobota, nedelja
8 - 13

SE
PRIPOROČAMO!

Ugodno prodam MOTOR BT 50. Rudi Jevšek, Britof 209, Kranj 7064

Prodam 126 P, letnik 1983. ☎ 83-270, od 15. do 17. ure 7065

MOTOR elektronik 90, prodam. Brlič, Krnica 3/b, Zg. Gorje 7067

Prodam FORD ESCORD, letnik 1969, za rezervne dele. ☎ 35-373 7069

Za 750 SM prodam FIAT 125 P, letnik 1976. ☎ 77-282 7071

SCIROCCO GT, letnik 1979, nujno in ugodno prodam. ☎ 73-364 7076

TRŽIČ, Koroška 26, tel.:
52-055
stari del mesta - 200 m od
cerkve naprej
16 vrst PIZZ iz krušne peči

R 10, vozen, neregistriran, prodam. ☎ 723-355 7078

GPZ 600 R, letnik 1985, 8.000 km, prodam ali menjam za avto. ☎ 74-941 7079

Prodam GOLF J, letnik 1978. ☎ 81-231, int. 28-49, popoldne ali ogled popoldne: Kovač, Gradnikova 99, Radovljica 7082

Ugodno prodam Z 101, letnik julij 1978. Informacije popoldne. Toman, Špicarjeva 1, Predtrg, Radovljica 7093

ZAPOSLITVE

Potrebujemo prodajalko za elitno trgovino na Pristavi pri Bledu, najraje mlajšo upokojenko z znanjem vsaj enega tujega jezika, po možnosti z bivališčem na Bledu ali okolici. Informacije na ☎ 061-481-534 6704

Nudimo HONORARNO ZAPOSLITEV in odlično plačilo kot ZASTOPNIK za prodajo VODNIKA NARAVNE MEDICINE. Prijave na ☎ 38-206 6816

Restavracija Okarina Bled nudi zaposlitev izkušenemu a-la carte KUHARJU. ☎ 77-458 6870

Iščemo DELAVCE za strežbo in pomoč v kuhinji. Gostilna Kunstelj, Radovljica, ☎ 75-178 6987

Gostilna v Kranju honorarno zaposli dekle za strežbo hrane in pijače v popoldanskem času. Možnost kasnejše redne zaposlitve. Šifra: GOSTINSTVO 7016

Za delo v KOZMETIČNEM SALONU in DROGERIJI v novem trgovsko - gostinskem centru v Kranjski gori iščemo komunikativno, urejeno intelektualno z znanjem dveh tujih jezikov. Informacije na ☎ 88-397 ali 0601/23-803, zvečer 7019

KV STRUGARJA zaposlim. Kovinostugarstvo Ferk, Begunje - Krpin 7028

Iščem honorarno zaposlitev - dvoizmensko. Ostalo po dogovoru. Planina 72, Kranj (pri Čajčiju) 7042

Gostilna Rožič, Ribčev laz 42, Boh. Jezero, takoj zaposli KV KUHARJA za nedolžen čas. ☎ 723-393 7088

Izdelali smo artikel, nujno potreben za življenje na vasi. Prvi rezultati kažejo izredno veliko zanimanje. Če imate smisel za prodajanje, pokličite in pogovorili se bomo. ☎ 46-205, popoldne 7091

Če si star - stara med 18. in 22. leti ter želiš zaslužiti za poletno potovanje ti nudimo pošten in dober zaslužek - tedenski honorar. ☎ 27-190 7075

Takoj zaposlim KV ali PKV PLESKARJA. OD po dogovoru. ☎ 23-143 7092

ŽIVALI

Prodam 20 do 100 kg težke PRAŠICE. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 6977

Prodam TELETA za nadaljnjo rejo. Zakotnik, Dorfarje 16, Žabnica 7031

Prodam BIKCA, starega 14 dni. Sr. vas 38, Šenčur 7051

Prodam KRAVO, brejo 8 mesecev ali po izbiri. Franc Jenko, Praprotna polica 4, Cerklje 7055

Prodam KOZO, staro 11 mesecev. ☎ 58-426 7074

Prodam BIKCA simentalca, starega 4 tedne. Zg. Otok 13, Radovljica 7094

KUPIM

Kupim STROJ za izdelovanje betonskih kvadrov. ☎ 28-559, Komovec 6721

Kupim PAJKA na dva vretena. ☎ 45-166 6821

Kupim 6 BETONSKIH STOŽNIKOV za kozolec. ☎ 74-368, Lesce 7039

Kupim ŽREBCA ali ŽREBIČKO haflinger, stara od 5 do 7 mesecev, za zakol. ☎ 061/707-855, po 19. uri 7054

Kupim ohranjen MOTOR za VW 1200 ali 1300. ☎ 82-125, popoldne 7068

IZGUBLJENO

Najditelj rjave ženske KAPE v Kranjski gori naj kliče na ☎ 25-015. Nagrada! 7037

OBVESTILA

ROLETE, žaluzije, lamelne zavese, naročite na ☎ 75-610. KVALITETA! 5765

POPRAVLJAM tranzistorske sprejemnike, kasetofone ipd. Mulej, Mandeljeva pot 3/a, Kranj - Švabska vas 6731

NEMŠČINA - enomesečni tečaj lažjega pogovornega jezika v situacijah. Potrebno osnovno predznanje. ☎ 38-597 6940

Obvestilo! V novo odprtem tržnem centru na Planini bo od petka, 12. 5., odprta TRGOVINA S SVEŽIMI PIŠČANCI, krmiljenimi z domačo hrano, stari od 3 do 6 mesecev, mlade kokoši in sveža jajca. Se priporočam Farma Lebar iz Medimurja! 7083

OSTALO

Prodam bukove BUTARE. ☎ 45-787 7020

Prodam nizki FIŽOL za seme ali hrano. Sr. Bitnje 9, Žabnica 7040

Prodam fantovsko obhajilno OBLEKO (hlače in bluzon). ☎ 23-722 7053

Prodam 1.000 kg semenskega KROMPIRJA desre. ☎ 49-250 7059

Prodam belo, dolgo poročno OBLEKO, št. 40 do 42. ☎ 64-109 7090

Prodam belo otroško POSTELJICO z jogijem. ☎ 66-790, Železniki 7095

Sporočamo, da je v 61. letu starosti umrl mož, oče, brat in stari oče

FRANC SEDEJ

Pogreb pokojnika bo v sredo, 10. maja 1989, ob 16.30 uri na pokopališču v Kropi.

Žalujoci: žena Jožica, hči Lidija ter sinova Zlato in Brane z družinama.

Kropa, Zasip, Dob pri Domžalah

V SPOMIN

9. maja 1989 minevata dve leti žalosti in bridke bolečine, odkar si bil v cvetu mladosti, komaj v 20. letu starosti nasilno odtrgan od nas, naš ljubljeni

VLADO VREZEC

Le kje, kje so očke mile,
ki so dan nam osvetlile,
kje sonce, ki je iz njih žarelo
nam sveto in nas grelo,
kje smeh, smeh tvoj ljub prijazi,
ki je razlegel se, ko bil vesel
s prijatelji si v tvoji sobici ob glasbi?

To vse da bi minilo — o, ne, ne,
saj ti naš Ladi ljubi živiš v nas,
dokler na vekomaj ne bo minil naš čas!
Vsem, ki ste ga imeli radi in obiskujete njegov prerani grob naša srčna hvala.

V nemi bolečini: mami, oče, Tanja in Domi
Kranj, 9. maja 1989

Ob smrti dragega sina in brata

PRIMOŽA TROBEVŠKA

se zahvaljujemo vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili v njegov poslednji dom. Posebej se zahvaljujemo sosedom, DO Gorenjska oblačila, duhovnemu osebju Cerklje, tovarišem in tovarišicam, učencem OŠ Davorin Jenko Cerklje, pogrebniemu zavodu Kranj. Zahvala vsem, ki ste mu darovali cvetje in nam v težkih trenutkih stojite ob strani.

Žalujoca družina Trobevšek

Šmartno, 23. aprila 1989

12. aprila je prenehalo biti srce naše drage mame, tašče, babice in prababice

JELENE HUDAK

z Mlake

Se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem Kokre in znanec za izrazno sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti. Posebna zahvala dr. Ravniharjevi za obiske na domu, patronažni sestri Žutki, prim. dr. Prliji in osebju pnevmološkega odd. 100 Inštituta Golnik za večkratno zdravljenje. Hvala g. župniku za pogrebni obred in pevcem s Kokrice. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi in se v tako lepem številu poslovili od nje.

Žalujoc hčerke: Leonija z možem Marjanom, Melanija z možem Jožetom, ter vnuki Bojan, Dušan, Helena in Robert in pravnuki Grega, Luka in Kaja.

Mlaka, 14. aprila 1989

Kje so tiste stezice,
k' so včasih bile

Od 1. maja je ljuba, plemenita nesebična tetica

ALBIN BODLAJ

z nami samo še kot lep spomin; izteklo se je njenih trideset let, utrujena je prešla v večnost. Osiromašeni z izgubo, s tesnobo in hvaležnostjo v srcih se zahvaljujemo vsem, ki ste jo v času njenega življenja cenili, jo obiskovali, ji pisali ali ji kakorkoli dobro stori-li. Ne nazadnje hvala zdravstvenim delavkam, strežnicam, negovalkam, sestri Mariji, g. Kernovi in sostanovalcem Doma upokoencev v Kranju za več kot deset let vzornega sožitja.

Njeni nečaki: Anica, Marjan z Marto, Marjan z Ido in Pavle s Katarino ter družinami in drugo sorodstvo

Spet pomlad na Tvoj vrt prišla
in čakala je, da prideš tudi Ti,
sedla je na rosna tla in
jokala, ker Te ni!

(Gregorčič)

V SPOMIN

na našega dobrega moža, očeta,
starega ata, brata, strica

JOŽETA SMODILA

8. maja je minilo leto dni, odkar smo ga za vedno izgubili. Vsem, ki ga ohranjate v lepem spominu in obiskujete njegov prerani grob, iskrena hvala!

VSJ NJEGOVI

Kranj, 8. maja 1989

Pritisnil me Bog na srce je,
ko dete nedolžno in srečno,
in prosil Boga sem prevročje,
naj tam bi počival na večno!
(Simon Gregorčič)

Svoje skromne sanje je v tem življenju izsanjala naša ljubljenka

PAVLA BIDOVEC

Njeno življenje se je izteklo tiho in nenadoma, zato je bolečina slovesa toliko večja. Iskrena hvala tistim sosedom, ki ste jo v torek pričakali ob njenem prihodu domov in vsem, ki ste se trudili, da sta bila njeno slovo od domače hiše in njena zadnja pot skozi domačo vas tako lepa in praznična, čeprav neizmerno žalostna. Narava se je odela v cvetje, da bi jo spremljalo v njen novi, tihi dom, mi pa se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sodelavcem, prijateljem, znanec, ki ste njen mrtvaški oder odeli v tisoč rož, ki jih je tako ljubila. Prisrčna zahvala domačim pevcem, ki ste ji zapeli zadnji večer doma, bratom Zupan za občuteno petje na pogrebni slovesnosti in ing. Urbancu za poslovilne besede. Najlepša hvala gospodu župniku Alojziju Zupanu, gospodu Avguštinu Jakobu in gospodu Jožetu Andolšku, ki ste zanj darovali poslednjo daritev in blagoslovili njen prerani grob. Hvala vsem, ki ste jo poslednjič obiskali doma in vsem, ki ste skupaj z njo in nami prehodili njeno zadnjo pot. Naj bo povrnjeno vsem tistim, ki ste ji bili v življenju dobri, vsem, ki boste kdaj pa kdaj položili cvet na njen grob ali prižgali drobno lučko v njen spomin.

V žalosti — njeni: mož Franc, sinova Franci z Marinko in Peter s Tatjano, hčerka Olga ter vnuki Alenka, Matjaž in Nataša

Srednja vas pri Golniku, Kranj, 26. aprila 1989

Konec tedna v Trzinu

Razstava mineralov, fosilov in nakita

Geozavod iz Beograda je 3. maja odpovedal pokroviteljstvo. Med tujimi razstavljalci so tokrat prvič tudi predstavniki Sovjetske zveze.

Trzin, 4. maja - Društvo prijateljev mineralov in fosilov Trzin in komite za mednarodne razstave prirejata v soboto in nedeljo, 13. in 14. maja, v osnovni šoli heroja Bračiča v Bistrici pri Trzinu 17. mednarodno razstavo mineralov, fosilov in nakita. Kot je povedal predsednik organizacijskega odbora Mirko Majer, se je do četrtka prijavilo že 52 tujih in 15 domačih razstavljalcev, kar je največ doslej.

Pred razstaviščem bo prvič v sedemnajstletni zgodovini razstav plapolala tudi sovjetska zastava, saj je društvu uspelo s pomočjo dr. Julije Petrovne Solodove navezati društvene in strokovne stike z geološkim inštitutom in mineraloškim muzejem v Moskvi in s predstavniki društva kolekcionarjev kamna, ki jih je samo v sovjetskem glavnem mestu deset tisoč. Letošnja razstava bo posvečena poldragim, okrasnim in arhitektonsko-gradbenim kamnom. Čeprav je tik pred zdajci, natančneje - v sredo, 3. maja, odpovedala pokroviteljstvo največja in najstarejša geološka organizacija v državi, Geozavod Beograd, razsta-

va ne bo bistveno okrnjena, saj bodo odpadle le tri razstave in prvotno načrtovani kulturni program. Odločitev Geozavoda, ki je pokroviteljstvo sprejel s sklepom delavskega sveta 6. maja lani, je težko razumljiva in jo je mogoče pojasniti le s težkimi gospodarskimi razmerami v Srbiji in s političnimi dogodki po zborovanju v Cankarjevem domu. Ker je Geozavod že zagotovil nekaj denarja za razstavo in bo sodeloval na prireditvi z dvema razstavama in kot organizator seminarja, so se v komiteju odločili, da vsaj formalno ostane pokrovitelj skupaj s sodom Imos Ljubljana in Združenjem slovenske kamnarske industri-

je. Celjske zlatarne se bodo predstavile z minerali v nakitu, muzej jeseniške Železarne z zbirko okamnin in rudnin jeseniškega prostora, Slavka Filev z ohridskimi biseri, prof. Baličeva iz Zagreba s slikami mineralov, kamnosek Boris Udovič iz Naklega s svojimi izdelki, pomembna bo tudi vloga hotavljanskega Marmorja - in še bi lahko naštevali.

Razstava bo odprta v soboto od osmih zjutraj do sedmih zvečer in v nedeljo od osmih do šestih. Že v petek ob petih popoldne bo v Paviljonu NOB otvoritev razstave Kamen - človek akademskega slikarja Janeza Lenassijsa iz Pirana, v soboto popoldne bo seminar za pedagoge, popoldne pa strokovni ogled Dolžanove soteske, svetovno znanega nahajališča fosilov ob Slovenski geološki poti.

C. Zaplotnik

Radovljiški žulji, sitnosti in težave

Obmejni pas se ne bo širil

Radovljica, 5. maja - Delegacija delovnih organizacij Plamen, UKO in Jelplast je na marčevski seji radovljiške občinske skupščine zastavila vprašanje, kakšne so možnosti za uvedbo maloobmejnih dovolilnic na območju desnega brega Save.

V odgovoru, ki ga je podpisala predsednica republiškega komiteja za mednarodno sodelovanje Cvetka Selšek, piše, da je vključitev novih naselij v obmejni pas z Avstrijo načelno mogoča, vendar le v primerih, ko ne gre za širitev pasu, ampak za odpravo nelogičnosti in "otokov" (naselja, ki so bolj oddaljena od meje, so v obmejnem pasu, tista, bližje meji, pa ne). Ker bi uresničitev radovljiške pobude pomenila širitev obmejnega pasu, je odgovor negativen - tudi zato, ker bi morebitna širitev zajela tudi večji mesti (Kranj, Maribor) in ker po dosedanjih informacijah tudi avstrijska stran ne bi pristala na to.

Kot poudarja Peter Šlegel, sekretar sekretariata za notranje zadeve SO Radovljica, se v radovljiški občini že od 1982. leta dalje prizadevajo za širitev obmejnega pasu, vendar so bili vsi dosednji odgovori negativni.

Cenilec ni bil na seznamu

Bohinjska Bela, 5. maja - Ker Skupnost za ceste Slovenije še vedno ni poravnala lastnikom zemljiške škode, ki je nastala ob gradnji obvoznice mimo Bohinjske Bele, je delegacija krajevne

skupnosti na decembrski seji radovljiške skupščine zahtevala odgovor na vprašanje, kdaj bo odškodnina. Škoda je bila namreč ocenjena že decembra predlani, cenitev pa januarja lani dostavljena skupnosti za ceste.

In kje se je zataknilo? Če gre verjeti odgovoru, potem je za zamudo kriv nihče drug kot - formalizem. Cenilec, ki je ocenil škodo na Bohinjski Beli in s katerim je Skupnost za ceste Slovenije dolga leta sodelovala pri različnih cestnih gradnjah, namreč ni na seznamu sodnoprišeženih cenilcev na Temelnjem sodišču v Kranju. To bi bil že zadosten razlog, da Javno pravobranilstvo Gorenjske ne bi potrdilo njegovih cenitev ne pogodb, ki bi bile na osnovi teh cenitev sklenjene med skupnostjo za ceste in oškodovanci. Republiška skupnost je zato zaprosila za sodelovanje drugega, tokrat sodnoprišeženega cenilca, ki bo po ogledu na terenu in pogovoru z oškodovanci izdelal novo cenitev. In ko bo škoda ocenjena in sprejet finančni plan za leto, bodo v skupnosti, kot piše v odgovoru, "pristopili k postopnemu dokončnemu reševanju zadeve".

C. Zaplotnik

Gorenjski javnosti

Medobčinskemu svetu SZDL za Gorenjsko

Medobčinskemu svetu ZKS za Gorenjsko

Ker zadnji dogodki (Janša v zaporu, prepoved zborovanja v Ljubljani) napovedujejo, da nekateri poskušajo kreniti razvoj demokracije v Sloveniji, pozivamo gorenjsko javnost, Medobčinski svet SZDL za Gorenjsko in Medobčinski svet ZKS za Gorenjsko, da naredijo vse, kar je v njihovi moči, da onemogočijo dogajanja, ki napovedujejo kršitev osnovnih človeških svoboščin in s tem nadaljnjo pot v brezperspektivno siromašno življenje.

Aretacije Tasiča, Zavrla in Janše občitimo osebno, ker bi se lahko vsi novinarji znašli v enakem položaju, oziroma nam grozi, da se bomo lahko, če si bomo to posamezniki zaželeli, pa čeprav tudi v čisto osebnih politikantskih igrah. Vsak dan lahko dobimo na mizo podobne »vojaške skrivnosti« in jih posredujemo naprej svojim uradnikom in ti kolegom, ki so specializirani za področje. Mora res ostajati vprašanje, kdo je naslednji?

O sojenju pred vojaškim sodiščem samo dvoje. Na eni strani je uradno ugotovljeno s strani Skupščine SR Slovenije, da je šlo tudi za protustaven dokument, na drugi pa sojenja v tujem jeziku, tudi če bi imelo pravno osnovo, kar so strokovnjaki ovrgli, ne bi mogli priznati. O pravici uporabe slovenskega jezika ne more nihče odločiti! Ob nepriznavanju osnovne civilizacijske pravice in s tem največje žalitve naroda ne more priti do tvornega dialoga.

S prepovedjo zborovanja v Ljubljani je s strani slovenske politike kršena osnovna pravica do zborovanja in do enega od načinov demokratičnega izražanja mnenj. Ne sprejemamo opravičevanja in sklicevanja na montirane mitinge Solevičevega kova, ker menimo, da mora biti po vsej Jugoslaviji omogočeno svobodno izražanje volje, če to ne nasprotuje zakonskim opredelitvam. Žal, je praksa pripeljala do stanja, v katerem so mitingi, ki kličejo k nasilju, vojaški in policijski intervenciji proti sodržavljanom dovoljeni, tisti, ki pa imajo za cilj pozive k spoštovanju reda in zakonitosti, pa ne.

V položaju, ki obeta, da onemogoči razvoj »slovenske pomladi«, vas kot najbolj odgovorne predstavnike in praktično edine, ki lahko učinkovito vplivate, pozivamo, da naredite vse, kar je v vaši moči, da nam bo vsem omogočeno delo brez strahu in groženj s polno demokratično iniciativo, ker samo to vodi v resnično človeka vredno življenje.

Izvršni odbor
Aktiva DNS za Gorenjsko

GORENJSKI GLAS

Veterinarji na skupščini v Kranju

Vse več mladih je brezposelnih

Kranj, 6. maja - V Kranju je bila v soboto volilna letna skupščina Zveze društev veterinarjev in veterinarskih tehnikov Slovenije, na kateri so za novega predsednika izvolili Ivana Štefančiča iz primorskega društva in podelili priznanje Dušana Jereba ustvarjalcem zbornika, ki že 25 let izhaja na Biotehniški fakulteti - VTOZD za veterinarstvo. Kot so ugotovili na skupščini, se kriza v veterinarstvu odraža predvsem pri poslovanju veterinarskih organizacij in v naraščajoči brezposelnosti mladih veterinarjev in veterinarskih tehnikov. Veterinarstvo pri nas še ni dovolj družbeno priznano, so menili na skupščini, ki se je niso udeležili povabljeni predstavniki družbenopolitičnih organizacij, zadržane zveze in drugih organizacij, čeprav bi lahko marsikaj slišali o strokovnih in razvojnih vprašanjih veterinarstva v Sloveniji. Gostitelj srečanja v Kranju sta bila gorenjsko društvo, ki šteje 75 veterinarjev in veterinarskih tehnikov, ter SO Kranj.

C. Z.

Bodoča blagovnica ob žirovskem združenem domu nenavadno hitro spreminja svojo podobo. Kot kaže zadnja slika, so gradbena dela že zaključena. V Alpini, kjer je sedež konzorcija graditeljev, pravijo, da bo dična blagovnica odprta do polja, če le ne bo šlo kaj hudo narobe z opremljanjem. V blagovnici, ki bo izdatno popestrila uradniško in trgovsko ponudbo v Žireb, bodo imeli svoje poslovalnice pošta, banka, ABC Loka za samopostrežnico, kranjska Kokra za prodajo tekstila in galanterije, Alpina za obutev in športno opremo. - H. J., foto: F. Perdan

GLASOVA ANKETA

Srečanje na tehnični poti

Kranj, maja - 134 mladih iz gorenjskih osnovnih šol in prvih letnikov srednjega usmerjenega izobraževanja se je v soboto v osnovni šoli Matije Čopa v Kranju srečalo na šestem srečanju mladih tehnikov. Prireditev je bila tokrat občinska zveza organizacij za tehnično kulturo Kranj, pokrovitelj pa občinska skupščina. Nedeljena ocena srečanja in tekmovanja, ki je bilo končano zgodaj popoldne, je bila, da so mladi v letu dni od zadnjega podobnega srečanja v Škofji Loki tako na ustvarjalnem področju kot v splošni razgledanosti v različnih vrsteh tehnične kulture pokazali precejšen napredek. Zaslužni za takšno oceno so prav gotovo mentorji oziroma učitelji tehnične pouka in krožkov ter vodstva klubov. Pohvala pa tokrat velja tudi prireditelju in šolam Matije Čopa, Bratstvo in enotnost ter Franceta Prešerna, ki so bile gostiteljice šestega gorenjskega srečanja.

Danilo Dolgan, predsednik občinske zveze organizacij za tehnično kulturo Kranj: »Glavni namen tovrstnih srečanj je, da se mladi predstavijo in pokažejo osnovno znanje, ki so si ga pridobili v krožkih ali klubih mladih tehnikov. Posredno pa tovrstne prireditve tudi dokazujejo, da tehnična kultura ne pri nas, ne v svetu, ni nekaj, do česar lahko pridemo hitro in brez truda. Slednje pa tokrat dokazujejo tudi vsi udeleženci in njihovi mentorji, ki se potrjujejo na ta način na tehnični poti.«

nadaljeval šolanje v naravoslovni šoli.

Gregor Mirai iz Domžal: »Že lani sem se udeležil tega srečanja. Mislim, da je bilo letošnje boljše. Naša ekipa se je pomerila v panogi obrambe in zaščite, kjer smo se uvrstili na tretje mesto. Tokrat smo morali poiskati »lisico«. Sicer pa me tehnika še dlje časa zanima in bom po končani osemetki

Alen Šest z Jesenice: »Na srečanjih mladih tehnikov sem sodeloval že prejšnja leta oziroma od šestega razreda naprej. Tehnika me namreč zelo zanima. Preizkušal sem se že v pnevmatiki, hidravliki, tokrat pa sem se srečanja udeležil z raziskovalno nalogo o možnostih uporabe sončne energije na Jesenicah. Mislim, da mi je uspelo zanimivo dognanje na tem področju. S predstavitev pa sem se tokrat uvrstil na drugo mesto. Na dosedanjih srečanjih pa sem bil doslej dvakrat prvi in dvakrat drugi.«

Jure Višnar z Jesenice: »Na današnjem tekmovanju sem prvič in sicer sem se udeležil tekmovanja v panogi avtomobilov. S pomočjo mentorja in tudi doma imam manjšo delavnico, sem sam izdelal avtomobil MC 1. Uvrstil sem se na deveto mesto. Delal sem tudi že avione, vendar me avtomobili trenutno bolj zanimajo in se bom najbrž tudi izučil za avtomehaniko. Na tovrstnih tekmovanjih, če me bodo izbrali, pa bom še sodeloval.«

Gregor Bavdek iz Kranja: »Lani sem na občinskem tekmovanju za izdelavo trezorja (zavaranje pred vlomi) drugi, na republiškem in zveznem pa potem prvi. Za letošnje srečanje pa sem izdelal merilnik oddaljenosti nevihte in bil danes prvi. Poleg elektronike me zanima tudi kemija, pa tudi za glasbo si rad vzamem »prosti čas«. Pri tehničnem delu pa mi veliko pomagata tovariš Žitnik in tovariš Uhan iz Iskre.«

A. Žalar

Srečanje gostinskih in turističnih delavcev v Kranjski gori

Dolgoletne prijateljske turistične vezi

Kranjska gora, 8. maja - V Kranjski gori je bilo ob koncu minulega tedna srečanje turističnih in gostinskih delavcev med Jadranko iz Malega Lošinja, Rabca in Gorenjko. Sodelovanje poteka že deset let. Športni in strokovni del.

Že pred desetimi leti so turistični delavci Jadranke iz Malega Lošinja, Hotelsko turističnega podjetja Rabac in jeseniške Gorenjke dali pobudo za vsako-

letno prijateljsko medsebojno srečanje delavcev treh velikih turističnih kolektivov. Tako se srečujejo vsako leto, izmenično v enem izmed treh turističnih središč - tokrat je bila spet na vrsti Kranjska gora in Gorenjka kot gostiteljica.

Delavci se redno pomerijo v športnih panogah in sodelujejo v strokovnem delu tekmovanja. V Kranjski gori je tako ob koncu minulega tedna okoli 150 gostincev tekmovalo v namiznem tenisu, šahu, streljanju z zračno puško, pikadu, krosu in malem nogometu. Največ uspeha so imeli tekmovalci iz Jadranke pred Gorenjkini športniki in tekmovalci iz Rabca.

Izredno zanimiv pa je strokovni del tekmovanja vsakoletnega srečanja, ki mu na kratko pravijo tudi JAGORA (Jadranka, Gorenjka, Rabac). O tem pravi vodja TOZD Gorenjkinih hotelov v Kranjski gori Simona Plahuta naslednje: Vsakoletno srečanje JAGORA vsi sodelujoči ocenjujejo kot izredno prijetno in koristno, saj se srečajo turistični delavci in gostinci s treh turističnih področij. Pri tem imata tako Rabac kot Mali Lošinj po več tisoč turističnih po-

stel in razvit turizem. V preteklosti smo celo tako sodelovali, da smo si v sezonah izmenjivali delavce. Danes tega ni več, še vedno pa je uspešna počitniška izmenjava: naši delavci po zelo ugodnih cenah letujejo v njihovih počitniških zmožljivostih, njihovi pa prihajajo na oddih k nam. v Kranjsko goro.

Najbolj je seveda zanimiv in koristen strokovni del tekmovanja JAGORE, podoben tekmovanjem na gostinskih zborih. Svoje znanje pokažejo natakarji, kuharji, barmani, sobarice. Kuharji pokažejo, kako znajo flam-birati sadje ali meso, kako pripravljajo nacionalne menije, plošče, narezke, natakarji tekmujejo v pogrinjkih, barmani v pripravljanju koktejlav. Vse ocenjuje posebna strokovna komisija gostinske šole na Bledu.

Letos smo na naše srečanje povabili vse predstavnike delovnih organizacij v Kranjski gori, žal pa nam je, da je zaradi boleznih odpadlo zanimivo strokovno posvetovanje. Prireditve je uspela: v strokovnem delu so bili najboljši predstavniki Rabca pred Gorenjko in Jadranko, v skupni uvrstitvi pa so bili najboljši iz Rabca, drugi so bili predstavniki Jadranke in tretji iz Gorenjke.

D. Sedej

GORENJSKI GLAS

več kot 60 opomb

NOVINARSKI VEČER

v Lomu

sobota, 20. maja, ob 19. uri

Dvorana Doma družbenih

organizacij

Pokrovitelj

LB TBG Kranj